

Důvodová zpráva k zákonu č. 359/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela nabyla účinnosti dne 1. 1. 2013, s výjimkou novely zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, která nebyla schválena. Níže uvedený text je součástí sněmovního tisku 582.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad - RIA

1. Důvod předložení

1.1 Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Účelem právních předpisů na úseku ochrany zvířat proti týrání je ochrana všech zvířat za různých podmínek a činností, které s nimi provádí člověk v souvislosti s jejich chovem.

Ochrana zvířat je v současnosti zakotvena v řadě právních předpisů. Tento soubor právních předpisů je tak rozsáhlý, že je účelné jej členit na dvě oblasti. Je tedy možné, a v oblasti ochrany zvířat je všeobecně přijímáno, rozdělení na tzv. přímou a nepřímou ochranu zvířat proti týrání. Přímá ochrana zvířat proti týrání zahrnuje ochranu zvířat vymezenou právními předpisy, které vymezují, zakazují a postihují činnosti považované za týrání zvířat. Nepřímá ochrana zvířat proti týrání zahrnuje ochranu zvířat, kterou vymezují předpisy upravující zacházení se zvířaty a ochranu jejich pohody a zdraví. Jedná se o předpisy, jejichž hlavním cílem není ochrana zvířat proti týrání, ale které svým obsahem přesto k ochraně zvířat přispívají. Výčet těchto předpisů (v oblasti nepřímé ochrany zvířat proti týrání jsou vyjmenovány pouze zásadní předpisy v této oblasti) je uveden v závěru obecné části důvodové zprávy, která se týká zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR.

Hlavním důvodem této novelizace je nutnost:

- adaptovat právní řád České republiky na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a
- implementovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Podle čl. 30 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. Použije se ode dne 1. ledna 2013.

Podle čl. 23 tohoto nařízení členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí takto stanovené sankce Komisi do 1. ledna 2013 a neprodleně jí oznámí všechny následné změny těchto ustanovení.

Nařízení v řadě dalších článků ukládá členským státům, aby něco zajistily nebo určily a stanovily. Novela zákona na ochranu zvířat proti týrání proto zavádí ustanovení, která zajišťují plnění povinností stanovených nařízením.

Čl. 26 nařízení hovoří o přísnějších vnitrostátních předpisech. Toto nařízení nebrání členským státům, aby při jeho vstupu v platnost ponechaly v platnosti jakákoli vnitrostátní pravidla, jejichž cílem je zajištění rozsáhlejší ochrany zvířat při usmrcování. Návrh novely tuto možnost využívá a upravuje rozsáhleji ochranu zvířat při usmrcování v ustanovení § 5f až § 5i. Tato ustanovení vycházejí z dosavadní právní úpravy, nepřinášejí tedy pro adresáty právní úpravy nové povinnosti nebo nové náklady.

Podle čl. 61 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 10. listopadu 2012. Jejich znění sdělí neprodleně Komisi. Použijí tyto předpisy ode dne 1. ledna 2013. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Další cíle novelizace zákona na ochranu zvířat proti týrání jsou:

- transpozice čl. 6 směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat,
- snížení administrativní zátěže pořadatelů veřejných vystoupení a obcí tím, že budou zrušeny řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení,
- zjednodušení právní úpravy zrušením řádů ochrany zvířat při chovu,
- zavedení institutu akreditace školicích pracovišť s cílem zvýšení úrovně kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání,
- zavedení nové sankce zákaz chovu zvířat a propadnutí týraného zvířete nebo zabrání týraného zvířete s cílem efektivně zabránit chovateli v dalším týrání zvířat,
- upřesnění právní úpravy zvláštního opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání, především umístování týraných zvířat do náhradní péče.

Dále novela zákona obsahuje formulační úpravy, zejména zpřesnění stávajících ustanovení zákona a doplnění některých nových; navrhuje se tedy úpravy a doplnění související s aplikací zákona na ochranu zvířat proti týrání v praxi, které mají odstranit

některé výkladové a aplikační nedostatky tohoto zákona. Upřesňuje se například právní úprava zabezpečení péče o zvíře, které je ohroženo tím, že by mohlo být uzavřeno v bytě bez zajištění potřebné péče. Dochází k upřesnění některých sankčních ustanovení a k doplnění chybějících. Jedná se o doplnění a upřesnění sankcí v souvislosti s prodejem zvířat v obchodech. V souvislosti s novelou občanského zákoníku, která v roce 2011 přinesla prodloužení záruční doby u zvířat z 6 týdnů na 2 roky, je otázka řádného chování prodejců zvířat důležitá. Je nutné zohlednit při provádění ochrany zvířat také poznatky získané za dobu platnosti zákona na ochranu zvířat proti týrání. Na základě vyhodnocení a přezkumu účinnosti právní úpravy dochází např. ke zrušení školení k označování psů tetováním.

V důsledku změn, které budou provedeny v zákoně na ochranu zvířat proti týrání, je nutno novelizovat také zákon o správních poplatcích. Důvodem ke změnám je změna používané terminologie v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Zavádí se správní poplatek za vydání rozhodnutí o prodloužení povolení chovu zvířete vyžadujícího zvláštní péči a správní poplatek za udělení akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat.

V souvislosti s novelou zákona na ochranu zvířat proti týrání je navrhována novelizace zákona o Policii České republiky. Tento zákon upravuje právo vstupu Policie České republiky do vyjmenovaných prostor v případě podezření, že se tam nachází týrané zvíře. Je nezbytné rozšířit oprávnění Policie České republiky, aby v takovém případě mohla vstupovat do obydlí.

Rizika spojená s nečinností:

V případě neimplementování nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, se Česká Republika vystavuje možnému postihu ze strany Evropské unie v podobě finančních a obchodních sankcí.

2. Návrh variant řešení

• Varianta 1 - nulová

Při zvažování různých variant řešení identifikovaného problému, které by mohly vést ke stanovenému cíli, bylo zvažováno pouze předkládané řešení v podobě legislativního materiálu. Důvodem je skutečnost, že identifikovaný problém je možné řešit pouze legislativní cestou, neboť cílem nové právní úpravy je především implementace práva EU. Nulová varianta z tohoto důvodu není možná.

• Varianta 2 – vydání právního předpisu

Tato varianta předpokládá vydání právního předpisu, tedy, že oblast ochrany zvířat proti týrání bude řešena cestou právní regulace. Při volbě této varianty dojde k naplnění cílů uvedených v části 1.2.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

• 3.1. Identifikace nákladů a přínosů všech variant

Náklady a přínosy varianty 1

Tato varianta by měla nulové náklady, ale také nulové přínosy. Při volbě této varianty by přetrvávala rizika identifikovaná v části 1.2. Nedošlo by k naplnění hlavního cíle, kterým je implementace předpisů Evropské unie. Náklady při volbě této varianty by mohly vzniknout v důsledku sankcí uplatněných Evropskou unií za neprovedení implementace předpisů EU.

Náklady a přínosy varianty 2

Tato varianta předpokládá náklady na vydání právního předpisu ze strany Ministerstva zemědělství.

Realizace navrhované právní úpravy si vyžádá další náklady v souvislosti s nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Náklady spojené s nutností adaptace právního řádu ČR na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování nelze eliminovat, neboť Česká republika je povinna český právní řád adaptovat. Náklady v této souvislosti vzniknou především provozovatelům podniků, kteří jsou podle čl. 7 odst. 2 povinni zajistit, aby úkony spojené s porážkou zvířat prováděly pouze osoby, které získaly pro takové úkony osvědčení o způsobilosti podle článku 21. V čl. 7 odst. 3 je upravena způsobilost k usmrcování kožešinových zvířat. Více viz zvláštní část důvodové zprávy.

Cílem předkládané právní úpravy je maximálně snížit náklady spojené se získáním této odborné způsobilosti. Z tohoto důvodu jsou kvalifikace podle § 5a odst. 1, tedy vzdělání osob v příslušném oboru, které jsou podle stávající právní úpravy jako jediné oprávněny porážet zvířata na jatkách, považovány za rovnocenné osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na souvisejících úkonech při porážení zvířat a rovněž kvalifikace získané pro jiné účely, pokud byly získány za podmínek odpovídajících podmínkám stanoveným v nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, jsou považovány za rovnocenné osvědčení. Na osoby uvedené v předchozí větě se tedy nevztahuje povinnost absolvovat příslušný kurz a získat osvědčení o odborné způsobilosti, čímž se významně sníží náklady provozovatelů podniků. Dále Ministerstvo zemědělství bude vydávat osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na souvisejících úkonech při porážení zvířat osobám, které řádně doloží odpovídající odbornou praxi v délce nejméně 3 let. Výše uvedené platí obdobně i na způsobilost k usmrcování kožešinových zvířat a získání osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat.

Předpokládá se, že kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat a kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat se zúčastní přibližně 1 500 osob. Tato varianta bude znamenat finanční přínos pro školicí pracoviště, které bude provádět kurz odborné přípravy. Tato varianta také předpokládá náklady ze strany zájemců

o absolvování tohoto kurzu. Předpokládaná výše nákladů za kurz na jednu osobu je asi 1 100 Kč včetně DPH, a to při optimálním počtu účastníků 20 – 30 osob na jeden kurz. Při počtu 1500 osob by se jednalo o 1 650 000 Kč. Tyto náklady vzniknou především provozovatelům podniků - jatek a podnikatelům, kteří chovají kožešinová zvířata za účelem jejich hospodářského využití.

Další náklady související s adaptací zákona na ochranu zvířat na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování jsou náklady spojené se zřízením kontaktního místa, které sdílí technické a vědecké informace a osvědčené postupy týkající se uplatňování tohoto předpisu. Vzhledem k možnosti využití k provozu kontaktního místa některého stávajícího pracoviště se nepředpokládají náklady personální a investiční. Navýšené provozní náklady ve formě spotřebního materiálu a služeb lze odhadnout na 1 000 000 Kč ročně. Tyto provozní náklady budou hrazeny z rozpočtu Ministerstva zemědělství.

Další ustanovení upravující ochranu zvířat při usmrcování vycházejí z dosavadní právní úpravy, a proto nebudou pro provozovatele podniků znamenat nové nebo další náklady.

Náklady spojené s implementací směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely nelze zcela eliminovat, neboť Česká republika je povinna tuto směrnici transponovat. Náklady v této souvislosti vzniknou především chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat a uživatelům pokusných zvířat.

Náklady vyplývající z uvedené směrnice v oblasti ochrany pokusných zvířat budou spojeny především s kurzy v oblasti ochrany pokusných zvířat. Jedná se o tyto kurzy:

- kurz odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů,
- kurz odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti pracovníků k navrhování pokusů a projektů pokusů,
- kurz odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat,
- kurz odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

Tato varianta bude znamenat finanční přínos pro školicí pracoviště, která budou provádět výše uvedené kurzy na úseku ochrany pokusných zvířat.

Kurz odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů a kurz odborné přípravy pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o ně a jejich usmrcování, bude trvat 5 dní. V současné době 5 denní kurzy na úseku ochrany pokusných zvířat pořádají 2 školicí pracoviště, a to za cenu 4 500 Kč.

Kurz odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti pracovníků k navrhování pokusů a projektů pokusů a kurz odborné přípravy k prodloužení doby platnosti osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech,

péči o pokusná zvířata a jejich usmrcování, bude trvat 3 dny. V současné době 3 denní kurzy na úseku ochrany pokusných zvířat pořádají 2 školicí pracoviště, a to za cenu 2 500 Kč.

Odbornou způsobilost k navrhování pokusů a projektů pokusů (dosud odborná způsobilost k řízení, provádění a kontrole pokusů na zvířatech podle § 17 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání) do této doby získalo 3058 osob (stav ke dni 1. 5. 2011) Nepředpokládá se ovšem, že na nový kurz půjdou všechny tyto osoby. Část osob již v oblasti pokusných zvířat nepůsobí, část osob, které získaly tuto odbornou způsobilost, jsou studenti, kteří vykonávali pokusy na zvířatech v rámci studia a ve svém profesním životě tuto činnost neprovádějí. Lze tedy předpokládat, že na nový kurz se bude muset povinně dostavit asi polovina výše uvedených osob. Náklady na absolvování nového kurzu tedy budou 6 880 500 Kč. Tyto náklady ponесou především uživatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a chovatelé pokusných zvířat, druhotně pak jednotlivé osoby, které budou chtít předmětnou činnost vykonávat samostatně.

Odbornou způsobilost k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat (dosud odborná způsobilost pro laboranty, techniky a ošetřovatele podle § 17 odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání) do této doby získalo 410 osob. Do uvedeného počtu jsou započítány pouze osoby, které absolvovaly tento kurz po 1. 3. 2008. Od tohoto data byla osvědčení vydávána na dobu časově neomezenou, v minulosti se kurz povinně opakoval každé 3 roky. Náklady na absolvování nového kurzu tedy budou 1 845 000 Kč. Tyto náklady vzniknou stejnému okruhu osob jako v předešlém odstavci.

Každých 7 let budou vznikat náklady na opakovací kurzy, vždy 2 500 Kč na osobu. Je nutno uvést, že tyto náklady vyplývají z čl. 23 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, který předpokládá nejen získání, ale i udržení a prokázání požadované kvalifikace.

Ustanovení § 16g upravuje alternativní přístupy a kontaktní místo. Toto ustanovení je transpozicí čl. 47 odst. 4 a 5 uvedené směrnice. Podle tohoto ustanovení jsou členské státy povinny určit jediné kontaktní místo, které bude poskytovat poradenství ohledně právní závažnosti a vhodnosti alternativních přístupů navrhovaných k validaci. Jako o kontaktním místě lze uvažovat o Státním zdravotním ústavu. V rezortu Ministerstva zdravotnictví existuje již v současnosti ve Státním zdravotním ústavu v Praze specializované pracoviště, které splňuje požadavky článku 47 směrnice na kontaktní místo pro účely poradenství. Jedná se o Národní referenční laboratoř pro experimentální imunotoxikologii a oddělení alternativních toxikologických metod. Vzhledem k možnosti využít k provozu kontaktního místa stávajícího pracoviště Státního zdravotního ústavu se nepředpokládají náklady personální a investiční. Navýšené provozní náklady ve formě spotřebního materiálu a služeb se odhadují na 1 000 000 Kč ročně. Tyto náklady budou hrazeny z rozpočtu Ministerstva zdravotnictví.

Ustanovení § 20b upravuje vznik výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely a je transpozicí čl. 46, 49 a části čl. 54 uvedené směrnice. Návrh předpokládá, že tento výbor by poskytoval poradenství, pokud jde o získání, chov a umístění pokusných zvířat, péči o ně a používání pokusných zvířat k pokusům státním orgánům příslušným ke schvalování projektů pokusů bezplatně a odborným komisím zařízení pro dobré životní podmínky zvířat za úplatu. Náklady Ministerstva zemědělství na činnost tohoto výboru by tedy měly být minimální (souvisejí se zabezpečením svolávání zasedání, zasedací místnosti a občerstvení).

Návrh novely zákona na ochranu zvířat proti týrání nově na základě směrnice poměrně podrobně upravuje problematiku ochrany ohrožených druhů zvířat a subhumánních primátů. Tato nová ustanovení nepřinesou v praxi zvýšené náklady, neboť tyto druhy zvířat u nás prakticky nejsou v pokusech používány.

Na základě požadavků uvedených ve směrnici upravuje novela zákona podrobněji shromažďování a poskytování statistických informací v oblasti pokusů na zvířatech. Dojde ke zvýšení administrativní zátěže u odborných komisí zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat, u státních orgánů příslušných ke schvalování projektů pokusů, u Státní veterinární správy, u výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely a u Ministerstva zemědělství. Většina nově požadovaných informací musí být poskytována jednou za pět let. Další část informací, která musela být poskytována i podle současné právní úpravy, bude poskytována jednou za rok. Z tohoto důvodu se předpokládá, že poskytování informací bude zajištěno stávajícími pracovníky a nedojde ke zvýšení nákladů na činnost výše uvedených subjektů.

I když nová právní úprava upravuje podrobněji správní řízení v oblasti schvalování projektů pokusů, nepředpokládá se, že by tato právní úprava vyvolala nutnost přijetí nových pracovníků státních orgánů příslušných ke schvalování projektů pokusů nebo uživatelů pokusných zvířat. I podle předchozí právní úpravy probíhalo schvalování projektů pokusů ve správním řízení a není důvod se domnívat, že dojde ke změně počtu těchto správních řízení. Pro uživatele pokusných zvířat přináší navrhovaná právní úprava novou povinnost spočívající ve zpracování netechnického shrnutí projektu pokusů (viz § 16a). Toto netechnické shrnutí projektu pokusů je ovšem natolik obecné a vychází z náležitostí projektu pokusů, že by jeho zpracování nemělo uživatelům pokusných zvířat činit potíže a vyžadovat další finanční nebo personální náklady.

Navržená právní úprava ochrany pokusných zvířat je upřesněním stávající právní úpravy. Nová právní úprava, co se týče vybavení zařízení a chovu pokusných zvířat, nestanoví chovatelům pokusných zvířat, dodavatelům pokusných zvířat ani uživatelům pokusných zvířat žádné nové povinnosti, které by byly spojeny se zásadním zvýšením nákladů na činnost těchto subjektů.

Kurz k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata podle § 12f zákona na ochranu zvířat proti týrání není koncipován pro pracovníky chovatelů jako povinný. Z tohoto důvodu není možné odhadnout dopady na chovatele prasat. Pokud chovatelé nebudou mít o kurz zájem, nevzniknou jim žádné náklady. Nelze odhadnout počet účastníků tohoto kurzu ani zájem chovatelů prasat o účast na kurzu. Dopad kurzovného tohoto kurzu bude pro chovatele prasat minimální. Účast na kurzu by představovala pro jednoho pracovníka ze strany chovatele úhradu nákladů na průměrnou mzdu za jeden pracovní den (700 Kč/osoba), cestovní náklady (průměrně cca 300 Kč/osoba) a vložné (1000 Kč/osoba) celkem asi 2000 Kč na osobu. Celkový náklad pro chovatele v ČR, pokud možnost účasti svých pracovníků na kurzu využijí, v důsledku účasti na kurzu při předpokladu každoroční účasti cca 100 osob představuje cca 200 000 Kč ročně. Náklady na tento kurz nelze zcela eliminovat, neboť pořádání těchto kurzů a zajištění školení k ochraně dobrých životních podmínek prasat ze strany zaměstnavatele (chovatele) plyne z čl. 6 směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat. Navrhovaná právní úprava umožňuje, aby si zaměstnavatel vybral možnost, a to zda pracovníky pošle na kurz k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči

o prasata, nebo jim v oblasti ochrany těchto zvířat zajistí pokyny a poučení v rámci školení sám.

Povinnost požádat obec o schválení konání veřejného vystoupení zvířat se v rámci snižování administrativní zátěže obcí i pořadatelů veřejných vystoupení nahrazuje pouze oznamovací povinností. Viz § 7a a § 8. Dosud obce schvalovaly konání veřejných vystoupení rozhodnutím vydaným na základě správního řízení. Toto ustanovení souvisí se zrušením povinnosti předkládat Ministerstvu zemědělství ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Obce povolovaly veřejná vystoupení zvířat na základě předložených řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Podle informací ročně proběhne kolem 70 až 75 000 veřejných vystoupení a svodů zvířat, při kalkulaci nákladů cca 300 Kč na jeden administrativní úkon se jedná v případě nákladů obcí na správní řízení o úsporu částky kolem 22 500 000 Kč celkem.

Zrušení povinnosti předkládat ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení povede ke snížení administrativní zátěže Ministerstva zemědělství, které tyto řády schvaluje ve správním řízení. Z rozpočtu Ministerstva zemědělství dojde k úspoře asi 240 000 Kč ročně. Dosud ročně Ministerstvo zemědělství schvalovalo 80 až 150 řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Například v roce 2009 bylo pravomocně ukončeno 140 správních řízení (107 řádů schváleno, 7 neschváleno, 26 správních řízení zastaveno).

Dojde také ke snížení administrativní zátěže pořadatelů veřejného vystoupení. Doba potřebná na zpracování řádu ochrany zvířat činila v případech jednoduchých veřejných vystoupení a v případě existence vzorového řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení maximálně 1 hodinu. Ve složitějších případech mohla doba přípravy řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení dosáhnout až 8 hodin. Za průměrnou dobu lze považovat 3 až 4 hodiny.

Z výše uvedeného nařízení EU vyplývá možnost pověřit pořádáním závěrečné zkoušky a vydáním osvědčení o způsobilosti zvláštní subjekt, který splňuje podmínky dané nařízením v čl. 21 odst. 2. S ohledem na dosavadní zkušenosti Ministerstva zemědělství s různou kvalitou vzdělávání v těchto kurzech a nemožností poskytovanou kvalitou vzdělání v těchto kurzech ovlivnit, Ministerstvo zemědělství zavádí jednotnou právní úpravu pro všechny kurzy na úseku ochrany zvířat. Realizace navrhované právní úpravy si vyžádá náklady na činnost školicích pracovišť na úseku ochrany zvířat proti týrání, a to z důvodu zavedení principu akreditace těchto subjektů. Dojde ke zvýšení administrativní zátěže těchto subjektů z důvodu nutnosti připravit všechny potřebné podklady pro provedení akreditace. Pro řádně fungující školicí pracoviště by neměl být problém připravit tyto podklady během jednoho pracovního dne. Blíže viz odůvodnění k § 26a až § 26c. Zvýšené náklady v této oblasti jsou naopak vyváženy tím, že nová právní úprava přináší na základě předpisů Evropské unie nové kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání, jejichž organizování bude pro školicí pracoviště představovat finanční přínos.

Nová právní úprava přináší nové povinnosti pro krajské veterinární správy a Státní veterinární správu na úseku ochrany zvířat při porážení. Aplikace § 22 odst. 1 písm. q) a r) si nevyžádá žádné dodatečné náklady. Ustanovení § 22 odst. 2 písm. i) souvisí s posouzením a potvrzením příruček osvědčených postupů podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování a souvisejících činnostech. Předpokládá se však, že tuto činnost budou vykonávat stávající pracovníci. Nepočítá se vznikem dodatečných nákladů.

Nová právní úprava oblasti ochrany pokusných zvířat konkretizuje kontrolní povinnosti pro krajské veterinární správy. Nejedná se o zavedení nových povinností, další náklady tedy nevzniknou.

Vydávání závazných pokynů podle § 22 odst. 1 písm. l) zákona na ochranu zvířat proti týrání nebude pro krajské veterinární správy spojeno s dalšími náklady, neboť již podle současné právní úpravy mohly tyto orgány ukládat nápravná opatření. Nová právní úprava je upřesněním stávající právní úpravy.

Dopisem ze dne 20. 12. 2010 byly jednotlivé krajské úřady vyzvány k vyjádření k problematice zvláštního opatření, k zaslání podnětů ke změnám v této oblasti a k zaslání statistických informací.

Na základě doručených informací bylo zjištěno, že celkem obdržely v roce 2010 obecní úřady obcí s rozšířenou působností 86 návrhů krajské veterinární správy na provedení zvláštního opatření. Celkem bylo v roce 2010 vydáno obecními úřady obcí s rozšířenou působností 42 rozhodnutí o zvláštním opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání. Tato rozhodnutí o zvláštním opatření se týkala 173 kusů zvířat. Nejčastěji se jednalo o tyto druhy zvířat: pes, skot, kuň, kočka.

Vlastník zvířete, které bylo odebráno, uhradil náklady spojené s umístěním týraného zvířete do náhradní péče a s následnou péčí o něj v 16 případech a rovněž v 16 případech tyto náklady neuhradil. Obcím tímto vznikly náklady ve výši 401 990 Kč. Ve 3 případech nedošlo k úhradě nákladů spojených s náhradní péčí o zvíře, neboť byl vlastník zvířat neznámý nebo měl neznámé místo pobytu. V 7 případech nebylo provedení zvláštního opatření spojeno s jakýmkoliv náklady pro obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Na základě obdržených informací byla zpracována také následující tabulka. Informace v tabulce se týkají roku 2010.

Název krajského úřadu	Počet návrhů na zvláštní opatření podaných krajskou veterinární správou	Počet vydaných rozhodnutí o zvláštním opatření podle § 28a odst. 1 písm. a) - umístění týraného zvířete do náhradní péče	Počet vydaných rozhodnutí o zvláštním opatření podle § 28a odst. 1 písm. b) - zajištění opatření ke snížení počtu hospodářských zvířat včetně jejich usmrcení	Počet vydaných rozhodnutí o zvláštním opatření podle § 28a odst. 1 písm. c) - pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat
Krajský úřad Jihočeského kraje	3	2	0	0
Krajský úřad Jihomoravského kraje	0	0	0	0
Krajský úřad Karlovarského kraje	4	4	0	0

kraje				
Krajský úřad kraje Vysočina	5	0	0	0
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	10	4	0	0
Krajský úřad Libereckého kraje	údaje nedodány	údaje nedodány	údaje nedodány	údaje nedodány
Krajský úřad Moravskoslezského kraje	7	5	0	0
Krajský úřad Olomouckého kraje	7	2	0	0
Krajský úřad Pardubického kraje	3	2	0	0
Krajský úřad Plzeňského kraje	0	0	0	0
Krajský úřad Středočeského kraje	7	5	1	1
Krajský úřad Ústeckého kraje	36	12	0	0
Krajský úřad Zlínského kraje	1	0	0	0
Magistrát hlavního města Prahy	3	3	0	0
Celkem	86	39	1	1

Ministerstvo zemědělství požádalo o informace týkající se aplikace zvláštního opatření také Státní veterinární správu. Podle údajů Státní veterinární správy byl krajskými veterinárními správami v roce 2010 podán návrh na provedení zvláštního opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání u 82 kontrol. Návrhy se týkaly 486 zvířat (rozhodnutí bylo vydáno ve vztahu ke 173 kusům zvířat). Předmětem návrhů byly následující druhy a počty zvířat: psi – 198 ks, skot – 117 ks, ovce – 90 ks, prasata – 53 ks, koně - 18 ks, kozy – 7 ks, kočka – 1 ks, lama – 1 ks, srnec – 1 ks. Ve 3 případech se návrh na provedení zvláštního opatření vztahoval na více než jeden druh zvířat. V 85 případech bylo navrženo umístění týraného zvířete do náhradní péče, ve 3 případech bylo navrženo snížení počtu hospodářských zvířat, včetně jejich usmrcení a rovněž ve 3 případech bylo navrženo pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat, a to do doby odstranění závad. Ve 3 případech se návrh podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání týkal § 28a odst. 1 písm. a) a současně § 28a odst. 1 písm. c) tohoto zákona.

Podle údajů Státní veterinární správy bylo v roce 2010 vydáno rozhodnutí o zvláštním opatření celkem v 50 případech. Ve 47 případech se jednalo o rozhodnutí o zvláštním opatření podle § 28a odst. 1 písm. a), tedy umístění týraného zvířete do náhradní péče. Ve 2 případech se jednalo o rozhodnutí o zvláštním opatření podle § 28a odst. 1 písm. b), tedy zajištění opatření ke snížení počtu hospodářských zvířat včetně jejich usmrcení. V 1 případě se jednalo o rozhodnutí o zvláštním opatření podle § 28a odst. 1 písm. c), tedy pozastavení činnosti, při které dochází k týrání zvířat. Dále Státní veterinární správa uvedla, že v dalších 7 případech

řízení není zatím ukončeno, v jednom případě obec s rozšířenou působností řízení zastavila a bylo předáno trestní oznámení na Policii České republiky, v několika dalších případech pominul důvod (zvíře uhynulo, náhradní péče byla zajištěna jiným způsobem), v dalších případech obec podnět revidovala a návrh podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání nerealizovala.

Je třeba zdůraznit, že návrh krajské veterinární správy na provedení zvláštního opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání není pro obecní úřad obce s rozšířenou působností závazný. Obecní úřad obce s rozšířenou působností se může rozhodnout, zda bude návrh krajské veterinární správy realizovat či nikoliv. Z toho rovněž (kromě výše uvedeného) plyne poměrně velký rozdíl mezi počtem podaných návrhů na provedení zvláštního opatření a počtem vydaných rozhodnutí.

Z výše uvedených údajů rovněž plynou rozdíly mezi informacemi poskytnutými jednotlivými krajskými úřady a jejich prostřednictvím jednotlivými obecními úřady obcí s rozšířenou působností a poskytnutými Státní veterinární správou. Tyto rozdíly plynou z toho, zda byla započítána správní řízení zahájená v roce 2010 nebo také v roce 2009 a také z toho, zda se počty podaných návrhů vztahují k řízením pravomocně ukončeným nebo ke všem řízením. Údaje Státní veterinární správy zahrnují i řízení, která dosud nebyla pravomocně ukončena. Údaje krajských úřadů zahrnují pouze pravomocně ukončená správní řízení. I přes drobné rozdíly mají výše uvedené údaje jednoznačnou vypovídací hodnotu o situaci v oblasti aplikace zvláštního opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Nová právní úprava zvláštního opatření představuje zvýšené náklady pro státní rozpočet. Státu mají připadnout zvířata v náhradní péči v případě, kdy vlastník těchto zvířat náhradní péči nehradí, a náklady vznikají obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Podle § 11 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o majetku České republiky“), v tomto případě stát jedná a hospodář prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Na základě informací poskytnutých jednotlivými krajskými úřady by rozhodnutí, že se zvíře stává majetkem státu, přicházelo v roce 2010 v úvahu v 16 případech, kdy vlastník vědomě nezaplátil, ve 3 případech, kdy byl vlastník zvířat nebo místo jeho pobytu neznámé, a vznikly náklady ve výši 401 990 Kč. V této souvislosti je však nutné zdůraznit, že náklady státu v souvislosti s tímto opatřením lze téměř zcela minimalizovat. Okamžikem nabytí vlastnického práva ke zvířeti je stát oprávněn se zvířetem volně disponovat např. jej darovat či prodat novému vlastníkovi, čímž lze náklady na péči minimalizovat. V případě hospodářských zvířat přichází v úvahu také jejich usmrcení na jatkách.

Navrhovaná právní úprava přináší nové formulace skutkových podstat přestupků a správních deliktů. Úprava přináší především upřesnění dosavadních povinností, nové sankce byly doplněny v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Ovšem již v minulosti byly správní delikty na úseku ochrany pokusných zvířat projednávány. V souvislosti s nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování se nové sankce nedoplňují, neboť zákon na ochranu zvířat proti týrání již obsahuje sankce za porušení přímo použitelných předpisů Evropské unie vztahujících se k ochraně zvířat proti týrání. I v minulosti se správní delikty na úseku ochrany pokusných zvířat a na úseku ochrany zvířat při usmrcování vyskytovaly minimálně. Z tohoto důvodu se

nepředpokládá nárůst agendy obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v souvislosti s projednáváním porušení ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání. V souvislosti se zrušením povinnosti předkládat ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení a žádat obec o povolení konání veřejného vystoupení se naopak předpokládá, že dojde ke snížení počtu projednávaných správních deliktů. Většina správních deliktů, které jsou projednávány obecními úřady obcí s rozšířenou působností, se týká zvířat v zájmových chovech, a to především jejich úniku (v některých obcích až 70%). V této oblasti novela zákona na ochranu zvířat proti týrání žádné změny nepřináší, takže se nepředpokládají ani zásadní změny v počtu projednávaných správních deliktů.

Nově upravená sankce zákaz chovu zvířat by měla snížit administrativní náklady obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na sankční řízení na úseku ochrany zvířat. Tato nová sankce by měla snížit počet správních řízení na úseku ochrany zvířat proti týrání, neboť osobám, které opakovaně při chovu týrají zvířata, tato sankce zabrání v dalším chovu zvířat a tedy rovněž v dalším porušování právních předpisů, které by vedlo k nutnosti provádět správní řízení.

Náklady státu na novou sankci propadnutí nebo zabrání týraného zvířete nelze předem stanovit. Stejně jako v předchozím případě, i v této věci podle zákona o majetku České republiky stát jedná a hospodaří prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Dosud tato sankce neexistovala, není tedy možné stanovit počet případů, ve kterých by ji bylo možno aplikovat. Ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání jsou formulována tak, aby nebylo možné nadužívání této sankce v bagatelních případech (viz § 27b odst. 3). Jakmile se stát stane vlastníkem zvířete, má možnost náklady spojené s péčí o toto zvíře minimalizovat tím, že jej prodá nebo daruje novému vlastníkov. V případě zvířat hospodářských přichází v úvahu také jejich usmrcení na jatkách. V případě zvířat, pro která je jejich další přežívání spojeno s bolestí a utrpením, přichází v úvahu jejich bezbolestné utracení.

Poslaneckou sněmovnou byl schválen návrh nového občanského zákoníku (sněmovní tisk 632), který navrhuje změnu statutu zvířete. Bude-li předmětná úprava schválena, zvíře již nebude věcí v právním smyslu. Tato případná změna však nemá na zákon na ochranu zvířat proti týrání žádný vliv.

Spolu s předkládanou novelou zákona na ochranu zvířat se mění zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se mimo jiné o zavedení nového poplatku za prodloužení povolení k chovu druhu zvířat vyžadujícího zvláštní péči podle § 13 odst. 7 zákona na ochranu zvířat ve výši 500,- Kč. Počet žádostí o povolení chovu druhu zvířete vyžadujícího zvláštní péči byl 98 v roce 2009, 119 v roce 2010 a 58 v roce 2011. S ohledem na skutečnost, že povolení se vydává na 3 roky, lze odhadovat, že přibližně stejný bude i počet žádostí o prodloužení. Současně je tedy možné očekávat, že roční příjem státního rozpočtu by mohl být navýšen v roce 2013 o částku 119x500,- Kč, tj. 59.500,- Kč, v roce 2014 o částku 58x500,- Kč, tj. 29.000,- Kč a v roce 2015 o částku 98x500,- Kč, tj. o 49.000,- Kč. Tyto příjmy v opakujících se tříletých cyklech lze očekávat i v letech následujících. Počty žadatelů o tato povolení (není-li zákonnou úpravou snížen nebo zvýšen počet druhů zvířat zahrnutých do této kategorie) je vesměs konstantní.

Správní poplatek za vydání rozhodnutí o žádosti o povolení dopravce se ze stávajících 200,- Kč navrhuje zvýšit na 1 000,- Kč. Počet vydaných rozhodnutí za rok 2010 byl celkem 153. Při očekávaném obdobném ročním průměru počtu vydaných rozhodnutí by se jednalo

o částku 345.000,- Kč. Správní poplatek za vydání rozhodnutí o žádosti o povolení dopravce pro dlouhotrvající cesty bude 1 000,- Kč. Stávající výše poplatku činí 200,- Kč. Počet vydaných rozhodnutí v 1. čtvrtletí 2010 až 2. čtvrtletí 2011 byl celkem 52. Při očekávaném obdobném ročním průměru počtu vydaných rozhodnutí (cca 50) by roční příjem státního rozpočtu mohl být navýšen o 115.000,- Kč oproti očekávaným příjmům z této položky. Správní poplatek za vydání rozhodnutí o žádosti o vydání osvědčení o schválení silničního dopravního prostředku nebo osvědčení o schválení plavidla pro přepravu hospodářských zvířat za každý silniční dopravní prostředek nebo plavidlo uvedené v žádosti se navrhuje zvýšit na částku 1 000,- Kč. Současná výše tohoto správního poplatku činí 200,- Kč. Počet vydaných rozhodnutí v 1. čtvrtletí 2010 až 2. čtvrtletí 2011 byl celkem 139. Při očekávaném obdobném ročním průměru počtu vydaných rozhodnutí (cca 140) by roční příjem státního rozpočtu mohl být navýšen o částku 112.000,- Kč oproti očekávaným příjmům z této položky.

V souvislosti se zavedením správního řízení o udělení akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání se stanovuje správní poplatek ve výši 2 000,- Kč. Tato výše vychází z předpokládané časové náročnosti přijetí žádosti, její zpracování, vyhodnocení všech podkladů a vydání rozhodnutí. Více k náležitostem a přílohám žádosti o udělení akreditace k pořádání kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání viz § 26a. Ze znalostí o současném fungování systému školicích pracovišť lze předpokládat, že příjem státního rozpočtu by byl jednorázově navýšen o částku cca 30 000,- Kč (15 x 2 000,- Kč).

• 3.2 Dotčené subjekty

Návrh se dotkne těchto subjektů:

- Ministerstvo zemědělství,
- orgány veterinární správy,
- státní orgány příslušné ke schvalování projektů pokusů,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- obce,
- osoby porážející zvířata, zejména provozovatelé jatek a osoby, které se podílejí na usmrcování zvířat a souvisejících činnostech, osoby převážející zvířata na jatka,
- pořadatelé veřejných vystoupení zvířat,
- chovatelé prasat, zejména osoby, které jsou jím zaměstnány, aby ošetřovaly prasata,
- chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat, uživatelé pokusných zvířat, a jejich zaměstnanci,
- školící pracoviště, která zajišťují kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání,
- osoby, které se dopouštějí týrání zvířat,
- Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových,
- Policie České republiky.

Nepřímo dotčenými subjekty jsou:

- ochránářské organizace.

• 3.3. Konzultace

Po celou dobu přípravy návrhu zákona byly prováděny konzultace mezi Ministerstvem zemědělství, Státní veterinární správou, Ústřední komisí pro ochranu zvířat – poradním orgánem ministra zemědělství, Svazem měst a obcí a chovatelskými sdruženími.

V souvislosti s novelou zákona na ochranu zvířat proti týrání se vždy intenzivně diskutuje otázka přenosu kompetencí na úseku ochrany zvířat proti týrání. V každém připomínkovém řízení a také při seminářích v rámci metodického vedení obcí na úseku ochrany zvířat proti týrání je požadováno, aby kompetence k projednávání přestupků a správních deliktů byla přenesena z obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na příslušné krajské veterinární správy. Přenos kompetencí byl požadován také Svazem měst a obcí.

Svaz měst a obcí ve svém dopise uvedl:

Dosavadní systém, kde novela jen dále konzervuje a prohlubuje neefektivní výkon státní veterinární správy, kdy tutéž věc musí i nadále paralelně řešit dva úřady. Obec III je povinna si vyžádat stanovisko Krajské veterinární správy a v průběhu řízení, jelikož problematice nerozumí, tak jako tak musí dohadovat společná místní šetření a ohledání s veterinářem či veterinářkou z Krajské veterinární správy, kteří mají patřičné vzdělání k posouzení existence či absence týrání.

Obec pak vede řízení, protahované právní i faktickou nutností komplikované kooperace s Krajskou veterinární správou, kde v případě zrušení rozhodnutí nadřízeným orgánem nebo soudem nemůže ovlivnit nové stanovisko Krajské veterinární správy, která může vydat stanovisko úplně stejné, jako sporné stanovisko původní, pro které bylo rozhodnutí zrušeno, jakkoliv je obecní úřad vázán právním názorem nadřízených orgánů – na rozdíl od Krajské veterinární správy vydávající závazné stanovisko o ne/existenci týrání.

Tím se obec může dostat do neřešitelné situace – zmiňme případy postihu za propagaci týrání formou vystavování kupírovaných psů, rušené správními soudy, nebo případy týrání zvířat formou neopatrné přepravy a „uskładňování“ živých kaprů v supermarketech apod.

Pokud by veterinární správu (tak jako je tomu i v jiných oblastech) vykonávala Státní veterinární správa, která byla pro tyto účely zřízena (na rozdíl od obcí), řízení směřující k ochraně zvířat by se zrychlila, byla by vedena odborníky a odbornicemi specializujícími se na danou problematiku a zároveň majícími zájem na postihu pachatele týrání.

Výkon státní správy by se i zlevnil, pokud by správu vykonával pouze jeden orgán veřejné správy, nikoliv v dělené působnosti paralelně orgány dva, kde jeden z nich (obce) pro to není odborně ani finančně vybaven.

Na základě dopisu Svazu měst a obcí oslovilo Ministerstvo zemědělství se žádostí o stanovisko k přenosu kompetencí na úseku ochrany zvířat proti týrání Státní veterinární správu. Z vyjádření Státní veterinární správy ze dne 12. ledna 2011 citujeme: „K dané věci sdělujeme, že Státní veterinární správa České republiky i nadále trvá na svém stanovisku zaslaném v rámci připomínkového řízení k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 553/2001 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, v roce 2006 dopisem pod č. j. 2006/1096/RED. I nadále máme za to, že by správní řízení zahajovaná v rámci zákona na ochranu zvířat proti týrání měla být vedena jednotně, zejména se znalostí místních poměrů. Současný stav, dle našeho názoru, věcně

těmto požadavkům vyhovuje, neboť orgány veterinárního dozoru rozhodují o tom, zda došlo či nedošlo k týrání zvířete, ostatní náležitosti týkající se správního řízení provádějí obce s rozšířenou působností. V případě, že by správní řízení bylo vedeno příslušnými krajskými veterinárními správami, znamenalo by to další finanční náklady, což ani vzhledem k současné finanční situaci není přijatelné. Státní veterinární správa zásadně nesouhlasí s převzetím kompetencí při projednávání přestupků a správních deliktů od obcí s rozšířenou působností a se zajišťováním náhradní péče o týraná zvířata.“

Dále Státní veterinární správa dopisem ze dne 28. ledna 2011 sdělila: „Nejen vzhledem k důvodům uvedeným v našem předchozím stanovisku, ale rovněž z důvodů uváděných Svazem měst a obcí, se kterými se Státní veterinární správa plně ztotožňuje, neboť převzetí kompetencí k projednávání přestupků a správních deliktů na úseku ochrany zvířat proti týrání na krajské veterinární správy by představovalo minimálně stejné dopady i na orgány veterinárního dozoru. Obdobně by se i Státní veterinární správa potýkala nejen s finančními problémy, které jsou se zajištěním dané problematiky svázané. Totožné argumenty, které uvádí Svaz měst a obcí, by mohla rovněž uvést Státní veterinární správa. V důsledku organizačních změn vyplývajících z úsporných opatření Ministerstva zemědělství bylo z orgánů veterinární správy ke konci roku 2010 propuštěno celkem 240 zaměstnanců, pro rok 2011 bude orgánům veterinární správy zkrácen rozpočet o dalších 10% na běžné výdaje a o 15,5% na mzdové prostředky. Nejen ve vztahu k důvodům, které Státní veterinární správa sdělila dopisem dne 12. 1. 2011, ale i vzhledem k současné finanční situaci není v možnostech Státní veterinární správy souhlasit s přenosem kompetencí souvisejících s projednáváním přestupků a správních deliktů na úseku ochrany zvířat proti týrání od obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na krajské veterinární správy.“

Jelikož není možné v otázce přenosu kompetencí na úseku ochrany zvířat proti týrání nalézt konsensus, zůstává v zákoně na ochranu zvířat proti týrání v oblasti rozdělení kompetencí zachována dosavadní právní úprava.

Velmi problematickou otázkou v zákoně na ochranu zvířat proti týrání je otázka zvláštního opatření, především umístování týraných zvířat do náhradní péče. Otázky související s aplikací zvláštního opatření proto Ministerstvo zemědělství konzultovalo se Svazem měst a obcí, s jednotlivými krajskými úřady a jejich prostřednictvím též s jednotlivými obcemi a se Státní veterinární správou již před zahájením připomínkového řízení. Všechny tyto subjekty byly písemně vyzvány k vyjádření. Tyto subjekty měly možnost uplatnit své návrhy a připomínky k současné právní úpravě v této oblasti. Úprava je formulovaná tak, aby vyhověla jejich požadavkům.

Oblast právní ochrany zvířat proti týrání je někdy kritizována z hlediska provádění kontrol. Objevily se návrhy požadující doplnění zákona na ochranu zvířat proti týrání v tom směru, aby krajské veterinární správy prováděly své kontroly bez předchozího upozornění. Krajské veterinární správy však ani v současné době nemusí kontroly chovu zvířat a týrání zvířat předem ohlašovat. Kontroly probíhají podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, který neukládá povinnost ohlašovat kontroly předem.

Ministerstvo zemědělství a Státní veterinární správa ČR jsou spolugestory nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Z tohoto důvodu byla adaptace zákona na ochranu zvířat na nařízení se Státní veterinární správou velmi podrobně diskutována. Nejvíce diskutovanou oblastí byla oblast odborné způsobilosti na úseku ochrany zvířat při porážení na jatkách.

Odborná způsobilost na úseku ochrany zvířat při porážení byla diskutována i se zástupci zpracovatelů. Výsledkem těchto jednání byla shoda všech subjektů na nutnosti zachování vysoké odbornosti této činnosti v zájmu zachování vysoké úrovně ochrany zvířat při porážení.

V rámci přípravy návrhu novely zákona na ochranu zvířat proti týrání se zabývalo Ministerstvo zemědělství také požadavky na zvýšení sankcí na úseku ochrany zvířat proti týrání. Ministerstvo zemědělství již obdrželo celou řadu podnětů, aby zvýšilo sankce (pokuty a sazby trestu odnětí svobody) na úseku ochrany zvířat proti týrání. Celá řada těchto podnětů je ovšem podávána bez znalosti aktuální situace v této oblasti, tedy bez znalosti právních předpisů, které sankce upravují. Řada osob volá po zvýšení těchto sankcí, aniž by věděla, jaké sankce je v současné době možné uložit.

Ministerstvo zemědělství považuje sankce v oblasti ochrany zvířat proti týrání, jak v zákoně na ochranu zvířat proti týrání, tak v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku, za dostatečné. V současné době nejsou využívány horní hranice, které právní předpisy umožňují použít. Sankce jsou dle našich informací ukládány spíše při spodní hranici. Zvýšení horních hranic v právních předpisech by tedy na situaci v praxi nic nezměnilo. Je potřeba působit na orgány, které sankce ukládají, aby více využívaly možnosti, které jim právní předpisy dávají, tedy, aby ukládaly sankce vyšší.

Je třeba zdůraznit, že často opakované tvrzení, že za úmyslné utýrání zvířete je možno uložit trest odnětí svobody do jednoho roku, je chybné. Osoba, která úmyslně utýrá zvíře, může být potrestána odnětím svobody na 6 měsíců až 3 léta nebo zákazem činnosti. Jestliže tato osoba utýrá více zvířat, může být potrestána odnětím svobody na 1 rok až 5 let. Rovněž je často mylně uváděno, že osoba, která utýrala zvíře, bude postižena za trestný čin poškozování cizí věci. Osoba, která utýrá zvíře nebo která ho týrá zvláště surovým nebo trýznivým způsobem nebo surovým nebo trýznivým způsobem veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném, se dopouští trestného činu týrání zvířat (nikoliv trestného činu poškozování cizí věci). Je proto irrelevantní argumentovat tím, že by změna právního postavení zvířete, tedy případné konstatování, že živé zvíře není věcí, zlepšila situaci v oblasti postihů za týrání a utýrání zvířat. Zvířatům je již nyní poskytována ochrana prostřednictvím trestného činu „týrání zvířat“ a trestného činu „zanedbání péče o zvíře z nedbalosti“.

Osoba, která týrala nebo utýrala zvíře, může být postižena podle zákona na ochranu zvířat proti týrání nebo podle zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. O tom, který právní předpis se použije, rozhoduje závažnost deliktu. Méně závažné případy jsou postihovány podle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Závažnější případy týrání zvířat a utýrání zvířat jsou postihovány podle zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

K výraznému zvýšení sankcí v zákoně na ochranu zvířat proti týrání již došlo s účinností od 1. října 2008. K výraznému zvýšení sankcí v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku, došlo s účinností od 1. ledna 2010.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání upravuje sankce a sankční řízení v části sedmé, která se nazývá Správní delikty. V případě porušení povinností stanovených tímto zákonem bude fyzická osoba, která je podnikatelem, nebo právnická osoba, postižena za správní delikt. Fyzická osoba bude postižena za přestupek. Zákon na ochranu zvířat proti týrání umožňuje uložit pokutu:

- do výše 50 000 Kč (jedná se o případy, kdy nedojde k narušení tělesné integrity zvířete, především v případech porušení povinnosti vést zákonem stanovené evidence, o případy úniku zvířete, apod.),
- do výše 200 000 Kč (u méně závažných případů týrání zvířat),
- do výše 500 000 Kč (u závažnějších případů týrání zvířat, které ale nedosahují závažnosti trestného činu).

Významné změny na úseku ochrany zvířat proti týrání přinesl nový trestní zákoník - zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2010. Ministerstvo zemědělství v rámci připomínkového řízení intenzivně spolupracovalo na formulaci nových ustanovení trestního zákoníku, která se týkají zpřísnění postihů za týrání a utýrání zvířat. Jde jednak o zvýšení trestní sazby trestu odnětí svobody, jednak o rozšíření případů, které je možno postihnout jako trestný čin týrání zvířat. Trestný čin „týrání zvířat“ je upraven v § 302 trestního zákoníku. Byl zaveden nový trestný čin „zanedbání péče o zvíře z nedbalosti“ - § 303 trestního zákoníku. Z důvodu nové právní úpravy jsou od 1. ledna 2010 některé skutky, které byly podle dosavadní právní úpravy projednávány obecními úřady obcí s rozšířenou působností pouze jako přestupky podle zákona na ochranu zvířat proti týrání, projednávány jako trestné činy orgány činnými v trestním řízení.

Dále Ministerstvo zemědělství obdrželo podněty, které se týkají problematiky, zda má být zvíře věcí nebo nikoliv. K tomuto je nutno uvést, že zákon na ochranu zvířat proti týrání problematiku „zvíře – věc“ nikdy neupravoval. Tato otázka je upravena v občanském zákoníku. Ministerstvo zemědělství se proto touto otázkou v rámci novelizace zákona na ochranu zvířat proti týrání nezabývá a ani zabývat nemůže. Problematika je řešena nově připravovaným občanským zákoníkem.

• **3.4. Implementace a vynucování**

Podle § 22 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání nad dodržováním povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým a právnickým osobám, vykonávají dozor krajské veterinární správy.

V případě nedodržování stanovených povinností budou přestupky a správní delikty podle zákona na ochranu zvířat proti týrání projednávány obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Pokud by došlo k utýrání zvířete nebo zanedbání péče o zvíře z nedbalosti, zabývaly by se tímto případem orgány činné v trestním řízení (trestný čin týrání zvířat a trestný čin zanedbání péče o zvíře z nedbalosti).

3.5. Přezkum účinnosti

Přezkum nového předpisu bude prováděn na základě sledování a pravidelného vyhodnocování účinnosti a funkčnosti zavedených opatření na základě podkladů z kontrol prováděných Státní veterinární správou (krajskými veterinárními správami).

4. Návrh řešení

• **4.1 Závěrečné shrnutí**

Na základě konzultací odborných subjektů v oblasti ochrany zvířat bylo konstatováno, že komplexní přínos této úpravy převáží nad složkou nákladů – výdajů ze státního rozpočtu, ostatních veřejných rozpočtů a ze strany dalších subjektů.

Návrh novely zákona s využitím varianty řešení č. 2 – vydání právního předpisu představuje podle navrhovatele nejlepší variantu řešení výše zmíněných problémů. Tato varianta znamená dosažení stanovených cílů, zejména povinnou adaptací zákona na ochranu zvířat proti týrání na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, a zároveň zajistí nejvyšší přínos pro zvířata.

• 4.2 Kontakty

MVDr. Jiří Kruml, Ministerstvo zemědělství, odbor živočišných komodit, vedoucí oddělení ochrany zvířat, jiri.kruml@mze.cz, 221 812 234

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Níže jsou uvedena vybraná ustanovení Listiny základních práv a svobod ČR (dále jen „Listina“), která jsou dotčena předloženým návrhem zákona:

- Ustanovení upravující kompetence správních orgánů jsou v souladu s čl. 1 odst. 2 Listiny (*Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví*).
- Ustanovení upravující ukládání povinností subjektům v oblasti ochrany zvířat proti týrání jsou v souladu s čl. 4 odst. 1 Listiny (*Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod*).
- Ustanovení vztahující se k vlastníkům (chovatelům) zvířat upravuje čl. 11 odst. 3 Listiny (*Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem*).
- Čl. 12 odst. 3 Listiny se vztahuje k předloženému návrhu na novelizaci zákona o Policii ČR (*Jiné zásahy do nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásahy zákonem dovoleny, též je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy*).

Přímá ochrana zvířat proti týrání je obsažena v těchto právních předpisech:

- zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb., nález Ústavního soudu č. 30/1998

Sb., zákona č. 77/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 77/2006 Sb., zákona č. 312/2008 Sb. a zákona č. 291/2009 Sb. (dále jen „zákon na ochranu zvířat proti týrání“),

- vyhláška č. 207/2004 Sb., o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat, ve znění vyhlášky č. 39/2009 Sb.,
- vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění vyhlášky č. 425/2005 Sb. a vyhlášky č. 464/2009 Sb.,
- vyhláška č. 382/2004 Sb., o ochraně hospodářských zvířat při porážení, utrácení nebo jiném usmrcování, ve znění vyhlášky č. 424/2005 Sb.,
- vyhláška č. 346/2006 Sb., o stanovení bližších podmínek chovu a drezúry zvířat,
- vyhláška č. 411/2008 Sb., o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči,
- vyhláška č. 3/2009 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání,
- vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě,
- vyhláška č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu,
- vyhláška č. 114/2010 Sb., o ochraně handicapovaných zvířat při chovu,
- vyhláška č. 128/2010 Sb., o způsobilosti k označování psů tetováním,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb.

Nepřímá ochrana zvířat proti týrání je obsažena zejména v následujících právních předpisech:

- zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat,
- zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů,

- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 453/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za nakažlivé lidské nemoci, nakažlivé nemoci zvířat, nakažlivé nemoci rostlin a škůdce užitkových rostlin.

Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie a mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána

Návrh novely zákona souvisí s těmito předpisy Evropské unie:

- Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.
- Směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.
- Směrnice Rady 86/609/EHS ze dne 24. listopadu 1986 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, v platném znění.
- Směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat.

Vzhledem k tomu, že je Česká republika členem Evropské unie, je v rámci přímé ochrany zvířat proti týrání nutno dodržovat následující nařízení EU:

- nařízení Rady (ES) č. 1255/97 ze dne 25. června 1997 o kritériích Společenství pro místa zastávek a o změně plánu cesty uvedeného v příloze směrnice 91/628/EHS,
- nařízení Rady (ES) č. 1040/2003 ze dne 11. června 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 1255/97, pokud jde o použití míst zastávek,
- nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověřování, zda jsou dodržovány právní předpisy o krmivech a potravinách a ustanovení o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.

Česká republika je smluvní stranou následujících dohod Rady Evropy a smluv:

- Protokol týkající se sanitárních a fyto-sanitárních opatření a opatření na ochranu zvířat ve vztahu k obchodu k Evropské dohodě zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé, č. 200/1998 Sb.,
- Evropská dohoda o ochraně zvířat v zájmovém chovu, č. 19/2000 Sb. m. s.,
- Evropská dohoda o ochraně zvířat při mezinárodní přepravě, č. 20/2000 Sb. m. s.,
- Evropská dohoda o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely, č. 21/2000 Sb. m. s.,
- Evropská dohoda o ochraně jatečných zvířat, č. 114/2003 Sb. m. s.,
- Evropská dohoda o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, č. 116/2003 Sb. m. s.,
- Protokol o změně Evropské dohody o ochraně obratlovců používaných pro pokusné a jiné vědecké účely, č. 118/2006 Sb. m. s.

Uvedené dohody vytvářejí základ předpisů pro ochranu zvířat i v Evropské unii a jsou v obecných zásadách i součástí českých právních předpisů.

Návrh novely zákona je plně slučitelný s těmito předpisy Evropské unie.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy, zejména nároky na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady a dopady na životní prostředí

Realizace navrhované právní úpravy vyplývající z povinnosti adaptace právní úpravy na nařízení a implementace výše uvedených předpisů EU si nevyžádá finanční nároky na státní rozpočet, neboť případné výdaje budou hrazeny z kapitoly Ministerstva zemědělství a Ministerstva zdravotnictví. Návrh zákona nebude znamenat dodatečné výdaje v rámci veřejných rozpočtů, neboť případné náklady budou hrazeny z úspor, které vzniknou zrušením povinnosti povolování konání veřejných vystoupení na základě předložených řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Návrh předpokládá finanční náklady na podnikatelské prostředí, které souvisejí s nutností zavedení kurzů odborné přípravy, které vyžadují právní předpisy Evropské unie. Tyto náklady se předpokládají ve výši 10 375 500 Kč a budou rozloženy na přechodné období dvou let. Náklady se předpokládají na školení přibližně 3 500 osob, což předpokládá náklady na školení jedné osoby cca 3 000 Kč. Nebude mít sociální

dopady. Navrhovaná právní úprava má pozitivní vliv na životní prostředí, zejména na oblast ochrany zvířat. Navrhovaná právní úprava nemá dopady na rovnost mužů a žen.

Podrobná analýza nákladů a přínosů vyplývající z navrhované právní regulace je uvedena v bodu 3. 1 v části hodnocení dopadů regulace (RIA).

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K ČÁSTI PRVNÍ, k článku I - změna zákona na ochranu zvířat proti týrání

K bodu 1

K § 1 odst. 2 a pozn. pod čarou 1 a 1a:

Znění zákona na ochranu zvířat proti týrání se přizpůsobuje novým podmínkám souvisejících s přijetím Lisabonské smlouvy a odkazy na „předpisy Evropských společenství“ se nahrazují odkazy na „předpisy Evropské unie“.

Poznámka pod čarou č. 1 se mění z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Do poznámky pod čarou č. 1 se vkládá odkaz na tuto směrnici a ruší se odkazy na směrnice, které jsou novou směrnicí rušeny.

Poznámka pod čarou č. 1a se mění z důvodu adaptace právní úpravy na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Do poznámky pod čarou č. 1a se vkládá odkaz na toto nařízení.

K bodu 2

K § 1 odst. 2 písm. b):

Jedná se o legislativně technickou změnu. Z důvodu doplnění písmene d) se vypouští spojka „a“ mezi písmeny b) a c).

K bodu 3

K § 1 odst. 2 písm. d):

Dochází k upřesnění účelu zákona na ochranu zvířat proti týrání z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, konkrétně se jedná o transpozici části čl. 1 odst. 1 této směrnice. Zbylá část je transponována do § 15 odst. 4 návrhu zákona.

K bodu 4

K § 3 písm. j):

Dosavadní pojem pokusné zvíře vycházel z úpravy, která je obsažena ve směrnici Rady č. 86/609/EHS, ke sblížení právních a správních předpisů členských států pro ochranu obratlovců využívaných pro pokusné a jiné vědecké účely. Tato směrnice je však rušena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Pojem pokusné zvíře je proto nově definován v souladu s novou směrnicí o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, konkrétně se jedná o transpozici čl. 1 odst. 3 a 4.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely hovoří o zvířatech, nikoliv o pokusných zvířatech. Jelikož však zákon na ochranu zvířat proti týrání upravuje různé kategorie zvířat (kromě zvířat pokusných se jedná o zvířata v zájmových chovech, zvířata hospodářská a zvířata volně

žijící), je nutné z důvodu srozumitelnosti právní úpravy pro její adresáty hovořit o pokusných zvířatech, nikoliv pouze o zvířatech. Z téhož důvodu byla definice oproti směrnici rozšířena o vymezení, že pokusným zvířetem je pouze zvíře, které je nebo má být použito k pokusům. V opačném případě by se za pokusná zvířata totiž považovala všechna zvířata. Pojem pokusné zvíře nerozšiřuje oproti směrnici okruh tvorů, na které se vztahuje.

Pojem pokusné zvíře prolamuje zásadu, že zákon na ochranu zvířat proti týrání považuje za zvířata pouze živé obratlovce, s výjimkou člověka. Podle směrnice se totiž mezi pokusná zvířata řadí také živí hlavonožci, tedy bezobratlí. Tato skutečnost nicméně nenarušuje systematiku zákona na ochranu zvířat proti týrání. Za zvíře jsou i nadále považováni pouze obratlovci. Veškeré stanovené povinnosti, s výjimkou povinností v oblasti pokusných zvířat, se vztahují pouze na obratlovce (s výjimkou člověka).

Body 8 a 9 preambule směrnice uvádějí, že do oblasti působnosti této směrnice by kromě obratlovců včetně kruhoústých měli být zahrnuti i hlavonožci, jelikož je vědecky doložena jejich schopnost cítit bolest, utrpení a strach a utrpět trvalé poškození. Pojem pokusné zvíře se nevztahuje na vývojová stádia hlavonožců.

Tato směrnice by se měla vztahovat také na plody savců, jelikož z vědeckých důkazů vyplývá, že u těchto forem existuje v poslední třetině jejich vývoje zvýšené riziko, že vnímají bolest, utrpení a strach, což může rovněž nepříznivě ovlivnit jejich další vývoj. Je rovněž vědecky doloženo, že pokusy prováděné na embryích a plodech v ranějším stadiu vývoje mohou způsobit bolest, utrpení, strach nebo trvalé poškození, pokud je těmto vývojovým formám umožněno žít déle než po dobu prvních dvou třetin vývoje.

Je třeba zdůraznit, že pokusným zvířetem není pouze zvíře k těmto účelům chované, ale může jím být i zvíře volně žijící (např. sledování migrace ptáků kroužkováním, odchyt, pravidelné metodicky stanovené sledování zvířat v původním biotopu apod.).

K bodu 5

K § 3 písm. l):

Vypouští se definice laboratorního zvířete, která vycházela z definice uvedené v článku 2 písm. c) směrnice Rady ze dne 24. listopadu 1986 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se ochrany zvířat používaných pro pokusné a jiné vědecké účely (86/609/EHS), v platném znění. Nová směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, která je do zákona na ochranu zvířat proti týrání transponována, již nerozlišuje zvířata pokusná a zvířata laboratorní, a proto se tento pojem stal nadbytečným.

K bodu 6

K § 3 písm. p):

V ustanovení § 3 písm. p) dochází k terminologické změně z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Odborně způsobilá osoba v oblasti ochrany pokusných zvířat se bude nově označovat jinak.

Dále dochází k upřesnění tohoto ustanovení. Podle dosavadního znění byla osoba, která byla odborně způsobilá k řízení a kontrole pokusů na zvířatech, oprávněna utratit

jakékoliv zvíře, nejen zvíře pokusné. Tato osoba byla oprávněna utrácet zvířata nejen v souvislosti s pokusy na zvířatech, ale i při jiných příležitostech. Nově se toto oprávnění zužuje tak, aby osoby, které získají odbornou způsobilost k utrácení pokusných zvířat, byly oprávněny utrácet pouze pokusná zvířata a nikoliv zvířata jiných kategorií.

K bodu 7

K § 3 písm. r):

Jedná se o legislativně technickou změnu, která souvisí se změnami v ustanovení § 5.

K bodu 8

K § 3 písm. t) a u):

Dosavadní pojmy pokus a projekt pokusů vycházely z úpravy, která je obsažena ve směrnici Rady č. 86/609/EHS, ke sblížení právních a správních předpisů členských států pro ochranu obratlovců využívaných pro pokusné a jiné vědecké účely. Tato směrnice je však rušena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Tyto pojmy jsou proto nově definovány v souladu s novou směrnicí o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely, konkrétně se jedná o transpozici čl. 3 odst. 1 a 2.

Pojem „postup“ používaný směrnicí je v českém jazyce homonymem, tedy slovem s více významy. V zákoně na ochranu zvířat by byl tento pojem definován, avšak současně by byl používán ve více významech. Z důvodu zachování srozumitelnosti a jednoznačnosti právní normy pro její adresáty se pojem postup nahrazuje pojmem pokus, který nezpůsobuje při výkladu zákona problémy a navíc má v naší právní úpravě tradici. Ze stejného důvodu bude i nadále užíván pojem „projekt pokusů“.

K bodu 9

K § 3 písm. v):

Dochází ke změně ustanovení tak, aby plně transponovalo směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. V souladu s čl. 3 odst. 3 této směrnice se v definici pojmu zařízení nahrazují slova „podnik, ústav“ slovem stavba.

K bodu 10

K § 3 písm. w) až y):

Z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely dochází ke změně těchto ustanovení. Pojem chovné zařízení se nahrazuje pojmem chovatel pokusných zvířat. Pojem dodavatelské zařízení se nahrazuje pojmem dodavatel pokusných zvířat. Pojem uživatelské zařízení se nahrazuje pojmem uživatel pokusných zvířat. Tyto definice lépe odpovídají právnímu řádu. Nositelem povinností je provozovatel zařízení, tedy chovatel pokusných zvířat, dodavatel pokusných zvířat nebo uživatel pokusných zvířat, nikoli zařízení (tedy budovy a stavby). Jedná se o transpozici čl. 3 odst. 4 až 6 výše uvedené směrnice.

Z důvodu srozumitelnosti právní úpravy pro její adresáty nehovoří zákon na ochranu zvířat proti týrání o chovateli, dodavateli nebo uživateli, ale o chovateli pokusných zvířat, dodavateli pokusných zvířat a uživateli pokusných zvířat. Blíže viz odůvodnění k § 3 písm. j).

K bodu 11

K § 4 odst. 4 písm. i) a poznámce pod čarou 1f:

Na základě diskuzí s odbornou veřejností dochází k úpravě tohoto ustanovení. Nově budou podkovářské úkony a úprava kopyt, pokud nebudou prováděny osobou odborně způsobilou, považovány za týrání zvířete. Neodborné a laicky provedené takovéto úkony mohou zvířeti způsobit trvalé poranění a poškození, které pak má za následek bolest a utrpení zvířete. Tento stav je z hlediska ochrany zvířat nepřijatelný.

Na základě požadavku Státní veterinární správy dochází k upřesnění poznámky pod čarou č. 1f. Odborná způsobilost není ve veterinárním zákoně již upravena pouze ustanovením § 59, ale také ustanovením § 59a. Poznámka pod čarou č. 1f v dosavadním znění přináší v praxi výkladové problémy s tím, koho považuje zákon na ochranu zvířat proti týrání za osobu odborně způsobilou podle veterinárního zákona. I když se poznámky pod čarou zpravidla samostatně novelizují, je tato novelizace potřebná z důvodu aplikace zákona na ochranu zvířat proti týrání a veterinárního zákona v praxi.

K bodu 12

K § 4 odst. 1 písm. v) a poznámce pod čarou č. 1i:

Dochází k vypuštění písmene v), neboť právní předpis, na který toto písmeno odkazovalo, tedy vyhláška č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích pro stavby v zemědělství, byl zrušen. Právní předpis, který tuto vyhlášku nahradil, již konkrétní podmínky pro chov zvířat nestanoví. V současné době je toto ustanovení obsoletní.

Pokud dojde k porušení jiných právních předpisů, které upravují požadavky na chov zvířat nebo prostory pro chov zvířat, měl by být pachatel postižen podle těchto právních předpisů, nikoliv podle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Dosavadní úprava postihu byla poněkud nelogická.

Zároveň se vypouští poznámka pod čarou č. 1i.

K bodu 13

K § 4 odst. 1 písm. w):

Dosavadní písmeno x) /nově písmeno w)/ § 4 odst. 1 uvádělo, že za týrání se považuje také jiné jednání, v jehož důsledku dojde k utrpení zvířete. Jiným jednáním je míněno jiné jednání zakázané v zákoně na ochranu zvířat proti týrání. Text ustanovení se doplňuje v tomto smyslu, aby došlo ke sjednocení praxe v této oblasti a odstranění nevhodných postupů. V praxi se bohužel stává, že dochází k vymýšlení si, co je jiným jednáním, a tedy vymýšlení nových skutkových podstat. Takový postup je nepřijatelný z hlediska právní jistoty adresátů právní úpravy.

Všechna ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání mají za cíl chránit zvíře před týráním. Za týrání zvířete je proto nutno považovat nejen činnosti uvedené v § 4 zákona na ochranu zvířat proti týrání, ale také porušení dalších ustanovení tohoto zákona. Jako týrání

zvířat je postihováno nejen porušení ustanovení § 4, ale i porušení dalších ustanovení tohoto zákona, a to v případě, že dojde k zásahu do tělesné integrity zvířete, ke zranění, zdravotní poruše, poškození zdraví, bolesti, utrpení zvířete, chovu zvířat v nevhodných podmínkách, apod. Toto je důležité z hlediska sankcí, řada ustanovení totiž bude postihována jako „týrání zvířete“. Pokud nelze nalézt v sankčních ustanoveních porušení konkrétního ustanovení, půjde o týrání zvířete - § 27 odst. 1 písm. b) nebo § 27a odst. 1 písm. b) zákona na ochranu zvířat proti týrání.

K bodu 14

K poznámce pod čarou č. 1k:

Na základě připomínky Ministerstva vnitra dochází k novelizaci poznámky pod čarou. Dosavadní poznámka pod čarou obsahovala odkaz na již neplatný zákon o Policii České republiky.

K bodu 15

K § 4 odst. 3:

Vypouští se povinnost provádět výchovu a výcvik zvířat k použití prvků obrany v souladu se schváleným řádem ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Toto souvisí se zrušením povinnosti žádat o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Podrobněji viz odůvodnění k § 7a a k § 8.

K bodu 16

K § 4a písm. b):

Text ustanovení se zpřesňuje tak, aby bylo jednoznačné, že za propagaci týrání zvířat je považováno i zveřejnění audiovizuálního záznamu.

K bodu 17

K § 5 odst. 2 písm. a):

Z důvodu adaptace právní úpravy na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování dochází k upřesnění důvodů k usmrcení zvířete. Uvedené nařízení se vztahuje nejen na usmrcování hospodářských zvířat, ale také na usmrcování dalších kategorií zvířat, např. některá zvířata v zájmových chovech chovaná pro soukromou domácí spotřebu chovatele. Viz čl. 1 tohoto nařízení.

Z tohoto důvodu bylo nutné upravit ustanovení § 5 odst. 2 písm. a), neboť původní znění se vztahovalo pouze na usmrcení hospodářských zvířat.

K bodu 18

K § 5 odst. 2 písm. g):

Pojem regulování populace byl vymezen v § 7a odst. 4. Toto ustanovení upravovalo řády ochrany zvířat při chovu, které jsou touto novelizací rušeny. Pojem regulování populace se proto přesouvá z § 7a odst. 4, které již tento pojem nadále nepoužívá, na první místo výskytu tohoto pojmu, tedy do § 5 odst. 2 písm. g). Dále je tento pojem použit v § 13b.

Pojem regulování populace byl v minulosti vykládán jako prostý důvod k usmrcení „nadbytečného, nepotřebného“ nebo toulavého zvířete. Obsahem pojmu je však komplex preventivních opatření umožňující soužití populací zvířat a lidí bez vzniku rizik. Proto je nutné zachování tohoto pojmu, i když se řády ochrany zvířat při chovu ruší.

K bodu 19

K § 5 odst. 2 písm. j):

Z důvodu adaptace právní úpravy na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování dochází k doplnění důvodů k usmrcení zvířete o depopulaci. Pojem depopulace je definován v čl. 2 písm. n) uvedeného nařízení. Depopulaci dále upravuje čl. 18 nařízení. Cílem právní úpravy je zajistit soulad nařízení se zákonem na ochranu zvířat proti týrání.

K bodu 20

K § 5 odst. 3 až 5:

Z důvodu adaptace právní úpravy na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování dochází k vypuštění těchto ustanovení. Otázky související s porážením zvířat jsou upraveny v tomto nařízení a v části druhé zákona na ochranu zvířat proti týrání.

K bodu 21

K § 5 odst. 3:

V ustanovení § 5 odst. 3 (původně odst. 6) dochází k terminologické změně z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Odborně způsobilá osoba v oblasti ochrany pokusných zvířat se bude nově označovat jinak.

Dále dochází k upřesnění tohoto ustanovení. Podle dosavadního znění byla osoba, která byla odborně způsobilá k řízení a kontrole pokusů na zvířatech, oprávněna utratit jakékoliv zvíře, nejen zvíře pokusné. Tato osoba byla oprávněna utrácet zvířata nejen v souvislosti s pokusy na zvířatech, ale i při jiných příležitostech. Nově se toto oprávnění zužuje tak, aby osoby, které získají odbornou způsobilost k utrácení pokusných zvířat, byly oprávněny utrácet pouze pokusná zvířata a nikoliv zvířata jiných kategorií. Viz též § 3 písm. p).

K bodu 22

K § 5a:

Původní text § 5a se vypouští, neboť tyto otázky jsou nově upraveny nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Ustanovení § 5a bude nově upravovat odbornou způsobilost na úseku ochrany zvířat při porážení, a to v souladu s požadavky stanovenými nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Nařízení se těmito otázkami zabývá ve své preambuli, která uvádí: „Dobře vyškolení a způsobilí pracovníci zlepšují podmínky zacházení se zvířaty. Předpokladem způsobilosti v oblasti řádného zacházení se zvířaty je znalost základních vzorců chování a potřeb dotčeného druhu zvířat i projevů stavu vědomí a citlivosti. Rovněž je zapotřebí technická způsobilost, pokud jde o používané omračovací zařízení. Pracovníci provádějící určité úkony spojené s porážkou a osoby, které dohlížejí nad sezónním usmrcováním kožehinových zvířat, by proto měli být povinni mít pro úkony, jež provádějí, osvědčení o způsobilosti. Vyžadovat osvědčení o způsobilosti pro další pracovníky, kteří usmrcují zvířata, by však nebylo přiměřené sledovaným cílům. U pracovníků s několikaletou zkušeností lze předpokládat, že mají určitou úroveň způsobilosti. V souvislosti s těmito pracovníky by proto v tomto nařízení mělo být obsaženo přechodné ustanovení týkající se osvědčení o způsobilosti. Osvědčení o způsobilosti by měla být vydávána jednotným způsobem.“

Toto ustanovení se vztahuje na provozovatele podniku ve smyslu čl. 2 písm. 1) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Úroveň způsobilosti a osvědčení o způsobilosti upravuje čl. 7 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Osvědčení o způsobilosti upravuje čl. 21 tohoto nařízení. Příloha IV nařízení upravuje vztah mezi činnostmi a požadavky na zkoušku způsobilosti.

Ustanovení § 5a odstavce 1 vychází z dosavadní právní úpravy, která stanoví odbornou způsobilost k porážení zvířat na jatkách. Je stanoveno, že úkony jako omračování, vykrvování a porážení mohou provádět pouze osoby, které získaly příslušné odborné vzdělání. Článek 26 odst. 1 nařízení umožňuje členským státům, aby při vstupu nařízení v platnost ponechaly v platnosti jakákoli vnitrostátní pravidla, jejichž cílem je zajištění rozsáhlejší ochrany zvířat při usmrcování. Česká republika využívá této možnosti a v zájmu udržení vysoké úrovně ochrany zvířat při jejich porážení a zachování vysoké odbornosti této činnosti ponechává v platnosti tuto úpravu. Obdobně je tomu i u odstavce 3. Na nutnosti zachování současné právní úpravy na úseku porážení zvířat na jatkách se shodla odborná veřejnost tvořená zástupci zpracovatelů, zástupci Státní veterinární správy i odbor vzdělávání Ministerstva zemědělství.

Dále se v odstavci 2 stanoví, že na osoby, které získaly vzdělání podle odstavce 1, se nevztahuje povinnost získat osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat. Bylo by nepřiměřené požadovat po osobách, které v oboru získaly minimálně střední vzdělání s výučním listem, aby byly povinny absolvovat příslušný kurz a získat osvědčení o způsobilosti, který se svým obsahem a rozsahem nemůže rovnat několikaletému studiu. Obdobně toto platí i pro kvalifikace získané pro jiné účely, pokud byly získány za podmínek odpovídajících podmínkám stanoveným v nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. V praxi se bude jednat o některé kvalifikace v rámci Národní soustavy kvalifikací. Česká republika tak využívá možnosti, kterou ji dává nařízení v čl. 21 odst. 7, který umožňuje uznat kvalifikace získané pro jiné účely jako rovnocenné osvědčení o způsobilosti, pokud byly získány za podmínek odpovídajících podmínkám podle tohoto článku. Tyto dvě kategorie osob budou na základě svého vzdělání oprávněni ke všem úkonům souvisejících s porážením zvířat včetně samotného porážení.

Povinnost získat osvědčení o způsobilosti pro osoby podílející se na úkonech souvisejících s porážením zvířat se bude vztahovat na osoby, které nemají žádnou

z předchozích uvedených kvalifikací, a budou chtít vykonávat činnosti uvedené v čl. 7 odst. 2 nařízení podle podmínek v něm uvedených.

Je nutno uvést, že se nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování nevztahuje pouze na zvířata hospodářská. Předmět a oblast působnosti je vymezen v čl. 1 nařízení. V čl. 3 nařízení se výslovně stanoví, na co se nařízení nevztahuje. Problematika usmrcování zvířat, jejichž další přežívání je spojeno s utrpením, rovněž spadá do působnosti nařízení (čl. 19). Stejně tak i na usmrcování zvířat v zájmových chovech se výše uvedené nařízení vztahuje.

K bodu 23

Znění zákona na ochranu zvířat proti týrání se přizpůsobuje novým podmínkám souvisejících s přijetím Lisabonské smlouvy a odkazy na předpisy „Evropských společenství“ se nahrazují odkazy na předpisy „Evropské unie“.

K bodu 24

K § 5b odst. 3:

V ustanovení § 5b odst. 3 se jedná o terminologickou změnu, která souvisí s adaptací právní úpravy na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Další text ustanovení § 5b zůstává beze změny. Nařízením otázku porážení nebo utrácení nemocných, vyčerpaných nebo zraněných zvířat sice řeší (viz čl. 19), ale velmi stručně. Na místě je podrobnější národní úprava. Podle čl. 26 odst. 1 nařízení platí, že toto nařízení nebrání členským státům, aby při jeho vstupu v platnost ponechaly v platnosti jakákoli vnitrostátní pravidla, jejichž cílem je zajištění rozsáhlejší ochrany zvířat při usmrcování. Tato úprava je také v souladu s čl. 26 odst. 2 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, který stanoví, že členské státy mohou přijmout vnitrostátní pravidla zajišťující rozsáhlejší ochranu zvířat při usmrcování než ta, která jsou obsažena v tomto nařízení, a týkají se usmrcování zvířat mimo jatky a souvisejících úkonů.

K bodu 25

K § 5c až § 5h:

Původní text § 5c až § 5h se vypouští a nahrazuje novým textem, neboť tyto otázky jsou nově upraveny nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Ustanovení § 5c (usmrcování kožešinových zvířat) a § 5d (kontaktní místo podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího ochranu zvířat při usmrcování a souvisejících činnostech) jsou adaptací právního řádu ČR na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Ustanovení § 5c vycházejí z čl. 7 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, které stanovuje povinnost provádět usmrcování kožešinových zvířat v přítomnosti nebo pod přímým dohledem osoby, která má osvědčení o způsobilosti podle článku 21 nařízení, jež se vztahuje na všechny úkony prováděné pod jejím

dohledem. V návaznosti na toto ustanovení bylo nutné zakotvit právní úpravu kurzu odborné přípravy pro získání osvědčení o způsobilosti k usmrcování kožešinových zvířat. Ustanovení je konstruováno obdobně jako odborná způsobilost na úseku ochrany zvířat při porážení (viz § 5a).

Ustanovení § 5c odst. 6 vedle způsobů, které uvádí nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování doplňuje další způsoby usmrcování hlodavců. Ustanovení vyhovuje podmínkám čl. 26 odst. 1 nařízení. Úprava vychází ze současného znění zákona na ochranu zvířat proti týrání (§ 5h). Jedná se o rozsáhlejší ochranu zvířat při usmrcování, neboť se jedná o vhodnější a účinnější způsob usmrcení, než který nabízí nařízení.

Ustanovení § 5e a § 5g odst. 2 se vztahuje k čl. 28 a 29 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Ustanovení § 5e odpovídá příloze A část I bod 1; část II bod 1, bod 3 druhá věta, body 6, 7 a 8 a bod 9 první věta směrnice Rady 93/119/ES ze dne 22. prosince 1993 o ochraně zvířat při porážení nebo usmrcování. Příloha II nového nařízení, která upravuje uspořádání, konstrukci a vybavení jatek, začne platit pro existující jatky až od 8. prosince 2019. Podle čl. 29 odst. 1 nařízení se do 8. prosince 2019 čl. 14 odst. 1 použije pouze pro nové jatky nebo pro každé nové uspořádání, konstrukci nebo vybavení, na které se vztahují pravidla uvedená v příloze II a které nebyly uvedeny do provozu před 1. lednem 2013. Je potřebné, aby v České republice do 8. prosince 2019 byla nějaká pravidla stanovená.

Ustanovení § 5f se zabývá ochranou zvířat při porážení zvířat pro potřeby církví nebo náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat. V preambuli nařízení o ochraně zvířat při usmrcování v bodě 18 vyjádřila Evropská unie jednoznačně svůj postoj k této otázce, a to ve prospěch církví a náboženských společností. Z nařízení citujeme: „Směrnici 93/119/ES byla stanovena odchylka od omračování zvířat v případě porážky na jatkách pro účely náboženských rituálů. Vzhledem k tomu, že právní předpisy Evropské unie týkající se porážky pro účely náboženských rituálů byly ve vnitrostátním právu členských států provedeny různě v závislosti na konkrétní situaci, a vzhledem k tomu, že předpisy jednotlivých členských států zohledňují aspekty, které přesahují účel tohoto nařízení, je důležité zachovat odchylku od omračování zvířat před porážkou, a přitom však ponechat určitou úroveň subsidiarity na každém členském státě. V tomto nařízení je proto respektována svoboda náboženského vyznání a právo projevat své náboženské vyznání nebo přesvědčení bohoslužbou, vyučováním, prováděním úkonů a zachováváním obřadů, jak stanoví článek 10 Listiny základních práv Evropské unie.“

Evropská unie se bude touto otázkou i nadále zabývat, jak plyne z čl. 27 odst. 2 nařízení o ochraně zvířat při usmrcování. Z tohoto článku citujeme: „Do 8. prosince 2012 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o systémech, které znehybňují skot jeho převrácením nebo jinou nepřirozenou polohou. Tato zpráva bude založena na výsledcích vědecké studie porovnávající tyto systémy s těmi, ve kterých skot zůstává ve vzpřímené pozici, a zohlední aspekty řádného zacházení se zvířaty, jakož i socioekonomické dopady, včetně jejich přijatelnosti pro náboženská společenství a bezpečnosti personálu. K této zprávě jsou případně připojeny legislativní návrhy s cílem změnit toto nařízení v souvislosti se systémy, které znehybňují skot jeho převrácením nebo jinou nepřirozenou polohou.“

V České republice podle čl. 15 odst. 1 Listiny základních práv svobod platí, že svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Shodně stanoví § 2 odst. 1

zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), že svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo svobodně projevat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu. Navržená právní úprava je s těmito předpisy v souladu.

Obecný pojem církve a náboženské společnosti zahrnuje veškerá uskupení osob vykazující znaky podle § 3 písm. a) zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na jejich právní subjektivitu.

Podle čl. 26 odst. 1 nařízení platí, že toto nařízení nebrání členským státům, aby při jeho vstupu v platnost ponechaly v platnosti jakákoli vnitrostátní pravidla, jejichž cílem je zajištění rozsáhlejší ochrany zvířat při usmrcování. Novela zákona na ochranu zvířat proti týrání stanoví pro porážení zvířat pro potřeby církví nebo náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, přísnější pravidla než nařízení. Tato pravidla odpovídají tomu, jak byly dosud tyto otázky upraveny v § 5 odst. 3 a 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Novela tato pravidla upřesňuje v zájmu zvýšení úrovně ochrany zvířat. Zákon na ochranu zvířat proti týrání výslovně umožňuje provádět tyto porážky pouze na jatkách. Porážení zvířat pro potřeby církví nebo náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat, není tedy možné provádět jako domácí porážku. Porážka musí být prováděna v souladu se stanovenými veterinárními podmínkami. Tuto porážku může provádět pouze církev nebo náboženská společnost, nikoliv kdokoli, kdo se považuje za člena církve. Nad rámec nařízení je rovněž úprava správního řízení o udělení povolení k porážce zvířat pro potřeby církví nebo náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat. Všechna tato pravidla mají za cíl zabezpečit ochranu zvířat při tomto typu porážek.

V souladu s čl. 26 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování upravuje ustanovení § 5g omračování zvířat. Nákrasy a popis stanovených míst na hlavě vybraných druhů zvířat pro vedení omračovacího úderu a umístění mechanického omračovacího nástroje byly obsaženy v dosavadní právní úpravě ochrany zvířat při usmrcování již od roku 1996. K odstavci 2 viz výše ustanovení § 5e.

V souladu s čl. 26 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování upravuje ustanovení § 5h usmrcování zvířat při domácí porážce. Podle čl. 1 odst. 3 písm. b) nařízení se toto nařízení nevztahuje na drůbež, králíky a zajíce, které poráží jejich majitel mimo prostory jatek pro svou soukromou domácí potřebu. Na místě je proto národní právní úprava těchto otázek.

K bodu 26

K § 5i:

Nařízením Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování stanoví, že pokud jde o ryby, použijí se pouze požadavky stanovené v čl. 3 odst. 1. Podle čl. 27 nařízení do 8. prosince 2014 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o možnosti zavedení určitých požadavků týkajících se ochrany ryb při usmrcování zohledňujících hlediska řádného zacházení se zvířaty, socioekonomické dopady i vliv na

životní prostředí. K této zprávě jsou případně připojeny legislativní návrhy s cílem změnit toto nařízení zahrnutím konkrétních pravidel týkajících se ochrany ryb při usmrcování. Do přijetí těchto opatření mohou členské státy přijmout nebo zachovat vnitrostátní pravidla týkající se ochrany ryb při zabíjení nebo usmrcování a uvědomí o tom Komisi.

Ustanovení § 5a, které upravuje odbornou způsobilost na úseku ochrany zvířat při porážení na jatkách, se v souladu s čl. 1 odst. 1 Nařízení Rady ES č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009, o ochraně zvířat při usmrcování, nevztahuje na usmrcování ryb. Ustanovení § 5a upravuje odbornou způsobilost k porážení zvířat na jatkách. Tato odborná způsobilost se proto nevyžaduje při usmrcování ryb při domácí porážce ani při usmrcování ryb při jejich sezónním prodeji.

V § 5i se jedná o ustanovení, která byla obsažena v dosavadní právní úpravě, takže nepředstavují pro osoby provádějící porážení zvířat nové povinnosti.

K bodu 27

K § 7 odst. 1:

Jedná se o terminologickou změnu, která souvisí s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 28

K § 7 odst. 3:

Na základě požadavku Státní veterinární správy dochází ke změně nenormativního odkazu na odkaz normativní. V této souvislosti již bylo výše odůvodněno nové znění poznámky pod čarou č. 1f. Odborná způsobilost není ve veterinárním zákoně již upravena pouze ustanovením § 59, ale také ustanovením § 59a. Poznámka pod čarou č. 1f v dosavadním znění přináší v praxi výkladové problémy s tím, koho považuje zákon na ochranu zvířat proti týrání za osobu odborně způsobilou podle veterinárního zákona.

K bodu 29

K § 7 odst. 3 písm. f):

Dochází k opravě ustanovení, které vychází ze špatného překladu směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat. Změna je nutná z toho důvodu, že se v praxi selatům zuby netrhají, ale obrušují, popřípadě odštipují.

K bodu 30

K § 7 odst. 5:

Novelou zákona na ochranu zvířat proti týrání vyhlášenou pod č. 312/2008 Sb. bylo do § 7 odst. 5 doplněno zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu upravujícího oblast způsobilosti k označování zvířat tetováním. Toto zmocnění bylo doplněno v průběhu projednávání novely zákona v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR poslaneckým pozměňovacím návrhem.

Zákon č. 291/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zahrnoval novelu zákona na ochranu zvířat proti týrání, která také upravovala oblast označování zvířat. Novelizační bod č. 2 této novely zněl: „V § 7 odst. 5 se slova „Označování zvířat“ nahrazují slovy „Označování psů“. Ustanovení § 7 odst. 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání po poslední novelizaci tedy nehovoří o tetování všech zvířat, ale pouze o tetování psů.

Úprava tetování psů byla původně kynology požadována. Byly předloženy tyto argumenty: Dříve tetovali štěňata odborně proškolení kynologové v rámci kontroly příslušného vrhu štěňat. V poslední době v souladu s právními předpisy prováděli tetování veterináři. Ne vždy je možné zajistit, aby zákrok provedli u chovatele. V praxi to znamená pro štěňata zvýšenou zátěž a stres vyplývající z manipulace spojené s převozem na veterinární pracoviště a při vší opatrnosti i zvýšené nebezpečí přenosu infekčních chorob. V případě tetovačů – kynologů podobné problémy odpadají. Pokud se vrh označuje tetováním, a řada plemen z různých důvodů stále tento způsob identifikačního označení preferuje, je z hlediska štěňat a jejich welfare výhodnější, pokud je možné využít nejen služeb veterinářů, ale i proškolených kynologů.

Vyhláška č. 128/2010 Sb., o způsobilosti k označování psů tetováním, upravuje obsah, rozsah a organizaci školení se zaměřením na označování psů tetováním, způsob a organizaci ověřování získaných znalostí, vydávání osvědčení a vedení seznamu osob, které toto školení absolvovaly. Jediným subjektem, který splňuje předpoklady pro pořádání těchto kurzů, je Veterinární a farmaceutická univerzita Brno – Institut celoživotního vzdělávání a informatiky. Dotazem na toto školicí pracoviště bylo zjištěno, že o absolvování tohoto kurzu není zájem, a proto dosud nebyl tento kurz uspořádán. Z tohoto důvodu se v zájmu zjednodušení právní úpravy a zvýšení její přehlednosti § 7 odst. 5 vypouští a současně se novelou zákona na ochranu zvířat proti týrání zrušuje vyhláška č. 128/2010 Sb., o způsobilosti k označování psů tetováním.

V této souvislosti je nutno poznamenat, že nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 998/2003/ES ze dne 26. května 2003, o veterinárních podmínkách pro neobchodní přesuny zvířat v zájmovém chovu a o změně směrnice Rady 92/65/EHS, které nabylo účinnosti dnem 1. října 2004, jsou stanovena pravidla identifikace některých druhů zvířat (mj. psů) jako jedna z podmínek pohybu zvířat mezi členskými státy EU a z třetích zemí, a to tak, že po přechodné osmileté období od účinnosti nařízení – tj. do 30. září 2012 – je zvíře považováno za identifikovatelné, pokud má zřetelně čitelné tetování nebo elektronický systém identifikace (elektronický čip), po této lhůtě bude zvíře považováno za identifikovatelné pouze v případě, že bude označeno elektronickým systémem identifikace (elektronickým čipem). Z tohoto plyne, že zájem o označování psů tetováním se bude dále snižovat.

Podle ustanovení § 13b odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit chovatelům povinnost nechat trvale označit psy, kteří dosud označení nejsou, osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Podle ustanovení § 13b odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání obec může nechat trvale označit osobou odborně způsobilou k výkonu této odborné veterinární činnosti podle veterinárního zákona toulavé a opuštěné psy v obci, kteří dosud označení nejsou, a to prostředky, které způsobují při aplikaci jen mírnou nebo přechodnou bolest, zejména tetováním nebo identifikací čipem. Zákon na ochranu zvířat proti týrání tedy předpokládá, že označování psů podle § 13b odst. 2

a 3 bude provádět osoba odborně způsobilá podle veterinárního zákona, nikoliv osoba odborně způsobilá podle § 7 odst. 5 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Absolventi kurzu k označování psů podle zákona na ochranu zvířat proti týrání tedy nemohou provádět označování psů pro obce.

K bodům 31 a 32

K § 7a:

Do roku 2004 zákon na ochranu zvířat proti týrání nestanovil povinnost požádat o schválení řádů, přesto řada chovatelských klubů využila možnosti o schválení řádu z hlediska souladu se zákonem požádat. Důvodem byla snaha chovatelů zabezpečit jednotná pravidla pro ochranu zvířat, stanovit bližší podmínky chovu zvířat, projednáním a schválením oficiálním orgánem tyto podmínky legalizovat a využít je i při vlastní činnosti i při kontrolách orgánů ochrany zvířat provádějících dozor nad dodržováním zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení, tedy především pracovníků krajských veterinárních správ.

Dosavadní právní úprava rozlišuje dva druhy řádů ochrany zvířat:

- řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení a
- řády ochrany zvířat při chovu.

Již v minulosti došlo ke snížení administrativní zátěže chovatelů tím, že již nejsou všichni povinni předkládat ke schválení řády ochrany zvířat při chovu. Tato povinnost zanikla ke dni 1. 10. 2008. Povinnost zpracovat řád ochrany zvířat při chovu platila podle dosavadní právní úpravy pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 7a odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Povinnost vyhovět řád ochrany zvířat při chovu může být uložena, pokud jsou splněny následující podmínky:

- příslušný orgán veterinární správy při výkonu dozoru nad dodržováním povinností zjistí porušení povinnosti,
- povinnost je porušena sdružením právnických nebo fyzických osob, které se zabývá chovem zvířat, nebo podnikatelem, který se v rámci podnikatelské činnosti zabývá chovem zvířat. (Není možné tuto povinnost uložit např. fyzické osobě, která sice chová zvířata, ale není podnikatelem. Rovněž není možné tuto povinnost uložit členovi chovatelského sdružení, ale jen sdružení jako celku.)

Krajské veterinární správy v praxi ani jednou nevyužily postup, který jim toto ustanovení umožňuje. Předmětem kritiky byla zejména skutečnost, že je možno chovateli uložit povinnost vyhotovit řád ochrany zvířat při chovu, který podléhá schválení podle § 20 odst. 1 písm. l), ale není stanovena povinnost chovatele tento řád zpracovat řádně a tak, aby jeho znění mohlo být schváleno. Krajské veterinární správy nepovažovaly toto ustanovení za užitečný nástroj k nápravě stavu v případech nevhodného chovu zvířat. Z tohoto důvodu dochází k vypuštění ustanovení, která upravují řády ochrany zvířat při chovu, z důvodu nadbytečnosti. V průběhu legislativního procesu byla se Státní veterinární správou diskutována také možnost toto ustanovení přeformulovat tak, aby se stalo účinným nástrojem k nápravě závadného stavu, nicméně Státní veterinární správa tuto možnost odmítla.

Dále dochází ke snížení administrativní zátěže pořadatelů veřejných vystoupení zvířat tím, že se ruší povinnost předkládat ke schválení Ministerstvu zemědělství řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Dosud ročně Ministerstvo zemědělství schvalovalo 80 až 150 řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Např. v roce 2009 bylo pravomocně ukončeno 140 správních řízení (107 řádů schváleno, 7 neschváleno, 26 správních řízení zastaveno). Řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení za dobu svojí existence, tedy od roku 2004,

jednoznačně přispěly ke zvýšení úrovně ochrany zvířat při veřejných vystoupeních. Jejich současný přínos je však již minimální, neboť se jejich zpracování stalo spíše formální záležitostí. Řada pořadatelů veřejných vystoupení pouze opisuje vzory těchto řádů, které Ministerstvo zemědělství v rámci snížení administrativní zátěže chovatelů a usnadnění správního řízení uveřejnilo na svých internetových stránkách. Tímto dojde ke snížení administrativní zátěže jak pořadatelů veřejných vystoupení, tak Ministerstva zemědělství, které řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení schvaluje ve správním řízení.

Pořadatel veřejného vystoupení dosud musel podat:

1. žádost o schválení řádu ochrany zvířat při veřejném vystoupení (podává se na Ministerstvo zemědělství),
2. žádost o stanovení veterinárních podmínek (podává se krajské veterinární správě), a to pouze pokud se jedná o veřejné vystoupení, které je zároveň svodem podle veterinárního zákona,
3. oznámení podle § 8 odst. 3 písm. b) zákona na ochranu zvířat proti týrání (podává se krajské veterinární správě),
4. žádost o povolení veřejného vystoupení (podává se obci).

Je nutno poznamenat, že porušení povinností stanovených v řádech na ochranu zvířat při veřejném vystoupení schválených Ministerstvem zemědělství, bylo možné postihovat pouze, pokud se jednalo rovněž o porušení zákona na ochranu zvířat. Takové porušení povinností bylo postihováno jako porušení zákona na ochranu zvířat nikoliv jako porušení řádu na ochranu zvířat při veřejném vystoupení. Povinnosti stanovené řádem na ochranu zvířat při veřejném vystoupení, které nebyly zároveň uloženy zákonem na ochranu zvířat, nebylo možné postihnout.

V ustanovení § 7a zůstává zachována povinnost sdružení právnických nebo fyzických osob, která se zabývají chovem zvířat, a chovatelů, kteří jsou jejich členy, nebo podnikatelů, kteří se v rámci podnikatelské činnosti zabývají chovem zvířat, chovat psy nebo kočky v souladu s podmínkami stanovenými prováděcím právním předpisem. V této oblasti jsou již tedy pravidla stanovena jednotně prováděcím právním předpisem a nemusí být proto součástí řádů ochrany zvířat.

K bodu 33

K § 8 odst. 1:

S ohledem na změnu v definici svodu provedenou novelou veterinárního zákona dochází k úpravě v definici veřejného vystoupení. Na základě požadavku Státní veterinární správy tak veřejným vystoupením nově nebude svod zvířat. Dojde tak ke snížení administrativní zátěže pořadatelů.

V souvislosti se změnou v odstavci 4 (bod 36), dochází k odstranění výjimky z definice veřejného vystoupení pro zoologické zahrady a záchrané stanice. Více viz bod 36.

K bodu 34

K § 8 odst. 2:

Z důvodu vypuštění původního ustanovení § 7a odst. 1, které vymezovalo legislativní zkratku pořadatel, se tato legislativní zkratka přesouvá do § 8 odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Jedná se o legislativně-technickou změnu.

K bodu 35

K § 8 odst. 3:

Z ustanovení § 8 odst. 3 se vypouštějí ty povinnosti pořadatele veřejných vystoupení, které souvisí s řádem ochrany zvířat při veřejném vystoupení, a to z důvodu zrušení povinnosti předkládat ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Z důvodu přehlednosti se předkládá nové znění odstavce 3.

Povinnost požádat obec o schválení konání veřejného vystoupení zvířat se v rámci snižování administrativní zátěže nahrazuje pouze oznamovací povinností. Dosud obce schvalovaly konání veřejných vystoupení rozhodnutím vydaným na základě správního řízení.

K bodu 36

K § 8 odst. 4:

Ustanovení zakotvuje výjimku pro ozbrojené síly, bezpečnostní sbory a obecní policii z povinnosti oznámit konání veřejného vystoupení příslušné obci a krajské veterinární správě. Účelem uvedené výjimky je odstranění nadbytečných administrativních překážek ztěžujících výkon činností Policie České republiky a obecní policie v rámci výkonu zákonných povinností. Dále se upravuje výjimka pro záchranné stanice a zoologické zahrady z části ohlašovací povinnosti podle odstavce 3 písm. a) bodu 2.

K bodu 37

K § 8 odst. 5:

Změna ustanovení § 8 odst. 5 reaguje na zrušení povinnosti předkládat ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení.

K bodům 38 a 39

K § 8a odst. 2 a nadpisu § 8a:

Ustanovení odstavce 2 obsahovalo zmocnění, které nebylo v prováděcím právním předpise (vyhláška č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě) naplněno. Z tohoto důvodu dochází k vypuštění tohoto odstavce. Důvodem, proč ustanovení nebylo naplněno, byla zásadní připomínka Úřadu vlády – odboru kompatibility, která byla uplatněna v rámci meziresortního připomínkového řízení k návrhu vyhlášky o ochraně zvířat při přepravě. K ustanovení, které ve vyhlášce upravovalo „Technické vybavení dopravního prostředku“, vznesl odbor kompatibility Úřadu vlády tuto připomínku: „Navrhovaná úprava stanoví obecně pro všechny dopravní prostředky povinné technické vybavení. Jedná se o dopravní prostředky, na které se vztahují přímo použitelné předpisy ES (viz nadpis ČÁSTI DRUHÉ návrhu vyhlášky). Podle ustanovení čl. 6 odst. 3 nařízení č. 1/2005 přepravci přepravují zvířata v souladu s technickými pravidly stanovenými v příloze I. Kapitola II přílohy I nařízení č. 1/2005 potom obsahuje technická pravidla jak pro všechny dopravní prostředky, tak i pro dopravní prostředky podle jednotlivých kategorií. Ze žádného ustanovení nařízení č. 1/2005 nelze dovodit, že by členské státy měly možnost způsobem, jaký použil předkladatel, specifikovat či doplňovat tuto přímo použitelnou komunitární úpravu. Nic na tom ani nemění problémy, na které poukazuje předkladatel v odůvodnění návrhu vyhlášky. Navrhovaná úprava by se mohla uplatnit jako příručka osvědčených postupů ve smyslu čl. 28 nařízení č. 1/2005. Vedle výše uvedeného lze ještě uvést, že např. navrhované označování

dopravních prostředků nelze uplatňovat obecně ve všech případech (srov. ustanovení bodů 2.1 a 5.1 přílohy I nařízení č. 1/2005). Rovněž lze poukázat na to, že navržená úprava je ve své podobě de iure zužující vůči úpravě komunitární. Požadujeme navrhovanou úpravu, včetně přílohy č. 1, vypustit.“ Této připomínce bylo vyhověno a úprava byla z vyhlášky vypuštěna.

K bodům 40 a 45

§ 8b odst. 4, § 12d odst. 8:

Na základě připomínky Ministerstva vnitra dochází k úpravě zmocňovacího ustanovení.

K bodu 41

K 8f odst. 3 písm. g:

Důvodem doplnění ustanovení § 8f odst. 3 písm. g) jsou zkušenosti záchranných stanic s převozem větších handicapovaných zvířat. Při přepravě si zvířata (zejména prasata a srnci) bez svázaných končetin mohou způsobit další zranění.

K bodu 42

K § 9 odst. 2:

Změna ustanovení § 9 odst. 2 reaguje na zrušení povinnosti předkládat ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení.

K bodu 43

K § 10:

Současné znění § 10 budilo v praxi dojem, že je chovatel povinen měnit technologické zařízení a stavby, ve kterých dochází k týrání zvířat, pouze tehdy, pokud vydá ministerstvo nový prováděcí právní předpis. Předpisem, který stanoví požadavky na stavby pro hospodářská zvířata a také termíny, ve kterých má dojít ke změně technologií, je vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat. Část ustanovení § 10 se proto vypouští z důvodu nadbytečnosti a problematického výkladu.

K bodu 44

K § 12d odst. 1 písm. d) a § 12d odst. 8:

Jedná se o legislativně technickou změnu, která reaguje na změny v ustanovení § 20 odst. 1.

K bodu 46

K § 12f:

Ustanovení § 12f upravuje školení k péči o prasata a kurz k péči o prasata pro získání osvědčení k péči o prasata. Cíl, kterého má být novelizací dosaženo, je transpozice čl. 6 směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat. Tento článek ukládá členským státům zajistit, aby

a) každá osoba, která zaměstnává nebo najímá osoby k ošetřování prasat, zajistila, že osoba ošetřující zvířata obdržela pokyny a poučení o příslušných ustanoveních článku 3 a přílohy I;

b) byly k dispozici příslušné školicí kurzy. Tyto kurzy se musí zejména zaměřit na hlediska dobrých životních podmínek zvířat.

Směrnice nestanoví povinnost osob, které pečují o prasata, aby se zúčastnily kurzu. Směrnice pouze stanoví povinnost členského státu zajistit, aby byly k dispozici kurzy. Z tohoto důvodu je v ustanovení ponechána možnost volby chovatele, jakým způsobem zajistí, že osoba ošetřující zvířata obdrží pokyny a poučení o příslušných ustanoveních článku 3 a přílohy I směrnice. Chovatel si může vybrat, zda jeho pracovníci absolvují:

- a) školení k péči o prasata, které zajistí sám chovatel, a u kterého se neprovádí zkouška, nebo
- b) kurz k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata, který zajišťují školicí pracoviště, a u kterého se provádí zkouška.

K bodům 47, 48 a 49

§ 13 odst. 6 písm. b), § 13 odst. 10 a 11:

Tato ustanovení upravovala povinnost chovatelů nechat trvale nezaměnitelně označit zvíře druhu zvířete vyžadujícího zvláštní péči, o němž tak stanoví prováděcí právní předpis. Novela vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 411/2008 Sb., o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, zrušila vybrané druhy zvířat vyžadující zvláštní péči, které musí být trvale nezaměnitelně označeny. Úpravou v odstavci 6, zrušením § 13 odst. 10 a upravením zmocňovacího ustanovení se zákon dostává do souladu se skutečným stavem.

K bodu 50

K § 13a odst. 4:

Dochází k upřesnění ustanovení upravujícího povinnost prodávajícího poskytnout kupujícímu informace o podmínkách chovu a péči o zdraví a pohodu kupovaného zvířete. V praxi se objevovaly případy, kdy prodávající tuto povinnost obešel tím, že například nabídl ke koupi knižní publikaci, případně informaci jinak zpoplatňoval. Nová úprava jasně stanoví, že prodávající informace musí poskytnout bezplatně. Zároveň se musí jednat o správné a podrobné informace.

K bodu 51

K § 14 odst. 6:

Ustanovení bylo doplněno na základě připomínky Ministerstva životního prostředí. Ustanovení upravuje výjimku ze zákazu odchyty volně žijících zvířat do sítí.

K bodu 52

K § 14b odst. 4:

Dochází k upřesnění zmocňovacího ustanovení pro vydání vyhlášky o ochraně handicapovaných zvířat při chovu. Ve zmocňovacím ustanovení bude výslovně uvedeno, že vyhláška stanoví také kvalifikační požadavky na lektory. Již nyní je toto vyhláškou stanoveno, protože se jedná o kvalifikační požadavky na školicí pracoviště. Nicméně z důvodu sjednocení s ostatními zmocňovacími ustanoveními, která se týkají vzdělávání na úseku ochrany zvířat proti týrání, dochází k upřesnění tohoto ustanovení.

Úprava zmocňovacího ustanovení byla požadována také připomínkou Ministerstva vnitra.

K bodu 53

K § 15:

Ustanovení § 15 nově upravuje použití ustanovení o ochraně pokusných zvířat, a to z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Dochází k nahrazení ustanovení § 15 novým zněním. Dosavadní text § 15 bude nově v souladu se směrnicí upraven v § 18. Jedná se o transpozici čl. 1 odst. 1, 2, 5 a 6 výše uvedené směrnice.

Ustanovení odstavce 3 vyjmenovává případy, na které se ustanovení této části zákona nevztahují. Jedná se o nepokusné úkony prováděné v zemědělství, kdy příkladem mohou být pozorovací studie v komerční zemědělské praxi, které nezahrnují úkony, které mohou působit zvířatům bolest, utrpení, strach nebo trvalé následky. Klinické veterinární úkony lze označit jako postupy a technologie vykonávané veterinárními lékaři v průběhu jejich profesních povinností. Za nepokusné klinické veterinární úkony je tak možno považovat například odebrání vzorků krve zvířete při klinickém řízení za účelem diagnostiky nemocí nebo veterinární léčení zvířete. Jako příklad veterinárního klinického hodnocení požadovaného při registraci veterinárního léčivého přípravku lze uvést testování účinnosti a bezpečnosti nových preparátů na vybraných zvířatech v polních podmínkách. Úkonem prováděným pro účely uznaných chovatelských postupů může být například sledování reprodukce nebo vážení ryb. Úkonem, který pravděpodobně nezpůsobí zvířeti bolest, utrpení, strach ani trvalé poškození o intenzitě odpovídající nejméně utrpení, strachu nebo trvalému poškození způsobeném vpichem jehly podle řádné veterinární praxe, je nutno považovat takový úkon, který ani nedosáhne prahu bolesti, utrpení nebo trvalého poškození.

Ustanovení odstavce 5 normativním způsobem odkazuje na zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento právní předpis obsahuje definice pojmů uvedených v odstavci 6. Tím se stávají tyto definice závazné i pro zákon na ochranu zvířat proti týrání. Taková definice do samotného zákona na ochranu zvířat nepatří a ani nemůže být tímto zákonem upravena, neboť Ministerstvo zemědělství není gestorem v této oblasti.

Původní ustanovení § 15 odst. 6, které zakazuje provádět pokusy na zvířatech za účelem vývoje nebo zkoušení kosmetických prostředků, jejich prototypů, ingrediencí nebo kombinací ingrediencí, zůstává zachováno. Váže se k němu přechodné ustanovení, které omezuje jeho účinnost do doby nabytí účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1223/2009, o kosmetických přípravcích, ve kterém bude testování těchto výrobků na zvířatech zakázáno. Z důvodu jeho přímé aplikovatelnosti nebude možné duplicitně upravovat stejnou problematiku v právním řádu České republiky. Nařízení nabude účinnosti 11. července 2013.

K bodu 54

K § 15a až 15g:

Ustanovení § 15a až 15g nově upravují oblast ochrany pokusných zvířat, a to z důvodu transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Ustanovení § 15a je transpozicí čl. 12 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Tuto podmínku nový § 15a dále upřesňuje, a to v souladu s dosavadní právní úpravou (viz dosavadní § 15 odst. 2, § 17a odst. 1, § 17c odst. 1). Cílem ustanovení je zamezit tomu, aby pokusy na zvířatech, chov a dodávku pokusných zvířat prováděl někdo, kdo nemá příslušné oprávnění.

Ustanovení § 15b, které upravuje rozhodnutí o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat a k používání pokusných zvířat, je transpozicí čl. 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Směrnice stanoví pouze základní požadavky na udělení oprávnění, proto bylo nutné ustanovení rozšířit tak, aby poskytovalo adresátům právní úpravy dostatečnou právní jistotu o průběhu správního řízení a požadavcích, které jsou na ně kladeny. Odstavec 8 je transpozicí požadavku směrnice, aby byli chovatelé pokusných zvířat, dodavatelé pokusných zvířat a uživatelé pokusných zvířat registrováni. Úprava správního řízení, ve kterém se rozhoduje o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat, kromě směrnice vychází také z dosavadní právní úpravy, která se již v praxi osvědčila (viz § 17d a § 17e dosavadního znění zákona).

Pojem akreditace používaný v dosavadní právní úpravě se nahrazuje pojmem oprávnění k používání pokusných zvířat. Pojem osvědčení používaný v dosavadní právní úpravě se nahrazuje pojmem oprávnění k chovu pokusných zvířat nebo k dodávce pokusných zvířat. Prvním důvodem je to, že směrnice hovoří v čl. 20 o oprávnění chovatelů, dodavatelů a uživatelů. Druhým důvodem je, že označení akreditace a osvědčení bylo v praxi matoucí. Akreditace podle zákona na ochranu zvířat proti týrání byla často zaměňována s akreditacemi, které uděluje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, tedy s akreditacemi v oblasti vzdělávání. Osvědčení je označením pro deklaratorní správní akt, v zákoně na ochranu zvířat proti týrání ale osvědčení označovalo konstitutivní správní akt. Často v praxi také docházelo k záměně akreditace a osvědčení.

Ustanovení § 15c, které upravuje posuzovatele, souvisí s problematikou správního řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat nebo k dodávce pokusných zvířat a správního řízení o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat. Princip právní úpravy spočívá v tom, že jedním z podkladů pro rozhodnutí Ministerstva zemědělství v tomto správním řízení jsou posudky posuzovatelů. Tato úprava vychází z dosavadní právní úpravy (viz původní § 17f), která se v praxi osvědčila. Oproti dosavadní právní úpravě dochází ke zpřesnění kvalifikačních požadavků kladených na posuzovatele, které byly dosud stanoveny velmi obecně. Posudek není a ani ze své podstaty nemůže být závazným stanoviskem podle správního řádu. Závazné stanovisko může vydat pouze správní orgán. Tím posuzovatelé nejsou. Rovněž nemají nadřízený správní orgán, který by nezákonné závazné stanovisko podle § 149 odst. 5 správního řádu zrušil nebo změnil. Vztah mezi posuzovateli a MZE je smluvní.

Ustanovení § 15d, které upravuje kurzy odborné přípravy k získání kvalifikace a odborné způsobilosti pracovníků, je transpozicí čl. 23 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Oproti dosavadní právní úpravě budou osvědčení vydávána v souladu se směrnicí na dobu určitou, a to na dobu 7 let. Minimální obsah kurzu odborné přípravy je dán v příloze V směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat

používaných pro vědecké účely. Podrobnosti budou stanoveny prováděcím právním předpisem. Povinnost mít náležitou odbornou způsobilost byla stanovena také podle dosavadní právní úpravy (viz dosavadní § 17 a § 18f). Úprava těchto kurzů odborné přípravy je formulována tak, aby byla jednotná s dalšími odbornými kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání. Ustanovení je upřesněno v souladu s dosavadní právní úpravou.

Podle bodu 28 preambule směrnice životní podmínky zvířat používaných k pokusům do velké míry závisejí na kvalitě a odborné kvalifikaci pracovníků, kteří na pokusy dohlížejí, i pracovníků, kteří je provádějí, anebo pracovníků, kteří dohlížejí na osoby, jež o zvířata denně pečují. Členské státy by měly prostřednictvím oprávnění nebo jinými prostředky zajistit odpovídající vzdělání, odbornou přípravu a kvalifikaci pracovníků. Dále je důležité, aby byl nad pracovníky vykonáván dohled, dokud nezískají a neprokáží náležitou kvalifikaci. Nezávazné pokyny na úrovni Evropské unie týkající se požadavků na vzdělání by z dlouhodobého hlediska podpořily volný pohyb pracovníků.

Stejně jako v dosavadní právní úpravě se rozlišují 2 úrovně odborné způsobilosti. Osvědčení o odborné způsobilosti k řízení, provádění a kontrole pokusů na zvířatech podle § 17 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání budou nahrazena osvědčeními o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. Osvědčení o odborné způsobilosti pro laboranty, techniky a ošetřovatele podle § 17 odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání budou nahrazena osvědčeními o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat.

S touto problematikou souvisí také přechodná ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání. Osvědčení o odborné způsobilosti k řízení, provádění a kontrole pokusů na zvířatech podle § 17 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání vydaná podle dosavadních právních předpisů pozbývají platnosti uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Osvědčení o odborné způsobilosti pro laboranty, techniky a ošetřovatele podle § 17 odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání vydaná podle dosavadních právních předpisů také pozbývají platnosti uplynutím 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Ustanovení § 15e upravuje kurzy odborné přípravy k udržení kvalifikace a odborné způsobilosti. Tyto kurzy předpokládá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely v ustanovení čl. 23 odst. 3 a čl. 24 odst. 1 písm. c). Čl. 23 odst. 3 směrnice stanoví, že na základě položek uvedených v příloze V členské státy zveřejní minimální požadavky na vzdělání a odbornou přípravu a požadavky na získání, udržení a prokázání požadované kvalifikace k úkonům uvedeným v odstavci 2. V tomto ustanovení se hovoří nejen o získání, ale také o udržení požadované kvalifikace. Podle čl. 24 odst. 1 písm. c) směrnice členské státy zajistí, aby každý chovatel, dodavatel a uživatel měl v daném místě jednu či více osob, které odpovídají za to, že pracovníci mají náležité vzdělání a kvalifikace, průběžně absolvují další odbornou přípravu a je nad nimi vykonáván dohled, dokud neprokáží požadovanou kvalifikaci. V tomto ustanovení se tedy hovoří o průběžném absolvování další odborné přípravy.

Podle dosavadní právní úpravy byla osvědčení na úseku ochrany pokusných zvířat vydávána na dobu neurčitou. Osvědčení o odborné způsobilosti k řízení, provádění a kontrole pokusů na zvířatech podle § 17 odst. 1 zákona na ochranu zvířat proti týrání byla vydávána na dobu neurčitou vždy. Osvědčení o odborné způsobilosti pro laboranty, techniky a ošetřovatele podle § 17 odst. 3 zákona na ochranu zvířat proti týrání byla vydávána na dobu neurčitou až po novele zákona na ochranu zvířat proti týrání, která byla provedena zákonem

č. 312/2008 Sb. Původně byla právní úprava vydávání osvědčení na dobu určitou kritizována z důvodu nadbytečné zátěže těchto osob. Praxe nicméně ukázala, že řada osob měla zájem o pravidelné udržování kvalifikace v dané oblasti. Bez výslovně zákonem stanovené povinnosti na udržování kvalifikace ale zaměstnavatelé přestali svým zaměstnancům další vzdělávání zajišťovat.

Ustanovení § 15f upravuje specifické požadavky na pracovníky. Toto ustanovení je transpozicí čl. 24 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Nad rámec směrnice jsou upraveny některé povinnosti vedoucího projektu pokusů, které vychází z dosavadní právní úpravy (viz dosavadní § 18a odst. 2). Směrnice většinu povinností stanoví osobě, která je vlastníkem zařízení, ve kterém jsou realizovány projekty pokusů. Nicméně některé povinnosti by měly být stanoveny přímo vedoucímu projektu pokusů, aby nedocházelo k tomu, že konkrétní vedoucí projektu pokusů bude v případě porušení zákona na ochranu zvířat proti týrání nepostižitelný. Bez stanovení těchto povinností by bylo obtížné realizování interní kontroly v rámci zařízení v souvislosti s prováděním projektů pokusů. Nad rámec směrnice je rovněž ustanovení o zástupci vedoucího projektu pokusů. Toto ustanovení rovněž vychází z dosavadní právní úpravy (viz dosavadní § 18a odst. 3 a 4) a je nutné pro řádné fungování činnosti na úseku ochrany pokusných zvířat.

Ustanovení § 15g upravuje odbornou komisi pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat. Toto ustanovení je transpozicí čl. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Tato směrnice v čl. 26 označuje tento subjekt jako „orgán pro dobré životní podmínky zvířat“. Toto označení však v zákoně na ochranu zvířat proti týrání nemohlo být použito. Jako orgány se v zákoně na ochranu zvířat proti týrání označují subjekty, které vykonávají státní správu na úseku ochrany zvířat. Subjekt, o kterém hovoří směrnice, je však organizační součástí chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných zvířat nebo uživatele pokusných zvířat, tedy subjektů, které nejsou státními orgány. Označení orgán v tomto případě působí zmatečně. V dosavadní právní úpravě byl tento subjekt označen jako „odborná komise zařízení“ (viz dosavadní § 18). Z důvodu srozumitelnosti a zachování kontinuity se tedy „orgán pro dobré životní podmínky zvířat“ v zákoně na ochranu zvířat proti týrání označuje jako „odborná komise pro zajištění dobrých životních podmínek pokusných zvířat“. Úkoly této komise jsou rozšířeny nad rámec směrnice v souladu s dosavadní právní úpravou (viz § 18a). Jedná se zejména o úkony, které souvisí se správními řízeními na úseku ochrany pokusných zvířat proti týrání, kontrolou projektů pokusů a zpracováváním souhrnných zpráv, které směrnice vyžaduje.

Podle bodu 31 preambule směrnice by měla být v souvislosti s držením, chovem a používáním zvířat nejvyšší prioritou otázka dobrých životních podmínek zvířat. Chovatelé, dodavatelé a uživatelé by proto měli zřídit orgán pro dobré životní podmínky zvířat, jehož hlavním úkolem je poradenství v otázkách dobrých životních podmínek zvířat. Tento orgán by měl dále sledovat vývoj a výsledky pokusů na úrovni zařízení, podporovat péči o zvířata a poskytovat nástroje k praktickému uplatňování a včasnému zavádění nejnovějších výsledků technického a vědeckého vývoje v souvislosti se zásadami nahrazení a omezení používání zvířat a šetrného zacházení s nimi s cílem zlepšit životní podmínky zvířat v průběhu celého jejich života. Poradenství orgánu pro dobré životní podmínky zvířat by mělo být řádně dokumentováno a během inspekcí by mělo být možné podrobit je kontrole.

K bodu 55

K § 16:

Ustanovení § 16 stanoví obecnou zásadu pro schvalování a provádění projektů pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 36 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 56

K § 16a až § 16g:

Ustanovení § 16a upravuje náležitosti, které musí splňovat žádost o schválení projektu pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 37 odst. 1, čl. 43 a přílohy VI směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. O schválení projektu pokusů rozhoduje ve správním řízení státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů (viz § 23 a 23a zákona na ochranu zvířat proti týrání).

Netechnické shrnutí projektu pokusů musí být přílohou žádosti o schválení projektu pokusů. Podle bodu 41 preambule směrnice aby se zaručila informovanost veřejnosti, je důležité zveřejňovat objektivní informace o projektech, při nichž jsou používána živá zvířata. Tím by neměla být porušena vlastnická práva ani odhaleny důvěrné informace. Proto by uživatelé měli sestavovat anonymní netechnická shrnutí takových projektů, která by měly členské státy zveřejňovat. Zveřejněné podrobnosti by neměly být v rozporu s požadavkem na anonymitu uživatelů.

Oproti textu směrnice neupravuje novela zákona na ochranu zvířat proti týrání zjednodušené správní řízení o schválení projektu pokusů, o kterém hovoří např. čl. 37 odst. 2 a čl. 42 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Směrnice nestanoví jako povinnost zavést zjednodušené správní řízení. Směrnice toto naopak uvádí pouze jako možnost členských států. Tento postup je tedy v souladu se směrnicí. Česká republika se rozhodla této možnosti nevyužít. Zjednodušené správní řízení se nejeví jako přínosné. Z hlediska ochrany pokusných zvířat se takový postup jeví jako nežádoucí. Česká republika hodlá pokusným zvířatům poskytovat co nejvyšší ochranu. Zjednodušené správní řízení předpokládá, že uživatel pokusných zvířat by mohl provádět projekty pokusů již na základě žádosti, nikoliv na základě pravomocného rozhodnutí (čl. 36 odst. 1 směrnice). Takový postup je v rozporu s českým právním řádem.

Ustanovení § 16b upravuje hodnocení projektu pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 38 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Toto hodnocení provádí státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů. Dosavadní právní úprava takový postup neupravovala. Podle bodu 38 a 39 preambule směrnice komplexní hodnocení projektu, při němž jsou zohledňovány etické aspekty používání zvířat, tvoří základ schválení projektu a mělo by zaručit, že jsou v těchto projektech používány zásady nahrazení a omezení používání zvířat a šetrného zacházení s nimi. Je také důležité, aby bylo jak z mravního, tak vědeckého hlediska zaručeno, že je v každém případě použití zvířete důkladně vyhodnocena platnost, užitečnost a význam očekávaných výsledků tohoto použití z vědeckého nebo vzdělávacího hlediska. Pravděpodobná újma zvířat by měla být vyvážena očekávanými přínosy projektu. Z toho

důvodu by mělo být v rámci procesu schvalování projektů, při nichž jsou používána živá zvířata, provedeno objektivní hodnocení projektu nezávislé na těch, kdo studii provádějí. Účinné hodnocení projektu by rovněž mělo umožnit, aby bylo odpovídajícím způsobem posouzeno využití nových vědeckých pokusných metod, jakmile jsou vyvinuty.

Ustanovení § 16c upravuje zpětné posouzení. Toto ustanovení je transpozicí čl. 39 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Toto zpětné posouzení provádí ve stanovených případech státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů. Dosavadní právní úprava takový postup neupravovala. Podle bodu 40 preambule směrnice může být v určitých případech vzhledem k povaze projektu, použitého živočišného druhu a pravděpodobnosti dosažení zamýšlených cílů projektu nezbytné provést zpětné posouzení. Jelikož se projekty mohou složitostí, trváním a dobou nutnou pro získání výsledků značně lišit, je třeba, aby se při rozhodování o tom, zda by mělo být zpětné posouzení provedeno, k těmto hlediskům plně přihlíželo.

Ustanovení § 16d upravuje rozhodnutí o schválení projektu pokusů a lhůty pro jeho vydání. Toto ustanovení je transpozicí čl. 40 a 41 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Čl. 41 směrnice upravuje lhůty ve správním řízení odchylně od zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění. Z důvodu nutnosti provést transpozici směrnice byly do novely zákona na ochranu zvířat proti týrání začleněny i tyto odchylky (odstavec 5 a 6). Podle bodu 44 preambule směrnice aby se zaručilo účinné posouzení žádostí o schválení a zvýšila konkurenceschopnost výzkumu a průmyslu Evropské unie, měla by být stanovena lhůta, v níž musí příslušné orgány vyhodnotit návrhy projektů a rozhodnout o jejich schválení. U složitějších projektových návrhů vzhledem k počtu zahrnutých oborů, novým vlastnostem a složitějším metodám navrhovaného projektu by mohla být potřeba dodatečná doba, aby nebyla snížena kvalita hodnocení projektu. Lhůta pro hodnocení projektu by však měla být prodloužena jen výjimečně. Podle bodu 43 preambule směrnice aby se snížila administrativní zátěž a zvýšila konkurenceschopnost výzkumu a průmyslu Evropské unie, mělo by být možné v rámci jednoho skupinového schválení schválit vícenásobné generické projekty prováděné za využití zavedených metod pro účely zkoušek, diagnostické účely nebo pro účely produkce, aniž by však byly tyto pokusy osvobozeny od hodnocení projektu.

Ustanovení § 16e upravuje změnu, pozastavení, odnětí nebo zánik platnosti schválení projektu pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 44 a čl. 20 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Na toto ustanovení navazuje nové ustanovení § 20a, které upravuje změnu, pozastavení nebo odnětí oprávnění nebo povolení udělených ministerstvem. Nad rámec směrnice byla v tomto ustanovení upravena vazba mezi výsledkem zhodnocení zpětného posouzení a oprávněním přiznaným v rozhodnutí o schválení projektu pokusů.

Ustanovení § 16f upravuje uchovávání dokumentace o projektech pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 45 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Ustanovení § 16g upravuje alternativní přístupy a kontaktní místo. Toto ustanovení je transpozicí čl. 47 odst. 4 a 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Ostatní odstavce čl. 47

nestanoví závazné povinnosti pro členské státy. Jako o kontaktním místě lze uvažovat např. o Státním zdravotním ústavu.

Členské státy EU a Komise dle článku 47 směrnice přispívají k vývoji a validaci alternativních přístupů, které by mohly poskytnout stejné nebo vyšší úroveň informací jako pokusy používající zvířata, ale k nimž zvířata nejsou používána nebo jsou používána v menším počtu anebo které jsou méně bolestivé, a učiní veškeré další kroky, které považují za vhodné k podpoře výzkumu v této oblasti. Členské státy k tomuto účelu navrhuji Komisi vhodné specializované a kvalifikované laboratoře, které by validační studie prováděly. Členské státy jsou také povinny zajistit na vnitrostátní úrovni podporu alternativních přístupů a šíření informací o nich. Jsou také povinny určit jediné kontaktní místo, které bude poskytovat poradenství ohledně právní závažnosti a vhodnosti alternativních přístupů navrhovaných k validaci.

V rezortu Ministerstva zdravotnictví existuje již v současnosti ve Státním zdravotním ústavu v Praze specializované pracoviště, které splňuje požadavky článku 47 směrnice jak na specializovanou kvalifikovanou laboratoř pro alternativní přístupy, tak na kontaktní místo pro účely poradenství. Jedná se o Národní referenční laboratoř pro experimentální imunotoxikologii a oddělení alternativních toxikologických metod. Odborným garantem je MUDr. Dagmar Jírová, CSc., členka Vědeckého výboru Evropského centra pro validaci alternativních metod Evropské komise. Pracoviště se pravidelně účastní Peer Review při validaci alternativních metod pod ECVAM nebo ICCVAM (USA), úspěšně řeší grantové výzkumné projekty, rutinně provádí alternativní toxikologické metody pro účely klasifikace nebezpečných vlastností u chemických látek a hodnocení bezpečnosti u výrobků určených spotřebiteli a poskytuje poradenství v oblasti právní závažnosti a vhodnosti alternativních přístupů. Pracoviště má zavedený systém kvality, je akreditováno dle normy ČSN EN ISO 17025 a pracuje dle principů správné laboratorní praxe.

Úkolem kontaktního místa v souladu s článkem 47 směrnice je poskytovat poradenství ohledně právní závažnosti a vhodnosti alternativních přístupů navrhovaných k validaci.

Je třeba zdůraznit, že směrnice ukládá povinnost stanovit kontaktní místo, ale neukládá povinnost zřízovat laboratoře. Směrnice pouze stanoví, že členské státy napomáhají Komisi při určování a navrhování vhodných specializovaných a kvalifikovaných laboratoří. V České republice tedy taková laboratoř zřízena a financována být nemusí.

Další činnosti laboratoře (pokud by byl Státní zdravotní ústav určen Evropskou komisí) i kontaktního místa, které by mohl Státní zdravotní ústav vykonávat, jsou:

- provádět základní i aplikovaný výzkum v oblasti alternativních přístupů,
- poskytovat poradenství o validovaných i vědecky uznaných alternativních přístupech k pokusům na zvířatech, působit jako středisko výměny informací v rámci České republiky,
- šířit informace mezi vědeckou veřejnost, orgány státní správy a širokou veřejnost o možnostech využití alternativních metod pro hodnocení zdravotního rizika u chemických látek i výrobků určených spotřebiteli,
- sledovat proces validace na úrovni ECVAM, ICCVAM a OECD, účastnit se pracovních skupin těchto organizací v procesu peer-review u nových alternativních přístupů,
- spolupracovat s Referenční laboratoří Evropské unie,
- účastnit se dle specializace a laboratorních možností ve validačních studiích,

- provádět rutinní toxikologické zkoušky pomocí alternativních přístupů za úhradu,
- provádět praktické demonstrace a výcvik v alternativních přístupech, pořádat semináře a konference,
- podporovat na národní úrovni dialog mezi zákonodárci, normotvůrci a všemi příslušnými zúčastněnými subjekty, zejména zástupci průmyslu, vědci v oblasti biomedicíny, organizacemi spotřebitelů a sdruženími zabývajícími se dobrými životními podmínkami zvířat, o vývoji, validaci, právním uznání, mezinárodním uznáváním a používání alternativních přístupů.

Vzhledem k možnosti využít k provozu kontaktního místa a případně též specializované kvalifikované laboratoře (tato laboratoř nemusí být v České republice povinně zřízena, členské státy podle směrnice pouze napomáhají Komisi při určování a navrhování vhodných specializovaných a kvalifikovaných laboratoří) stávajícího pracoviště Státního zdravotního ústavu se nepředpokládají náklady personální a investiční. Navýšené provozní náklady ve formě spotřebního materiálu (v případě výkonu činnosti laboratoře) a služeb se odhadují na 1 000 000 Kč ročně.

O alternativních metodách hovoří také v několika bodech preambule směrnice. Péče o živá zvířata a jejich používání pro vědecké účely se řídí mezinárodně uznávanými zásadami nahrazení a omezení používání zvířat a šetrného zacházení s nimi. Aby se zaručilo, že zvířata jsou v Unii chována, je o ně pečováno a jsou používána k pokusům způsobem, který je v souladu s ostatními mezinárodními a vnitrostátními normami platnými mimo Unii, měly by být při provádění této směrnice systematicky zohledňovány zásady nahrazení a omezení používání zvířat a šetrného zacházení s nimi. Při výběru metod pokusu by zásady nahrazení a omezení používání zvířat a šetrného zacházení s nimi měly být prováděny na základě přísné priority požadavku na používání alternativních metod. Pokud neexistuje žádná alternativní metoda uznaná právními předpisy Evropské unie, lze počet zvířat snížit uplatněním jiných metod

a provedením zkušebních strategií, například použitím metody *in vitro* a jiných metod, které by omezily používání zvířat a vedly by k šetrnému zacházení s nimi.

Pro účely řízení rizik pro zdraví lidí a zvířat a pro životní prostředí stanoví právní předpisy Evropské unie, že látky a produkty lze uvádět na trh pouze poté, co byly předloženy náležité údaje o jejich bezpečnosti a účinnosti. Některé z těchto požadavků lze splnit pouze pomocí zkoušek na zvířatech. Je třeba zavést specifická opatření, aby se zvýšilo používání alternativních přístupů a zabránilo zbytečnému opakování zkoušek na zvířatech. Za tímto účelem by členské státy měly uznávat platnost údajů ze zkoušek získaných pomocí zkušebních metod stanovených podle právních předpisů Evropské unie.

Dostupnost alternativních metod se do velké míry odvíjí od pokroku dosaženého při výzkumu alternativních přístupů. Rámcové programy Společenství pro výzkum a technický rozvoj poskytly stále více finančních prostředků na projekty, jejichž cílem je nahradit zvířata používaná k pokusům, omezit jejich používání a zajistit šetrné zacházení s nimi. Komise a členské státy by proto měly prostřednictvím výzkumu a jinými způsoby přispívat k rozvoji a validaci alternativních přístupů, aby se zvýšila konkurenceschopnost výzkumu a průmyslu Unie a dosáhlo se nahrazení a omezení používání zvířat k pokusům a šetrného zacházení s nimi.

Evropské středisko pro validaci alternativních metod, politické opatření v rámci Společného výzkumného střediska Komise, koordinuje validaci alternativních přístupů v Unii

od roku 1991. Stále více je však zapotřebí, aby byly vyvíjeny nové metody a aby byly tyto metody předkládány k validaci, z čehož vyplývá potřeba oficiálního zřízení referenční laboratoře Evropské unie pro validaci alternativních metod. Na tuto laboratoř by mělo být odkazováno jako na Evropské středisko pro validaci alternativních metod. Je nezbytné, aby Komise při stanovování priorit validačních studií spolupracovala se členskými státy. Členské státy by měly Komisi napomáhat při určování a navrhování vhodných laboratoří, které by tyto validační studie prováděly. V případě validačních studií, které jsou podobné předchozím uznaným metodám nebo u nichž validace představuje významnou konkurenční výhodu, by mělo Evropské středisko pro validaci alternativních metod moci od subjektů, které předloží své metody k validaci, vybírat poplatky. Tyto poplatky by neměly znemožňovat zdravou hospodářskou soutěž ve zkušebnictví.

K bodu 57

K § 17:

Ustanovení § 17 upravuje požadavky na zařízení, prostory a vybavení. Toto ustanovení je transpozicí čl. 22 a oddílu A bodu 1 a 2 přílohy III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Těžiště právní úpravy bude upraveno v prováděcím právním předpise.

Je nutné zdůraznit, že je třeba odlišovat zařízení a vybavení. Zařízení je definováno v § 3 písm. v) zákona na ochranu zvířat proti týrání jako stavba, budovy, komplexy budov nebo jiné prostory, v nichž je provozována činnost se zvířaty; může se jednat o zařízení, která nejsou úplně oplocena nebo zastřešena, jakož i o pohyblivá zařízení. Naproti tomu vybavení představuje např. pomůcky, technické vybavení, apod.

K bodům 58 až 65

K § 17a:

Ustanovení § 17a upravuje požadavky na péči a umístění pokusných zvířat. Toto ustanovení je transpozicí čl. 33 a oddílu A bodu 3 přílohy III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Požadavky na péči a umístění pokusných zvířat budou upraveny v prováděcím právním předpise.

Oddíl B přílohy III směrnice, tedy oddíl týkající se jednotlivých druhů pokusných zvířat, bude transponován prováděcím právním předpisem, na základě zmocnění v § 17a odst. 5. Podle čl. 33 odst. 2 směrnice se normy týkající se péče a umístění stanovené v příloze III, mají uplatňovat od dat v ní stanovených. Příloha III oddíl B stanoví datum 1. ledna 2017. Velikosti prostor pro pokusná zvířata, které směrnice stanoví, tedy budou platit až od 1. ledna 2017.

V současné době upravuje velikosti prostor pro pokusná zvířata vyhláška č. 207/2004 Sb., o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat. Vzhledem k výše uvedenému je nutné zachovat do 1. ledna 2017 ustanovení této vyhlášky, která upravují velikost prostor pro pokusná zvířata. Není možné, aby do 1. ledna 2017 nebyly velikosti prostor pro pokusná zvířata vůbec upraveny. Z tohoto důvodu je nutné zachovat zmocňovací ustanovení k vydání prováděcího právního předpisu, které upravuje § 17a odst. 3 (nově odstavec 5).

Do 1. ledna 2017 budou tedy velikosti prostor pro pokusná zvířata upraveny na základě § 17a odst. 5 vyhláškou č. 207/2004 Sb., o ochraně, chovu a využití pokusných zvířat. Od 1. ledna 2017 budou velikosti prostor pro pokusná zvířata upraveny na základě téhož ustanovení novou vyhláškou o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Z dosavadní právní úpravy zůstává zachováno i zmocnění ke stanovení počtu pokusných zvířat při jejich přepravě v kontejneru.

Nad rámec směrnice je ustanovení § 17a odst. 2, které představuje dosavadní právní úpravu. Z tohoto ustanovení byla vypuštěna ta písmena, která jsou již na základě směrnice upravena v jiných ustanoveních. Vypuštěno bylo také ustanovení, které stanovilo povinnost provádět laboratorní vyšetření napájecí vody. Tato povinnost byla v minulosti kritizována jako nadbytečná a finančně náročná.

K bodu 66

K § 17b až § 17f:

Ustanovení § 17b upravuje používání ohrožených druhů zvířat k pokusům. Toto ustanovení je transpozicí čl. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Podle bodu 16 preambule směrnice je třeba zaručit, aby používání zvířat k pokusům neohrozilo biologickou rozmanitost. Používání ohrožených živočišných druhů k pokusům by proto mělo být omezeno na přísné minimum.

Ustanovení § 17c upravuje používání subhumánních primátů k pokusům. Toto ustanovení je transpozicí čl. 8, čl. 28 a čl. 55 odst. 1 a 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Body 17 až 19 preambule směrnice uvádějí, že vzhledem k současnému stavu vědeckého poznání je používání subhumánních primátů k vědeckým pokusům v rámci biomedicínského výzkumu stále nezbytné. V důsledku genetické podobnosti subhumánních primátů s lidmi a jejich vysoce rozvinutých sociálních schopností vyvstávají při jejich používání k vědeckým pokusům specifické etické a praktické problémy spojené s nutností uspokojit v laboratorním prostředí jejich behaviorální, environmentální a sociální potřeby. Používání subhumánních primátů je navíc největším předmětem zájmu veřejnosti. Používání subhumánních primátů by tudíž mělo být povoleno pouze v těch oblastech biomedicíny, které mají zásadní přínos pro člověka a v nichž dosud nejsou k dispozici žádné alternativní náhradní metody. Jejich používání by mělo být povoleno pouze za účelem základního výzkumu, zachování příslušných druhů subhumánních primátů, nebo pokud se činnosti, včetně xenotransplantace, provádějí v souvislosti se stavy ohrožujícími lidský život, nebo pokud jde o případy, jež mají vážný dopad na každodenní život člověka, tj. oslabují ho. Používání lidoopů, tedy živočišných druhů, které jsou člověku nejbližší a mají nejvyvinutější sociální a behaviorální schopnosti, by mělo být povoleno pouze pro účely výzkumu zaměřeného na zachování těchto druhů, pokud je zaručeno, že se jedná o opatření související se stavy, které ohrožují lidský život nebo člověka oslabují a tím jej ohrožují, a pokud pro dosažení cílů daného pokusu nepostačuje použití jiných druhů zvířat nebo alternativní metody. Členský stát, který tvrdí, že taková potřeba nastala, by měl Komisi podat informace nezbytné k tomu, aby mohla učinit příslušné rozhodnutí. Odchyt subhumánních primátů ve volné přírodě je pro tato zvířata vysoce stresující a představuje zvýšené riziko, že se během odchytu a přepravy poraní a budou trpět. Aby mohl být ukončen odchyt zvířat ve volné přírodě pro chovné účely, měla by být k pokusům po odpovídajícím přechodném období používána pouze zvířata, která jsou potomky zvířat chovaných v zajetí nebo pocházejí ze soběstačných populací. Za tímto účelem

by měla být vypracována studie proveditelnosti a v případě potřeby určeno přechodné období. Prověřena by měla být rovněž proveditelnost přechodu k používání subhumánních primátů pocházejících pouze ze soběstačných populací jakožto konečného cíle.

Ustanovení § 17d upravuje používání zvířat odchycených ve volné přírodě k pokusům. Toto ustanovení je transpozicí čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Ustanovení § 17e upravuje používání opuštěných a toulavých zvířat k pokusům. Toto ustanovení je transpozicí čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. V České republice bylo dosud používání toulavých a opuštěných zvířat k pokusům zcela zakázáno (viz dosavadní § 15 odst. 4). Směrnice nicméně po splnění stanovených podmínek použití toulavých a opuštěných zvířat umožňuje. Z důvodu zajištění co nejvyšší ochrany těchto zvířat, je v ustanovení doplněno, že takové využití musí schválit jak Ministerstvo zemědělství, které rozhoduje o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat, tak státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů, který schvaluje konkrétní projekt pokusů.

Ustanovení § 17f stanoví, která zvířata jsou chovaná pro použití k pokusům. V dosavadní právní úpravě byla tato zvířata označována jako zvířata laboratorní. V nové právní úpravě již není v souladu se směrnicí tento pojem používán. Toto ustanovení je transpozicí čl. 10, přílohy I a přílohy II směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Podle bodu 20 preambule směrnice je třeba, aby určité druhy obratlovců používané k pokusům byly chovány konkrétně pro tento účel, aby osobám, které pokusy provádějí, byly dobře známy jejich základní genetické, biologické a behaviorální charakteristiky. Takovéto poznatky zvyšují vědeckou kvalitu a spolehlivost výsledků a snižují jejich rozptyl, což v konečném důsledku znamená menší počet pokusů a použitých zvířat. Kromě toho by z důvodů dobrých životních podmínek a ochrany zvířat mělo být používání zvířat, která byla odchycena ve volné přírodě, k pokusům omezeno na případy, kdy nelze účel pokusů naplnit za použití zvířat chovaných specificky pro použití k pokusům.

K bodu 67

K § 17g a § 17h:

Ustanovení § 17g upravuje vedení záznamů o pokusných zvířatech. Toto ustanovení je transpozicí čl. 30 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Ustanovení § 17h upravuje informace o psech, kočkách a subhumánních primátech a jejich označování a identifikaci. Toto ustanovení je transpozicí čl. 31 a 32 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 68

K § 18 až § 18f:

Ustanovení § 18 upravuje účely pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Dosud byly účely pokusů upraveny v § 15 odst. 1 zákona na

ochranu zvířat proti týrání. Nad rámec směrnice zůstává v § 18 odst. 2 zachován výslovný zákaz provádět na zvířatech pokusy za účelem vývoje nebo zkoušení zbraní, bojových látek nebo munice a k nim příslušných zařízení (původně viz § 15 odst. 5).

Ustanovení § 18a upravuje volbu metod. Toto ustanovení je transpozicí čl. 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Podle bodu 13 a 14 preambule směrnice volba metod a živočišných druhů, které mají být použity, má přímý vliv na počet použitých zvířat i na jejich životní podmínky. Volba metod by tudíž měla zaručit, že je vybrána metoda, která může poskytnout nejspokojivější výsledky a zvířatům působí co nejmenší bolest, utrpení či strach. Vybrané metody by měly zahrnovat použití minimálního počtu zvířat, při němž lze zajistit spolehlivé výsledky, a vyžadovat použití živočišných druhů s nejnižší schopností cítit bolest, utrpení nebo strach nebo utrpět trvalé poškození, které jsou nejvhodnější pro extrapolaci na cílové druhy. Zvolené metody by měly v co největší míře zamezovat smrti na konci pokusu způsobené bolestivým utrpením v době před smrtí. Je-li to možné, mělo by být toto ukončení pokusu nahrazeno humánnějším ukončením, které využívá klinické znaky blížící se smrti, a tudíž umožňuje, aby bylo zvíře usmrceno bez dalšího utrpení.

Ustanovení § 18b upravuje použití znecitlivění. Toto ustanovení je transpozicí čl. 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Ustanovení § 18c upravuje klasifikaci závažnosti pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 15, oddílu I přílohy VIII a čl. 55 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Podle bodu 22 a 23 preambule směrnice aby se zvýšila transparentnost, usnadnilo schvalování projektů a zajistilo nástroje pro sledování shody, měla by být na základě odhadované intenzity bolesti, utrpení, strachu a trvalého poškození, jimž jsou zvířata vystavena, zavedena klasifikace závažnosti pokusů. Z etického hlediska by měla být zavedena horní hranice bolesti, utrpení a strachu, která by při použití zvířat k vědeckým pokusům neměla být překročena. Proto by mělo být zakázáno provádění pokusů, při nichž je zvířatům působena značná bolest, utrpení či strach, jejichž trvání bude pravděpodobně dlouhé a které nemohou být zmírněny.

Ustanovení § 18d upravuje opětovné použití pokusných zvířat. Toto ustanovení je transpozicí čl. 16 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Ustanovení § 18e upravuje konec pokusu. Toto ustanovení je transpozicí čl. 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Ustanovení § 18e odst. 4 vychází z dosavadní právní úpravy (viz původní § 18c odst. 6).

Ustanovení § 18f upravuje vypuštění pokusných zvířat do volné přírody a umístění pokusných zvířat do chovu. Toto ustanovení je transpozicí čl. 19 a čl. 29 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Podle bodu 26 preambule směrnice by mělo být po ukončení pokusu na základě dobrých životních podmínek zvířete a možných rizik pro životní prostředí přijato co nejvhodnější rozhodnutí o budoucnosti zvířete. Zvířata, jejichž životní podmínky by se mohly zhoršit, by měla být usmrcena. V některých případech by měla být zvířata navracena

do vhodného přírodního stanoviště nebo do chovu nebo by zvířatům, jako jsou psi a kočky, mělo být umožněno, aby se vrátila do zájmového chovu v rodinách, jelikož veřejnost projevuje o osud těchto zvířat vysoký zájem. Pokud členské státy umožní návrat zvířete do zájmového chovu, je důležité, aby chovatel, dodavatel nebo uživatel měl zaveden režim, který zajistí patřičnou socializaci těchto zvířat, aby se zaručilo úspěšné umístění do zájmového chovu, předešlo se zbytečnému strachu zvířat a byla zaručena veřejná bezpečnost.

K bodu 69

K § 18g:

Ustanovení § 18g upravuje metody usmrcování pokusných zvířat. Toto ustanovení je transpozicí čl. 6 a přílohy IV směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Podle bodu 15 preambule směrnice mohou nevhodné metody usmrcení zvířete zvířatům působit značnou bolest, strach a utrpení. Stejně důležitá je úroveň kvalifikace osoby, která tento úkon provádí. Zvířata by tudíž měla usmrcovat pouze kvalifikovaná osoba, a to metodou, která je pro daný živočišný druh vhodná.

K bodům 70 a 83

K § 19 odst. 1 písm. c):

V ustanoveních § 19 odst. 1 písm. c) dochází k upřesnění pojmu “příslušný státní orgán“ a vymezení příslušnosti těchto orgánů ke schvalování projektů pokusů.

O schválení projektu pokusů rozhoduje ve správním řízení státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů (viz § 16a zákona na ochranu zvířat proti týrání). Dochází k upřesnění názvu orgánu, který provádí správní řízení, ve kterém jsou schvalovány projekty pokusů. Dosavadní označení „příslušný státní orgán“ bylo matoucí. Z názvu nebylo jasné, k čemu má být tento orgán vlastně příslušný. Označení orgánu bylo proto upřesněno a doplněno o slovní spojení „ke schvalování projektů pokusů“. Důvodem změny je rovněž transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 71

K § 20:

Z důvodu většího počtu změn je novelizačním bodem celé ustanovení § 20. K jednotlivým změnám viz níže.

K § 20 odst. 1 písm. c):

Původně byla legislativní zkratka „ústřední komise“ obsažena v ustanovení § 18a odst. 4 zákona na ochranu zvířat proti týrání. V souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely bylo však toto ustanovení přeformulováno a o ústřední komisi se v něm již nehovoří (Ústřední komise pro ochranu zvířat je poradním orgánem ministra zemědělství a vyjadřování k projektům pokusů nepatří do její kompetence). Legislativní zkratka byla přesunuta na první místo výskytu „ústřední komise“ v zákoně na ochranu zvířat proti týrání.

Dále se do tohoto ustanovení doplňuje „výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely“. Změna souvisí se zřízením tohoto výboru v ustanovení § 20b. Blíže viz odůvodnění k § 20b.

K § 20 odst. 1 písm. d):

Z důvodu nutnosti adaptovat právní řád České republiky na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a zajistit plnění úkolů v něm stanovených se v § 20 odst. 1 písm. d) doplňuje toto ustanovení.

K § 20 odst. 1 písm. i) a f):

Ustanovení § 20 odst. 1 písm. i) se nahrazuje novým textem, který upravuje vedení evidencí a podávání zpráv Evropské komisi na úseku ochrany pokusných zvířat. Toto ustanovení transponuje čl. 54 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

Také ustanovení § 20 odst. 1 písm. f) se nahrazuje novým textem. Dosavadní ustanovení nebylo v praxi používáno. Podmínky pro uživatelská, chovatelská a dodavatelská zařízení jsou stanoveny právními předpisy. Tyto podmínky nestanovovalo Ministerstvo zemědělství na základě svého uvážení. Text je proto obsoletní. Nové znění písmene f) navazuje na ustanovení § 5f, které upravuje porážení zvířat pro potřeby církví nebo náboženských společností, jejichž náboženské obřady stanoví zvláštní metody porážky zvířat. Ustanovení § 5f musí být zohledněno také v kompetenčních ustanoveních.

K § 20 odst. 1 písm. g) - dříve písm. j):

V ustanovení § 20 odst. 1 písm. g) - dříve písm. j) - dochází ke změně terminologie v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Pojem chovné zařízení se nahrazuje pojmem chovatel pokusných zvířat. Pojem dodavatelské zařízení se nahrazuje pojmem dodavatel pokusných zvířat. Pojem uživatelské zařízení se nahrazuje pojmem uživatel pokusných zvířat. Blíže viz odůvodnění k § 3 písm. w) až y).

K § 20 odst. 1 písm. e):

Ustanovení § 20 odst. 1 písm. e) – dříve písm. k) - se nahrazuje novým textem. V praxi kompetenci projednávat souhrnné zprávy o činnosti příslušných státních orgánů vymezené v § 23 odst. 1 a kontrolovat vydávání povolení podle § 23 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání Ministerstvo zemědělství nevykonává a nikdy nevykonávalo. Příslušné státní orgány Ministerstvu zemědělství souhrnné zprávy o své činnosti nezasílají. Tyto orgány zasílají Ministerstvu zemědělství pouze statistické informace o používání pokusných zvířat. Ministerstvo zemědělství nemůže kontrolovat vydávání povolení podle § 23 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu zvířat proti týrání, protože je v tomto řízení orgánem, který rozhoduje o námitkách.

Podle čl. 20 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování platí, že vědeckou podporu lze poskytovat prostřednictvím sítě za předpokladu, že se veškeré úkoly uvedené v odstavci 1 prováděné s ohledem na všechny příslušné činnosti uskutečňují v dotčených členských státech. Za tímto účelem určí každý

členský stát jediné kontaktní místo a prostřednictvím internetu je zveřejní. Toto kontaktní místo je pověřeno sdílením technických a vědeckých informací a osvědčených postupů týkajících se uplatňování tohoto nařízení se svými protějšky a s Komisí. Toto ustanovení je upraveno v § 5d (blíže viz odůvodnění k tomuto ustanovení).

Podle čl. 47 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely členské státy určí jediné kontaktní místo, které bude poskytovat poradenství ohledně právní závažnosti a vhodnosti alternativních přístupů navrhaných k validaci. Toto ustanovení je transponováno v § 16g (blíže viz odůvodnění k tomuto ustanovení).

V návaznosti na tato ustanovení musela být doplněna kompetenční ustanovení.

K § 20 odst. 1 písm. h) – dříve písm. r):

V ustanovení § 20 odst. 1 písm. h) - dříve písm. r) - dochází ke změně terminologie v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Pojem chovné zařízení se nahrazuje pojmem chovatel pokusných zvířat. Pojem dodavatelské zařízení se nahrazuje pojmem dodavatel pokusných zvířat. Pojem uživatelské zařízení se nahrazuje pojmem uživatel pokusných zvířat. Blíže viz odůvodnění k § 3 písm. w) až y).

Ustanovení, která se v § 20 odst. 1 vypouštějí:

Dřívější písmeno a) a b) § 20 odst. 1 – Tato ustanovení jsou v zákoně pozůstatkem z doby, kdy kompetence na úseku ochrany zvířat proti týrání byly rozděleny mezi Ministerstvo zemědělství a Ústřední komise pro ochranu zvířat, a bylo tak nezbytné určit, komu kompetence náleží. Dnes tyto kompetence pro Ministerstvo zemědělství vyplývají přímo z kompetenčního zákona.

Dřívější písmeno l) § 20 odst. 1 - V souvislosti se zrušením povinnosti předkládat Ministerstvu zemědělství ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení dochází k vypuštění tohoto ustanovení. Blíže viz odůvodnění k § 7a a k § 8.

Dřívější písmeno n) - v § 20 odst. 1 se vypouští, protože v praxi kompetenci posuzovat po odborné stránce osnovy rekvalifikačních kurzů pro obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy a drezúry zvířat Ministerstvo zemědělství nevykonává a nikdy nevykonávalo.

Dřívější písmeno o) - v § 20 odst. 1 se vypouští, protože v praxi kompetenci uhradit v případě potřeby vakcínu proti nemocem přenosným ze zvířat na člověka posuzovatelům chovných, dodavatelských a uživatelských zařízení, Ministerstvo zemědělství nevykonává a nikdy nevykonávalo.

Dřívější písmena i), p), q) a t) - se vypouštějí, neboť nově budou kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání komplexně upraveny v § 20 odst. 2, § 26a až § 26c zákona na ochranu zvířat proti týrání.

K § 20 odst. 2:

Ustanovení § 20 odst. 2 výslovně upravuje a sjednocuje úpravu jednotlivých kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání. Dosud byla tato úprava roztržštěná v jednotlivých ustanoveních § 20 odst. 1. Vzhledem k tomu, že na základě požadavků stanovených v předpisech Evropské unie dochází k neustálému zavádění nových kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání, byla současná koncepce již nevyhovující. Hlavním cílem nové koncepce je stanovit jednotná pravidla pro fungování kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Zcela nově je upravena kompetence Ministerstva zemědělství vydat, pozastavit nebo odejmout školicím pracovištím akreditaci. Dosud toto nebylo vůbec upraveno. Vykonávat činnost školicího pracoviště mohl v podstatě kdokoli, kdo měl odpovídající technické vybavení, popřípadě splňoval v případě některých kurzů další podmínky stanovené zákonem na ochranu zvířat proti týrání nebo prováděcími právními předpisy. Ministerstvo zemědělství tedy nemělo žádnou možnost, jak ovlivnit kvalitu školicích pracovišť na úseku ochrany zvířat proti týrání. Dosud neexistovala možnost, aby Ministerstvo zemědělství odmítlo spolupracovat se školicím pracovištěm, které svoji činnost vykonává nekvalitně. Vzhledem k situaci, která na úseku vzdělávání v oblasti ochrany zvířat proti týrání v současné době existuje, se zavedení institutu akreditace jeví jako nejvhodnější řešení.

Zavedení institutu akreditace školicích pracovišť na úseku ochrany zvířat proti týrání dlouhodobě doporučuje také odbor vzdělávání Ministerstva zemědělství.

Dalším důvodem pro zavedení tohoto institutu je úprava obsažená v nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Toto nařízení v čl. 21 odst. 2 stanoví: „Příslušný orgán může pověřit pořádáním závěrečné zkoušky a vydáváním osvědčení o způsobilosti zvláštní subjekt nebo organizaci, který:

- a) má k těmto úkolům náležitou způsobilost, personální obsazení a vybavení;
- b) je nezávislý a prost případného střetu zájmů, pokud jde o závěrečnou zkoušku a vydání osvědčení o způsobilosti.

Příslušný orgán může rovněž pověřit pořádáním kurzů odborné přípravy zvláštní subjekt nebo organizaci, který k tomu má náležitou způsobilost, personální obsazení a vybavení. Příslušný orgán prostřednictvím internetu zpřístupní veřejnosti údaje o subjektech a organizacích, které byly pověřeny těmito úkoly.“

Vzhledem k výše uvedenému se jeví jako nelogické zavádět institut akreditace pouze u kurzů podle nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, kde je to výslovně požadováno přímo použitelným předpisem.

Shodné instituty (akreditace) jsou upraveny také v jiných právních předpisech, které jsou v kompetenci Ministerstva vnitra nebo Ministerstva školství.

Novou kompetenci představuje také oprávnění Ministerstva zemědělství provádět kontroly školicích pracovišť, zejména jejich činnosti a úrovně kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání. Cílem této kompetence je zajistit skutečně kvalitní kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Ostatní kompetence uvedené v § 20 odst. 2 vykonává Ministerstvo zemědělství již nyní, a to buď na základě zákona nebo na základě vyhlášek, které upravují jednotlivé kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Oproti dosavadní právní úpravě jsou upřesněny lhůty pro jmenování lektorů a zkušebních komisí. Ministerstvo zemědělství bude rozhodovat o těchto návrzích do 30 dnů ode dne jejich doručení. V současné době některá školicí pracoviště zasílají návrhy na jmenování např. 1 den před zahájením kurzu nebo se domáhají provedení jmenování na počkání. Takový postup není možný, protože jmenování je možné provést až po posouzení, zda je návrh na jmenování v souladu s požadavky, které jsou stanoveny právními předpisy. V takových případech pak není možné jmenování provést před zahájením kurzu a dochází k problematickým situacím. Některá školicí pracoviště odmítají posílat návrhy na jmenování s dostatečným časovým předstihem právě s argumentem, že právní předpisy žádnou lhůtu výslovně nestanoví. Jelikož se kurzy organizují zpravidla několik měsíců před jejich konáním (nikoliv týden před jejich zahájením), nebude činit aplikace tohoto požadavku v praxi žádný problém.

Nově se na základě požadavku Státní veterinární správy stanoví, že Ministerstvo zemědělství provádí zkoušky pro získání odborné způsobilosti v kurzech na úseku ochrany zvířat proti týrání vždy ve spolupráci s orgány veterinární správy. Dosud to bylo takto výslovně upraveno pouze ve vztahu k odbornému kurzu pro získání odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat podle § 26 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Jelikož orgány veterinární správy vykonávají dozor na úseku ochrany zvířat proti týrání, jeví se jako opodstatněné, aby se podílely na kurzech, jejichž cílem je také zajistit dodržování požadavků na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Výjimka z jednotné koncepce kurzů se stanovuje pro kurzy uvedené v § 20 odst. 3. U kurzu k péči o prasata pro získání osvědčení o způsobilosti k péči o prasata je důvodem skutečnost, že tomuto kurzu je naroveň postaveno školení, které zajišťuje sám chovatel. U zbylých kurzů je důvodem fakt, že v daném oboru dochází k časté a velké fluktuaci pracovníků a v praxi by nebylo reálné zajistit požadavky vyplývající z jednotné koncepce kurzů. Docházelo by k nadbytečné administrativní zátěži především provozovatelů podniků, kteří by své pracovníky na kurz museli vysílat, tak i Ministerstva zemědělství.

K § 20 odst. 4 – dříve odst. 2:

Cílem ustanovení § 20 odst. 4 je zajistit kontinuitu v platnosti rozhodnutí o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat a k používání pokusných zvířat. Tato rozhodnutí jsou vydávána na dobu určitou. Osoba, která provozuje zařízení, může ve své činnosti po skončení platnosti rozhodnutí pokračovat pouze, pokud má nové rozhodnutí o udělení oprávnění. Pokud dojde k přerušení správního řízení z důvodu nutnosti odstranění nedostatků, je v některých případech problém zajistit kontinuitu činnosti chovatele pokusných zvířat, dodavatele pokusných a uživatele pokusných zvířat. Neexistující návaznost rozhodnutí o udělení oprávnění může mít nepříznivý vliv na životní podmínky pokusných zvířat, která jsou v zařízení umístěna a může vést k nutnosti přerušit probíhající projekty pokusů (což může vést ke zvýšení počtu použitých pokusných zvířat). Ustanovení § 20 odst. 4 řeší tento problém.

K bodu 72

K § 20a a § 20b:

Ustanovení § 20a upravuje změnu, pozastavení nebo odnětí oprávnění nebo povolení udělených podle § 20 Ministerstvem zemědělství. Tato právní úprava dosud nebyla v zákoně na ochranu zvířat proti týrání výslovně obsažena a její absence přinášela v praxi problémy. Na doporučení Legislativního a právního odboru Ministerstva zemědělství byla tato úprava doplněna.

Dalším důvodem pro vložení ustanovení § 20a je transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Ustanovení § 20a odst. 1 transponuje čl. 21 odst. 1 směrnice. Ustanovení § 20a odst. 2 transponuje čl. 21 odst. 2 směrnice.

Ustanovení § 20b upravuje výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely a je transpozicí čl. 46, 49 a části čl. 54 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Bod 48 preambule směrnice k tomuto uvádí, že na vnitrostátní úrovni je třeba zajistit jednotný přístup k hodnocení projektů a strategiím pro přezkum. Členské státy by měly zřídit výbory pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely, aby poskytovaly poradenství příslušným orgánům (státním orgánům příslušným pro schvalování projektů pokusů) a orgánům péče o dobré životní podmínky zvířat (odborným komisím zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat) v zájmu prosazování zásad nahrazení a omezení používání zvířat a šetrného zacházení s nimi. Síť výborů členských států by měla být zapojena do výměny osvědčených postupů na úrovni Evropské unie.

Novela zákona na ochranu zvířat proti týrání předpokládá vytvoření nového orgánu na úseku ochrany pokusných zvířat, tedy Výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely. V současné době již sice existuje Výbor pro ochranu pokusných zvířat, který je součástí Ústřední komise pro ochranu zvířat, ale tento výbor by nemohl plnit úkoly, které směrnice svěřuje Výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely. Existující Výbor pro ochranu pokusných zvířat Ústřední komise pro ochranu zvířat je složen ze zástupců státních orgánů příslušných ke schvalování projektů pokusů (3 ministerstva a Akademie věd) a ze zástupce Společnosti pro vědu o laboratorních zvířatech (právnícká osoba zabývající se ochranou zvířat). Většina členů Výboru pro ochranu pokusných zvířat Ústřední komise pro ochranu zvířat (tedy 4 z 5) jsou zaměstnanci orgánů, kterým by měl nový Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely poskytovat poradenství. Pokud by měl Výbor pro ochranu pokusných zvířat Ústřední komise pro ochranu zvířat plnit funkce Výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely, radily by tyto osoby prakticky samy sobě.

Většina členů Výboru pro ochranu pokusných zvířat Ústřední komise pro ochranu zvířat jsou státní úředníci. Členy Výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely by naopak měly být osoby, které se ochranou pokusných zvířat zabývají na vědecké úrovni.

Ústřední komise pro ochranu zvířat, jejíž součástí je Výbor pro ochranu pokusných zvířat Ústřední komise pro ochranu zvířat, je poradním orgánem ministra zemědělství. Podle současného znění zákona na ochranu zvířat proti týrání není Ústřední komise pro ochranu zvířat, ani její výbory, oprávněna poskytovat poradenství jiným subjektům (tedy státním orgánům příslušným ke schvalování projektů pokusů nebo odborným komisím pro zajišťování dobrých životních podmínek pokusných zvířat).

Členem Ústřední komise pro ochranu zvířat se může stát kdokoliv, kdo je navržen příslušným státním orgánem nebo právníkou osobou, která se zabývá ochranou nebo chovem zvířat a která se podílí na plnění úkolů ochrany zvířat. Pro členství v Ústřední komisi pro ochranu zvířat není požadována žádná odborná způsobilost. Ministr zemědělství může jmenovat za členy pouze ty osoby, které jsou někým navrženy. Ministerstvo zemědělství nemůže tedy samo aktivně ovlivnit, kdo bude členem Ústřední komise pro ochranu zvířat.

Zařadit nový Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely do Ústřední komise pro ochranu zvířat by nebylo ekonomické. Ústřední komise pro ochranu zvířat se podle svého statutu musí scházet nejméně 10x ročně. Nový výbor by se tedy musel pravidelně scházet, i kdyby se neměl čím aktuálně zabývat. Navíc na zasedáních Ústřední komise pro ochranu zvířat se řeší problematika ochrany zvířat komplexně, ve vztahu ke všem druhům zvířat. Členové Výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely by se tedy museli zabývat i jinými otázkami, než otázkami ochrany pokusných zvířat. Naopak ostatní členové Ústřední komise pro ochranu zvířat by se museli zabývat velmi odbornými otázkami z oblasti pokusných zvířat, ke kterým nejsou kvalifikováni.

Nový Výbor pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely by nebyl poradním orgánem ministra zemědělství. Jeho úkolem by naopak bylo poskytovat poradenství státním orgánům příslušným ke schvalování projektů pokusů nebo odborným komisím zařízení pro dobré životní podmínky pokusných zvířat. Pro členství v tomto novém výboru stanoví návrh novely zákona na ochranu zvířat proti týrání kvalifikační požadavky, které mají zajistit vědeckou a praktickou erudici členů tohoto výboru. Ministerstvo zemědělství může aktivně ovlivnit, kdo bude členem tohoto výboru, protože nebude vázáno návrhy jiných subjektů.

Vzhledem k výše uvedenému se po ekonomické i organizační stránce jeví jako nejvhodnější řešení zřízení nového samostatného Výboru pro ochranu zvířat používaných pro vědecké účely s vlastními pravidly pro fungování. Výbor by se scházel pouze v případě řešení konkrétních dotazů. Tato pravidla konkrétně stanoví statut a jednací řád nového výboru.

Návrh předpokládá, že tento výbor by poskytoval poradenství, pokud jde o získání, chov a umístění pokusných zvířat, péči o ně a používání pokusných zvířat k pokusům státním orgánům příslušným ke schvalování projektů pokusů bezplatně a odborným komisím zařízení pro dobré životní podmínky zvířat za úplat. Náklady Ministerstva zemědělství na činnost tohoto výboru by tedy měly být minimální (související se zabezpečením svolávání zasedání, zasedací místnosti a občerstvení).

K bodu 73

K § 21 odst. 1:

Zákon na ochranu zvířat proti týrání již nyní výslovně stanoví, že předsedu a členy ústřední komise jmenuje a odvolává ministr zemědělství po dohodě s ministrem životního prostředí, a to z odborníků navržených příslušnými státními orgány a právníckými osobami zabývajícími se ochranou nebo chovem zvířat, které se podílejí na plnění úkolů ochrany zvířat. Společnost pro vědu o laboratorních zvířatech také patří mezi právnícké osoby zabývající se ochranou nebo chovem zvířat. Výslovné uvedení tohoto subjektu v § 21 odst. 1 je proto nadbytečné. Existuje celá řada dalších subjektů, které by se mohly dožadovat, aby byly pro svůj význam v tomto ustanovení uvedeny. Takový přístup ale není možný. Toto

ustanovení nemá za cíl přinášet výčet konkrétních subjektů, které se podílejí na ochraně zvířat.

K bodu 74

K § 22 odst. 1 písm. b):

V ustanovení § 22 odst. 1 písm. b) se na základě požadavku Státní veterinární správy upřesňuje název přímo použitelného předpisu Evropské unie na úseku ochrany zvířat při přepravě. Dále z důvodu nutnosti adaptovat právní úpravu na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a zajistit plnění úkolů v něm stanovených se v ustanovení doplňuje toto nařízení.

K bodu 75

K § 22 odst. 1 písm. c):

V § 22 odst. 1 písm. c) dochází k formulačním změnám, které navazují na změny provedené v ustanoveních, které upravují ochranu zvířat při usmrcování (viz § 5i). Důvodem změny je adaptace právní úpravy na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

K bodu 76

K § 22 odst. 1 písm. g):

Do kompetence krajských veterinárních správ spočívající ve vydávání povolení dopravce a povolení dopravce pro dlouhotrvající cesty se doplňuje kompetence k pozastavení a odnětí těchto povolení. Kompetence vyplývá z nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení Rady (ES) č. 1255/97, doposud však nebyla nikomu určena.

K bodu 77

K § 22 odst. 1 písm. k):

V § 22 odst. 1 písm. k) dochází ke změně související se změnami provedenými v ustanoveních, které upravují ochranu zvířat při porážení (viz § 5f). Důvodem změny je adaptace právní úpravy na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

K bodu 78

K § 22 odst. 1 písm. l):

Z důvodu nutnosti transponovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely a zajistit plnění úkolů v ní stanovených se v § 22 odst. 1 doplňují písmena l). Jedná čl. 21 odst. 1 směrnice (pozastavení a odnětí oprávnění), který upravuje kompetenci příslušného orgánu členského státu přijmout nebo nařídit přijetí vhodného nápravného opatření, přestane-li chovatel, dodavatel nebo uživatel splňovat požadavky stanovené ve směrnici. Tento požadavek byl zapracován do již existujícího ustanovení § 22 odst. 1 písm. l), které se nevztahuje pouze na část zákona o pokusných zvířatech ale na zákon jako celek. Není důvod, proč by tato

kompetence měla být upravena pouze k části zákona a pouze jen vůči některým adresátům právní normy.

V původním znění ustanovení nebylo vymezeno, co se rozumí nápravným opatřením, jehož použití umožňuje § 22 odst. 1 písm. l). V důsledku toho se v praxi vedly spory o obsahu tohoto pojmu a také o tom, zda je nutné nápravné opatření ukládat ve správním řízení. Navrhovaná změna má odstranit tyto výkladové nedostatky a přispět k jednoznačnosti právní úpravy a ke zvýšení efektivity kontrol na úseku ochrany zvířat. Místo nápravného opatření se bude hovořit o rozhodnutí o závazném pokynu k odstranění zjištěných nedostatků. Úprava je koncipována obdobně jako závazný pokyn k odstranění zjištěných nedostatků ve veterinárním zákoně (viz § 48 odst. 1 písm. f), § 49 odst. 1 písm. g), § 52 odst. 1 písm. b) veterinárního zákona). Závazné pokyny jsou i nadále svojí podstatou nápravnými opatřeními, nejedná se o sankce. Hlavním cílem je zde náprava stavu, nikoliv postih pachatele. Sankce na úseku ochrany zvířat proti týrání budou i nadále ukládat obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

K bodu 79

K § 22 odst. 1 písm. q) až s):

Z důvodu nutnosti adaptovat právní řád ČR na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a zajistit plnění úkolů v něm stanovených se v § 22 odst. 1 doplňují písmena q) a r). Jedná se o čl. 18 a čl. 22 odst. 1 písm. a), b) a e) tohoto nařízení.

Z důvodu nutnosti transponovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely a zajistit plnění úkolů v ní stanovených se v § 22 odst. 1 doplňuje písmeno s). Jedná se o transpozici čl. 34 směrnice (inspekce prováděné členskými státy).

Podle bodu 36 a 37 preambule směrnice by měly členské státy s cílem sledovat dodržování této směrnice v závislosti na riziku provádět pravidelné inspekce u chovatelů, dodavatelů a uživatelů. V zájmu zajištění důvěry veřejnosti a prosazování transparentnosti by měl být přiměřený počet inspekci prováděn bez předchozího upozornění. S cílem pomoci členským státům při prosazování této směrnice a na základě zjištění obsažených ve zprávách o provádění vnitrostátních inspekci by Komise měla v případech, kdy existují odůvodněné obavy, provádět kontroly vnitrostátních systémů inspekce. Členské státy by se měly zabývat všemi nedostatky zjištěnými při těchto kontrolách.

K bodu 80

K § 22 odst. 2 písm. c):

V ustanovení § 22 odst. 2 písm. c) se na základě požadavku Státní veterinární správy upřesňuje název přímo použitelného předpisu Evropské unie na úseku ochrany zvířat při přepravě. Dále z důvodu nutnosti adaptovat právní úpravu na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a zajistit plnění úkolů v něm stanovených se v ustanovení doplňuje odkaz na toto nařízení.

K bodu 81

K § 22 odst. 2 písm. d):

Znění zákona na ochranu zvířat proti týrání se přizpůsobuje novým podmínkám souvisejících s přijetím Lisabonské smlouvy a odkaz na „Evropské společenství“ se nahrazuje odkazem na „Evropskou unii“.

K bodu 82

K § 22 odst. 2 písm. i) a j):

Z důvodu nutnosti adaptovat právní úpravu na nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování a zajistit plnění úkolů v něm stanovených se v § 22 odst. 2 doplňuje písmeno i), které se týká příruček osvědčených postupů. Jedná se o čl. 13 odst. 3 až 5 tohoto nařízení.

Z důvodu nutnosti transponovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely a zajistit plnění úkolů v ní stanovených se v § 22 odst. 2 doplňuje písmeno j). Jedná se o ustanovení, které je nutné v souvislosti s transpozicí čl. 54 odst. 1 směrnice (podávání zpráv Evropské komisi), viz též § 20 odst. 1 písm. i) návrhu novely zákona na ochranu zvířat proti týrání. Na základě požadavku Státní veterinární správy se upravuje lhůta na 1 rok oproti 5 letům, které stanoví směrnice.

K bodu 84

K § 23 a 23a:

Nové znění § 23 navazuje na stávající znění § 19 odst. 1 písm. c). Ustanovení stanoví bližší podmínky pro určení státního orgánu příslušného ke schvalování projektů pokusů. Ustanovení odstavce 2 vychází ze zkušeností a praktické potřeby stanovit některé odchylky od obecného principu určení státního orgánu příslušného ke schvalování projektů pokusů.

Ustanovení § 23a vychází ze současného znění ustanovení § 23. Vzhledem k množství legislativních změn, které je v tomto ustanovení nutno provést, bylo přistoupeno k nové formulaci celého ustanovení.

V ustanovení § 23a dochází ke změnám v souvislosti s tím, že se na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely v zákoně na ochranu zvířat proti týrání nově označují osoby odborně způsobilé v oblasti ochrany pokusných zvířat a osoby, které provádějí pokusy (místo osoby provozující uživatelské zařízení se jedná o uživatele pokusných zvířat).

Nové formulace v ustanovení § 23a jsou transpozicí čl. 54 směrnice (podávání zpráv), čl. 36 odst. 2 směrnice (schvalování projektů) a čl. 55 odst. 4 směrnice (ochranné doložky).

Z důvodu nadbytečnosti se vypouští ustanovení o vyjadřování se Ministerstva životního prostředí ve správním řízení o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat. Podle současné právní úpravy se nadbytečně vyjadřovalo Ministerstvo životního prostředí dvakrát, jednou v rámci řízení o udělení akreditace osoby provozující uživatelské zařízení (nově správní řízení o udělení oprávnění k používání pokusných zvířat) a podruhé jako státní orgán příslušný ke schvalování projektů pokusů na volně žijících zvířatech. Nová právní úprava ponechává pouze druhé vyjádření v rámci řízení o schválení projektu pokusů. Podle § 16a odst. 1 písm. h) návrhu novely zákona na ochranu zvířat proti týrání v případě použití

jedinců druhů volně žijících zvířat musí být přílohou žádosti o schválení projektu pokusů vyjádření místně příslušného orgánu ochrany přírody.

K bodu 85

K § 24 odst. 3 a 4:

Povinnost požádat obec o schválení konání veřejného vystoupení zvířat se v rámci snižování administrativní zátěže obcí i pořadatelů veřejných vystoupení nahrazuje pouze oznamovací povinností. Viz § 7a a § 8. Dosud obce schvalovaly konání veřejných vystoupení rozhodnutím vydaným na základě správního řízení.

Toto ustanovení souvisí se zrušením povinnosti předkládat Ministerstvu zemědělství ke schválení řády ochrany zvířat při veřejném vystoupení. Obce povolovaly veřejná vystoupení zvířat na základě předložených řádů ochrany zvířat při veřejném vystoupení.

Svody zvířat, které patřily také do kategorie veřejných vystoupení, jsou povolovány obcemi rovněž dle § 46 písm. a) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. V praxi se často jevílo jako nadbytečné schvalovat svody zvířat podle dvou právních předpisů (podle veterinárního zákona a zákona na ochranu zvířat proti týrání). Je třeba poznamenat, že jsou také veřejná vystoupení, která nepatří do kategorie svodů (svody se podle novely veterinárního zákona týkají pouze soustředění hospodářských zvířat různých chovatelů). U veřejných vystoupení, která nejsou zároveň svodem, nebude povinnost požádat obec o schválení konání vůbec existovat (bude nahrazena pouze oznamovací povinností). Oznámení obci bude mít stejnou formu a obsah jako oznámení krajské veterinární správě, takže toto oznámení nebude pro pořadatele veřejných vystoupení představovat další zátěž.

Podle informací ročně proběhne kolem 70 až 75 000 veřejných vystoupení a svodů zvířat, při kalkulaci nákladů cca 300 Kč na jeden administrativní úkon se jedná v případě nákladů obcí na správní řízení o úsporu částky kolem 22 500 000 Kč celkem.

K bodu 86

K § 24a odst. 1 písm. a):

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která souvisí s upřesněním průběhu provádění zvláštního opatření podle § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání. Úprava souvisí s novými ustanoveními § 28b (náhradní péče o týrané zvíře) a § 28c (předběžná náhradní péče).

K bodu 87

K § 24a odst. 3:

Dosavadní ustanovení § 24a odst. 3 ukládalo obecním úřadům obcí s rozšířenou působností vést a 1 rok od nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku uchovávat evidenci osob, které se dopustily přestupku podle tohoto zákona. Na toto ustanovení navazovalo pak ustanovení § 203 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení platilo, že kdo týrá zvíře, ačkoliv byl za obdobný přestupek v posledním roce postižen nebo za takový čin v posledních dvou letech odsouzen, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

Nový trestní zákoník v ustanovení § 302 odst. 2 písm. a) uvádí, že odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, byl-li za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán. Nový trestní zákoník tedy hovoří o třech letech, nikoliv o jednom roku. Ustanovení zákona na ochranu zvířat proti týrání se uvádí do souladu s novým trestním zákoníkem, proto aby bylo možno doložit, že byl někdo za týrání zvířat již potrestán.

K bodu 88

K § 24a odst. 4:

Ustanovení § 24a odst. 4 upravovalo povinnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností po vydání rozhodnutí vyrozumět příslušnou krajskou veterinární správu o výsledku řízení. Aplikace tohoto ustanovení přinášela v praxi problémy kvůli nejednoznačnému výkladu. Obecním úřadům obcí s rozšířenou působností nebylo jasné, zda má být toto vyrozumění ve formě písemné, nebo zda postačuje ústní forma. Rovněž nebylo jasné, zda se má jednat o zaslání informace a s jakým obsahem, nebo zda se má jednat o zaslání celého rozhodnutí. Další otázkou bylo, zda má obecní úřad obce s rozšířenou působností vyrozumět krajskou veterinární správu o výsledku řízení pouze v řízení, které bylo zahájeno na základě podnětu příslušné krajské veterinární správy, nebo ve všech řízeních (řízení, které nebylo zahájeno z podnětu krajské veterinární správy, ale ve kterém krajská veterinární správa podala odborné vyjádření). Nová úprava výslovně stanoví, že obecní úřad obce s rozšířenou působností má zaslat příslušné krajské veterinární správě kopii rozhodnutí, a to ve všech správních řízeních na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Pro krajské veterinární správy je zasílání informací o výsledku správního řízení důležité, neboť představuje zpětnou vazbu ve vztahu ke kontrolám, které provádějí. Krajské veterinární správy a souhrnně Státní veterinární správa na základě těchto informací zpracovávají statistické informace o četnosti a způsobech porušení zákona na ochranu zvířat proti týrání. Tyto informace jsou dostupné na internetových stránkách v rámci bulletinu Program ochrany zvířat.

Na základě společné připomínky krajských úřadů a Státní veterinární správy se doplňuje výjimka z výše uvedené povinnosti. Povinnost zasílat příslušné krajské veterinární správě rozhodnutí o správním deliktu se tak nebude vztahovat na řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení povinnosti učinit opatření proti úniku zvířete, které nebylo zahájeno na základě podnětu krajské veterinární správy podle § 22 odst. 1 písm. m).

K bodu 89

K § 25 odst. 1 úvodní části ustanovení:

V ustanovení § 25 odst. 1 dochází ke změně terminologie v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Pojem osoba provozující chovné zařízení se nahrazuje pojmem chovatel pokusných zvířat. Pojem osoba provozující dodavatelské zařízení se nahrazuje pojmem dodavatel pokusných zvířat. Pojem osoba provozující uživatelské zařízení se nahrazuje pojmem uživatel pokusných zvířat. Blíže viz odůvodnění k § 3 písm. w) až y).

K bodu 90

K § 25 odst. 1 písm. a):

V ustanovení § 25 odst. 1 písm. a) dochází ke změně terminologie v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Pojem chovné zařízení se nahrazuje pojmem chovatel pokusných zvířat. Pojem dodavatelské zařízení se nahrazuje pojmem dodavatel pokusných zvířat. Pojem uživatelské zařízení se nahrazuje pojmem uživatel pokusných zvířat. Blíže viz odůvodnění k § 3 písm. w) až y).

K bodu 91

K § 25 odst. 7 až 9:

Dne 1. 10. 2008 nabyl účinnosti zákon č. 312/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Zákon na ochranu zvířat proti týrání na základě pozměňovacího návrhu uplatněného při projednávání v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR v § 25 odst. 6 upravuje postup v případech, kdy orgán nebo jiná osoba, která provádí zapečetění bytu nebo jiného prostoru, či jiné opatření, v jehož důsledku nebude do bytu nebo jiného prostoru dočasně nikdo vcházet, zjistí, že v bytě nebo jiném prostoru je živé zvíře, které by mohlo být týráno v důsledku omezení jeho výživy a napájení, a oznámí to příslušnému obecnímu úřadu nebo úřadu městské části, který bezodkladně zajistí zvířeti potřebnou péči, popřípadě je za tímto účelem umístí do náhradní péče, a následně požaduje úhradu účelně vynaložených nákladů spojených s touto péčí.

Aplikace tohoto ustanovení se v praxi ukázala jako problematická a právní úprava jako nedostatečná. Aby bylo možné právní úpravu aplikovat, je třeba doplnit do § 25 odstavce 7 až 9, které stanoví pravidla pro aplikaci odstavce 6.

Dosud tyto otázky řeší pouze Metodika postupu Ministerstva zemědělství při úhradě a náhradě nákladů účelně vynaložených příslušným obecním úřadem nebo úřadem městské části v souvislosti se zajištěním péče o zvíře podle § 25 odst. 6 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 312/2008 Sb., ze dne 13. 5. 2010, a Informace k postupu při zajištění péče o zvíře podle § 25 odst. 6 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 312/2008 Sb., ze dne 13. 5. 2010. Oba materiály jsou k dispozici na internetových stránkách Ministerstva zemědělství.

K bodu 92

K § 26 odst. 1:

Ustanovení bylo upraveno na základě připomínky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v souladu se zněním předpisů v oblasti školství.

K bodu 93

K § 26 odst. 2:

Na základě zmocnění uvedeného v § 26 odst. 2 byla vydána vyhláška č. 3/2009 Sb., o odborné způsobilosti k výkonu dozoru na úseku ochrany zvířat proti týrání. Tato vyhláška jako jediná vyhláška na úseku vzdělávání v oblasti ochrany zvířat proti týrání neupravuje požadavky na lektory v tomto odborném kurzu. Ministerstvo zemědělství v současné době nemůže nijak ovlivnit, kdo bude lektorem a jaké by tato osoba měla mít odborné předpoklady. Z důvodu sjednocení právní úpravy a zvýšení kvality lektorů v kurzu je proto rozšířeno

zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu, na základě kterého dojde k upřesnění úpravy obsažené ve vyhlášce.

K bodu 94

K § 26a až 26c:

Úprava obsažená v ustanovení § 26a (akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání), § 26b (požadavky na školicí pracoviště, která hodlají pořádat nebo pořádají kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání) a § 26c (podmínky pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání a uznávání kvalifikace) navazuje na nové ustanovení § 20 odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání. Ustanovení § 20 odst. 2 výslovně upravuje a sjednocuje úpravu jednotlivých kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání. Dosud byla tato úprava roztržštěná v jednotlivých ustanoveních zákona. Vzhledem k tomu, že na základě požadavků stanovených v předpisech Evropské unie dochází k neustálému zavádění nových kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání, byla současná koncepce již nevyhovující. Hlavním cílem nové koncepce je stanovit jednotná pravidla pro fungování kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání.

Zcela nově je upravena kompetence Ministerstva zemědělství vydat, pozastavit nebo odejmout školicím pracovištím akreditaci. Dosud toto nebylo vůbec upraveno. Vykonávat činnost školicího pracoviště mohl v podstatě kdokoliv, kdo měl odpovídající technické vybavení, popřípadě splňoval v případě některých kurzů další podmínky stanovené zákonem na ochranu zvířat proti týrání nebo prováděcími právními předpisy. Ministerstvo zemědělství tedy nemělo žádnou možnost, jak ovlivnit kvalitu školicích pracovišť na úseku ochrany zvířat proti týrání. Dosud neexistovala možnost, aby Ministerstvo zemědělství odmítlo spolupracovat se školicím pracovištěm, které svoji činnost vykonává nekvalitně. Zavedení institutu akreditace se jeví jako nejvhodnější řešení na úseku vzdělávání v oblasti ochrany zvířat proti týrání.

Zavedení institutu akreditace školicích pracovišť na úseku ochrany zvířat proti týrání dlouhodobě doporučuje také odbor vzdělávání Ministerstva zemědělství.

Dalším důvodem pro zavedení tohoto institutu je úprava obsažená v nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Toto nařízení v čl. 21 odst. 2 stanoví: „Příslušný orgán může pověřit pořádáním závěrečné zkoušky a vydáváním osvědčení o způsobilosti zvláštní subjekt nebo organizaci, který:

- a) má k těmto úkolům náležitou způsobilost, personální obsazení a vybavení;
- b) je nezávislý a prost případného střetu zájmů, pokud jde o závěrečnou zkoušku a vydání osvědčení o způsobilosti.

Příslušný orgán může rovněž pověřit pořádáním kurzů odborné přípravy zvláštní subjekt nebo organizaci, který k tomu má náležitou způsobilost, personální obsazení a vybavení. Příslušný orgán prostřednictvím internetu zpřístupní veřejnosti údaje o subjektech a organizacích, které byly pověřeny těmito úkoly.“

Vzhledem k výše uvedenému se jeví jako nelogické zavádět institut akreditace pouze u kurzů podle nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování, kde je to výslovně požadováno přímo použitelným předpisem.

Shodné instituty (akreditace) jsou upraveny také v jiných právních předpisech, které jsou v kompetenci Ministerstva vnitra nebo Ministerstva školství. Ustanovení § 26a vychází z právní úpravy, která je již zavedená a fungující a je obsažena § 29 až 31 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona probíhají také kurzy pro získání zvláštní odborné způsobilosti (ZOZ) v oblasti zemědělství. Součástí těchto kurzů je také oblast ochrany zvířat proti týrání.

V souvislosti se zavedením nového správního řízení o udělení akreditace školicím pracovištím se zavádí správní poplatek. Více viz změna zákona o správních poplatcích.

Na základě požadavku Ministerstva vnitra jsou požadavky na školicí pracoviště, které chtějí pořádat kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání, upraveny v § 26b.

Předpisy Evropské unie na úseku ochrany zvířat proti týrání zdůrazňují vzdělávací kurzy v této oblasti a aktivní účast osob v těchto kurzech. Podle těchto předpisů je rozhodující především to, zda se účastník kurzu zúčastnil. Z těchto předpisů plyne, že pouhé vykonání zkoušky bez účasti v kurzu by bylo v rozporu s cíly, které evropské předpisy sledují. Z tohoto důvodu se výslovně zakazuje pořádat kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání formou dálkového studia nebo samostudia.

Z téhož důvodu není možné, aby byly kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání upraveny v rámci systému národních kvalifikací, který zastřešuje Ministerstvo školství. Národní kvalifikace jsou založeny pouze na vykonání zkoušky a nepředpokládají konání kurzů.

Výuka, při které jsou používána zvířata, se považuje za pokus (viz § 18 zákona na ochranu zvířat proti týrání a čl. 5 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely). Zvířata použitá při výuce jsou zvířaty pokusnými. Toto platí i pro kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání. Pořadatelé kurzů, při kterých jsou používána zvířata, musí splňovat všechny požadavky kladené na uživatele pokusných zvířat.

Ustanovení odstavců 5 a 6 reagují na ustanovení § 15d odst. 3 a § 26 odst. 1. Některá školicí pracoviště v současné době umožňují vykonání zkoušky i osobám, které nemají potřebné vzdělání.

Dosavadní právní úprava neumožňovala vyloučit ze zkoušky uchazeče, který např. opisoval nebo jinak porušoval podmínky zkoušky. Toto je novou úpravou doplněno.

Ustanovení odstavce 9 upravuje jednotně pro všechny kurzy uznávání kvalifikace získané v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci.

K bodům 95 a 116

K § 27 odst. 1 písm. e), § 27a odst. 2 písm. a):

V důsledku zrušení odstavců v § 5 dochází ke změně odkazu na odstavec.

K bodům 96 a 112

K § 27 odst. 1 písm. g) a h), §27a odst. 1 písm. e) a f):

Zavedení nových skutkových podstat souvisí s novou úpravou usmrcení zvířete při domácí porážce v § 5h a usmrcováním ryb v § 5i.

K bodům 97, 98, 117 a 118

K § 27 odst. 1 písm. j) a k), §27a odst. 2 písm. b) a c):

V § 27 odst. 1 písm. j) a k) a § 27a odst. 2 písm. b) a c) je nutno provést formulační změny ustanovení v návaznosti na změny v označení osob způsobilých k navrhování a provádění pokusů na pokusných zvířatech.

K bodům 98, 113 a 125

K § 27 odst. 1 písm. l) až n), § 27a odst. 1 písm. h až k), § 27a odst. 10 až 16:

V důsledku změny části páté zákona dochází ke změnám v sankčních ustanoveních v souvislosti s ochranou pokusných zvířat. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely zavádí některé nové povinnosti, proto dochází rovněž i k úpravě sankčních ustanovení.

V souvislosti s upřesněním právní úpravy porážky zvířat pro potřeby církví a náboženských společností, jejichž náboženské předpisy stanoví zvláštní metody porážky (§ 5f) dochází rovněž k úpravě ustanovení § 27a odst. 10.

Ustanovení § 27a odst. 11 i nadále upravuje správní delikty provozovatele podniku (dříve provozovatele jatek). Došlo pouze ke zvýšení počtu jednání postihovaných jako správní delikt v důsledku adaptace právní úpravy na Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování.

Povinnost sankcionovatelnou podle původního ustanovení § 27a odst. 12 nově upravuje Nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Lze ji tedy nyní postihovat podle jiného ustanovení. Nově bude toto ustanovení upravovat sankce v souvislosti s neoznámením usmrcení kožešinových zvířat.

K bodům 99 a 114

K § 27 odst. 1 písm. o), § 27a odst. 1 písm. l):

V těchto ustanoveních je nutno provést změny tak, aby neposkytnutí součinnosti podle § 25 odst. 2 nebo jiné maření výkonu oprávnění osob uvedených v § 25 odst. 1 bylo rovněž postižitelné.

K bodům 100 a 115

K § 27 odst. 1 písm. o), § 27a odst. 1 písm. m):

Zavedení nové skutkové podstaty souvisí s povinností získat akreditaci k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání uvedené v § 26a odst. 1.

K bodům 101 a 123

K § 27 odst. 2 písm. a), § 27a odst. 7, § 27a odst. 8:

Z důvodu zrušení některých odstavců v § 7a je nutné provést změnu těchto ustanovení.

V důsledku změny právní úpravy veřejných vystoupení v § 8 dochází k přeformulaci souvisejících sankčních ustanovení.

K bodu 111

K § 27a nadpisu ustanovení:

Jedná se legislativně technickou změnu.

K bodům 102, 103, 119 a 120

K § 27 odst. 3, § 27 odst. 3 písm. k) a l), § 27a odst. 4, § 27a odst. 4 písm. k) a l):

Jedná se o doplnění ustanovení o novou sankci, která souvisí se zavedením povinnosti zajistit proškolení o požadavcích na ochranu prasat osobám, které pečují o prasata a povinností vést záznamy o školení k péči o prasata a o osvědčeních způsobilosti péči o prasata v § 12f.

Další změna je pouze legislativně technická.

K bodům 104, 121 a 122

K § 27 odst. 4, § 27a odst. 5:

Změna souvisí se zrušením povinnosti nechat trvale nezaměnitelně označovat vybrané druhy zvířat vyžadujících zvláštní péči v ustanovení § 13.

K bodům 105

K § 27 odst. 6, 7, 8 a 9:

V § 27 odst. 7 až 9 jde o formulační změnu, která souvisí s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodům 106 a 126

K § 27 odst. 10 a 11, § 27a odst. 17 až 19:

Doplňují se skutkové podstaty v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely ohledně povinnosti některých osob získat osvědčení k odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů a povinností určeného veterinárního lékaře.

V souvislosti s činností školicích pracovišť se zavádí skutková podstata nedodržení podmínek nebo neplnění povinností stanovených v § 26b. Dále se doplňuje ustanovení ohledně neplnění povinností provozovatele záchranné stanice a útulku.

K bodům 107, 108, 109, 127, 128 a 129

K § 27 odst. 12, 27a odst. 20:

V souvislosti se změnami v předchozích novelizačních bodech dochází ke změnám v ustanoveních upravujících výše sankcí. Správní delikty vycházející ze stávající právní úpravy zůstávají zachovány i co do výše možné pokuty, pouze dochází k formulačním změnám. Nové povinnosti jsou sankcionovány do 50 000 Kč v případech, kdy se jedná o méně závažné delikty jako např. nevedení nebo neuchovávání záznamů, při kterých nedojde k narušení tělesné integrity zvířete. Za správní delikty, které představují méně závažné případy týrání zvířat, bude možno uložit pokutu do výše 200 000 Kč. Pokutu do 500 000 Kč lze uložit u závažných případů týrání zvířete.

K bodům 110 a 130

K § 27 odst. 13, § 27a odst. 21:

Dochází k doplnění ustanovení v souvislosti se zavedením nové sankce zákaz chovu zvířat a propadnutí týraného zvířete upřesnění stávajícího znění.

V ustanovení § 27 odst. 21 bylo přistoupeno k nové formulaci celého ustanovení z důvodu nutnosti upravit nově i odkazy na jiná ustanovení v souvislosti se zákazem činnosti.

K bodu 124

K § 27a odst. 9:

Jedná se o doplnění chybějící sankce za nevedení evidence o nakoupených a prodaných zvířatech včetně dokladů o původu zvířete podle § 13a odst. 3 zákona. Další změna souvisí s upřesněním povinnosti prodávajících v rámci obchodu se zvířaty určenými pro zájmové chovy poskytnout kupujícímu informace o zvířeti.

K bodu 131

K § 27b a § 27c:

V ustanovení § 27b dochází k zavedení možnosti uložit chovateli zákaz chovu zvířat. Zákaz chovu zvířat je v řadě případů daleko jednodušším a účinnějším postihem, než zdoluhavé vymáhání pokut od insolventních chovatelů. V řadě případů se bohužel stává, že je zvíře odebráno do náhradní péče od chovatele, který ho týral, a tento chovatel si pořídí zvíře nové, které opět týrá. Taková situace nemá podle současné právní úpravy řešení. Jediným řešením je neustále taková zvířata umisťovat do náhradní péče. Existující sankce zákaz činnosti uvedená v zákoně o přestupcích je pro účely ochrany zvířat nedostatečná. Tuto sankci totiž není možné použít vůči chovatelům zvířat v zájmových chovech. Ne zcela známou skutečností je, že právě v zájmových chovech zvířat dochází nejčastěji k týrání zvířat. Úpravu navrženou v novele zákona na ochranu zvířat proti týrání je třeba považovat za speciální právní úpravu ve vztahu k zákonu o přestupcích.

Díky nové sankci – propadnutí týraného zvířete – bude možné týrané zvíře majiteli odebrat a předat osobě, která mu zajistí řádnou péči. V tomto případě dojde k zániku vlastnického práva chovatele k týranému zvířeti. Podle dosavadní právní úpravy takový postup není možný. Nová sankce vychází ze zkušeností s nyní platným zákonem na ochranu zvířat proti týrání, který povoluje pouze náhradní péči. V praxi to přináší problémy, kdy majitelé mnohdy nejsou ochotni platit péči za odebrané zvíře, které je umístěno do náhradní péče a zůstává nadále jejich vlastnictvím. Náklady spojené s péčí o zvíře pak musí nést obecní úřad obce s rozšířenou působností, který o umístění týraného zvířete do náhradní péče

rozhodl. Jestliže zvíře týrá osoba, kterou nelze za správní delikt stíhat, je na místě zabránit týraného zvířete.

Je stanoveno, že vlastníkem propadlého nebo zabraného zvířete se stává stát, podle zákona o majetku České republiky konkrétně Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Možnost, aby se propadlá nebo týraná zvířata stala majetkem obce, byla zásadně odmítnuta Svazem měst a obcí. Svaz měst a obcí k tomuto uvedl následující:

Odůvodnění:

Pokud by se měla vlastníkem propadlého nebo zabraného zvířete stát obec, jde o zcela nekoncepční a nesystémový zásah do dosavadní úpravy přestupkového, příp. trestního, práva, kde se vlastníkem propadlé nebo zabrané věci stává stát (viz § 15 odst. 3 a § 18 odst. 3 **zákona č. 200/1990 o přestupcích**, ve znění pozdějších předpisů, a dále § 55 odst. 5 a § 73b odst. 1 zákona č. 140/1961, **trestní zákon**, ve znění pozdějších předpisů), a stejně tak i do úpravy dalších souběžně platných a účinných zvláštních právních předpisů, jejichž garantem je Ministerstvo zemědělství ČR (příp. Ministerstvo životního prostředí ČR), např. **zákon o ochraně přírody a krajiny** nebo **zákon o obchodování s ohroženými druhy** (viz § 89 odst. 1 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a § 34 odst. 1 a odst. 7 zákona č. 100/2004 Sb., o obchodování s ohroženými druhy, ve znění pozdějších předpisů.).

Pokud by skutečně měla být schválena navrhovaná úprava, pak omezíme-li se na oblast správního trestání, bude se z okruhu propadlých nebo zabraných věcí vyčleňovat zvláštní okruh věcí dle zákona o ochraně zvířat proti týrání, které nepřípadají státu jako v případě ostatních přestupků nebo správních deliktů, ale které připadají obci, a „shodou okolností“ jsou to právě týraná zvířata, o něž je nutno se dále starat a které lze jen těžko zpeněžit.

Ukládání trestů (nebo ochranných opatření) je dále výkonem státní správy – obcím bude v případě péče o týraná zvířata vnuceno financovat ze svých prostředků výkon přenesené působnosti. Námitky, že obec bude mít zisk z uložené pokuty apod. je třeba rázně odmítnout, neboť převažující část pachatelů týrání zvířat nepatří mezi sociálně konformní občany, kteří by usilovali o placení svých finančních povinností. Nejvíce „potrestaným“ bude naopak obec, vedoucí zcela neperspektivní správní řízení a vymáhající po 10 let fakticky nevyzpytatelnou pohledávku.

Odkaz na údajnou analogii s právem občanským nelze přijmout, neboť občanské právo upravuje nakládání s věcmi ztracenými, skrytými nebo opuštěnými (§ 135 OZ), nikoliv úpravu sankcí nebo ochranných opatření ukládaných ve správním nebo trestním řízení. Analogie s právem občanským je zcela nepřipadná i proto, že stávající trestní právo i úprava správního trestání a další platné předpisy shodně ustanovují, a i do budoucna budou stanovovat, jako nabyvatele propadlé či zabrané věci **stát**, a není důvod, aby zákon na ochranu zvířat proti týrání zaváděl speciální nesystémovou výjimku (viz výše citovaná ustanovení zákona o přestupcích, trestního zákona, zvláštních právních předpisů a dále § 70 odst. 5, § 71 odst. 3, § 105 odst. 1 a § 66 odst. 3 návrhu **nového trestního kodexu**, nebo § 30 odst. 3 a § 42 odst. 2 návrhu **nového zákona o přestupcích** připravovaného od r. 2003 na Ministerstvu vnitra ČR).

Aby se zabránilo zneužívání těchto sankcí, je výslovně stanoveno, že zákaz chovu zvířat nebo propadnutí týraného zvířete nelze uložit, pokud je závažnost správního deliktu tak nízká, že je pokuta, která byla zároveň uložena, na dolní hranici sazby stanovené za daný správní delikt. Není např. možné uložit zákaz chovu nebo propadnutí týraného zvířete osobě, která dostane, byť opakovaně, pokutu 1000 Kč za nezabezpečení zvířete proti úniku. Obecně by tyto sankce neměly být užívány, pokud je uložená pokuta nižší než například 20 000 Kč. Pokud je uložena nízká pokuta, znamená to, že závažnost činu není vysoká. Pokud není

závažnost činu vysoká, není na místě použít tak závažných sankcí jako je zákaz chovu zvířat nebo propadnutí týraného zvířete. Tuto sankci není možné použít např. v případě, kdy zvíře zraní člověka. V takovém případě nedošlo k týrání zvířete a není možné řešit ochranu zdraví lidí postupem podle zákona na ochranu zvířat proti týrání, který je určen k ochraně zvířat.

K bodu 132

K § 28 odst. 6:

V ustanovení bylo nutné provést úpravy v návaznosti na změny provedené ve správních deliktech.

K bodu 133

K § 28a odst. 1 písm. b):

Podle dosavadního znění zákona na ochranu zvířat proti týrání bylo možno uložit chovateli zvířete opatření ke snížení počtu zvířat pouze, pokud se jednalo o zvířata hospodářská. Tato právní úprava byla předmětem kritiky orgánů, které aplikují ustanovení § 28a zákona na ochranu zvířat proti týrání v praxi, tedy obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. V řadě případů dochází k tomu, že jsou týrány větší počty zvířat v zájmových chovech. K týrání zvířat v zájmových chovech dochází dle statistik častěji než k týrání zvířat hospodářských. V případě týrání zvířat v zájmových chovech je možné pouze uložit pokutu nebo zvíře umístit do náhradní péče. Pokud pachatel nemá dostatek finančních prostředků, je prakticky nepostižitelný, případně si může pořídit zvířata nová. Je třeba zdůraznit, že opatření ke snížení počtu zvířat nezahrnuje pouze usmrcení zvířat, ale zahrnuje také jejich prodej nebo darování novým chovatelům. Opatření by se mohlo nově použít zejména na chovatele, kteří neregulují reprodukci svých zvířat, což vede ke vzniku smeček v počtu několika desítek kusů. Dále by se toto opatření mohlo nově použít vůči chovatelům, kteří mají tzv. množirny zvířat, ve kterých jsou zvířata chována ve velmi nevyhovujících podmínkách.

K bodu 134

K § 28a odst. 1 písm. c):

Úprava § 28a odst. 1 písm. c) zákona na ochranu zvířat proti týrání je podrobnější a měla by umožňovat snazší postup při provádění zvláštního opatření. Navrhované ustanovení upřesňuje řadu sporných otázek, které souvisely s aplikací tohoto ustanovení. Z tohoto důvodu dochází k upřesnění toho, co a za jakých podmínek lze rozhodnutím uložit.

V praxi docházelo při výkladu tohoto ustanovení k velmi rozdílným závěrům. Pozastavení činnosti spočívalo podle některých výkladů např. v zákazu podnikání. Takový postup není možný, protože by se jednalo o obcházení sankce zákaz činnosti. Pozastavení činnosti má spočívat např. v tom, že se chovateli pozastaví používání dopravního prostředku, který je chybně konstruován nebo poškozen a způsobuje zvířatům poranění.

Rovněž nelze souhlasit s výkladem, který se v praxi objevil, a podle kterého v sobě pozastavení činnosti již zahrnuje povinnost chovatele, aby sám zabezpečil umístění týraných zvířat do náhradní péče.

Při pozastavení činnosti by měla být vždy stanovena lhůta k odstranění závad. Odstranění závad by měla posuzovat příslušná krajská veterinární správa. Rozhodovat

o ukončení pozastavení činnosti pak bude obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě odborného vyjádření příslušné krajské veterinární správy.

K bodu 135

K § 28a odst. 1 písm. d) až e):

Navrhované ustanovení § 28a odst. 1 písm. d) až e) upřesňuje řadu sporných otázek, které souvisely s aplikací tohoto ustanovení. Z tohoto důvodu dochází k upřesnění toho, co a za jakých podmínek lze rozhodnutím uložit. Cílem ustanovení je usnadnit poskytování pomoci týraným zvířatům. Toto rozšíření vychází z podnětů, které byly Ministerstvu zemědělství doručeny na základě jeho dotazu v procesu přípravy novelizace jednotlivými krajskými úřady.

K bodu 136

K § 28a odst. 2:

Změny v ustanovení § 28a odst. 2 reagují na změny provedené v odstavci 1. Vyloučení odkladného účinku rozhodnutí není vhodné v případě všech rozhodnutí vydaných podle odstavce 1. Účinky vydaného rozhodnutí mohou být v některých případech již nevratné. Nově se proto upřesňuje, ve kterých případech je vyloučení odkladného účinku na místě.

K bodu 137

K § 28a odst. 5:

Změny v § 28a odstavci 5 souvisí se změnami provedenými v odstavci 1 tohoto ustanovení.

K bodu 138

K § 28a odst. 6:

Náklady spojené s umístěním týraného zvířete do náhradní péče a s následnou péčí o něj hradí osoba, jíž bylo zvíře odebráno. Náklady na léčení zvířete, které bylo týráno a poškozeno tak na jeho zdraví, ponese osoba, jež tento stav způsobila, i když přesahují hodnotu zvířete. O těchto nákladech rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností ve správním řízení. Povinnost chovatele hradit náklady je dána tím, že jeho vlastnické právo ke zvířeti zvláštním opatřením nezaniká. Náklady po chovateli nevymáhá osoba, která zajišťuje náhradní péči (pokud touto osobou není obec).

Současná právní úprava zvláštního opatření je předmětem kritiky zejména ze strany obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. V řadě případů se obce rozhodnou neuskutečnit odebrání zvířete z finančních důvodů. Náklady na péči o zvíře má sice hradit osoba, jíž bylo zvíře odebráno, ale velmi často tyto osoby nejsou ochotny tuto péči dobrovolně hradit nebo nemají finanční prostředky. Náklady potom musí nést obec. Navrhovaná úprava obsahuje změny vedoucí k tomu, aby v případě, kdy vlastník zvířete nehradí náklady spojené s náhradní péčí, nebyla obec nucena tyto náklady nést až do smrti zvířete, tedy i řadu let.

Týrané zvíře podle dosavadní právní úpravy zůstává za všech okolností ve vlastnictví původního chovatele. V určitých případech, kdy vlastník nespolupracuje s obcí na nápravě stavu, je proto navrhováno, aby se zvíře stalo majetkem státu. Stát potom může takové zvíře prodat či darovat osobě, která o něj zabezpečí řádnou péči. Nejedná se o automatické

vyvlastnění. Pokud vlastník zvířete řádně hradí náklady spojené s péčí o zvíře, k zániku jeho vlastnického práva nedojde. Pokud však náklady vlastník řádně nehradí, nelze předpokládat, že by měl zájem se o zvíře řádně starat, a tudíž není důvod zachovávat dále jeho vlastnické právo.

K nákladům na provedení zvláštního opatření a k vyhodnocení dopadů upravené právní úpravy viz část 3. 1. hodnocení dopadů regulace (RIA).

Další problémovou otázkou je skutečnost, že současná právní úprava hovoří o chovateli, kterým může být i držitel zvířete. Definice chovatele obsažená v § 3 písm. k) zákona na ochranu zvířat proti týrání je však poměrně široká a vedla k výkladovým problémům v souvislosti se zvláštním opatřením. Z tohoto důvodu se navrhuje pro srozumitelnost právní úpravy stanovit, že zvláštní opatření v tomto případě směřuje vůči vlastníkovu zvířete. Jelikož dochází k zániku vlastnického práva, není možné, aby bylo podle odstavce 6 rozhodnuto v případě, kdy chovatel je např. nájemcem zvířete nebo se o zvíře stará po dobu, kdy je vlastník zvířete např. hospitalizován v nemocnici. Není možné, aby vlastnického práva ke zvířeti byl zbaven vlastník zvířete, který není pachatelem deliktu.

K bodu 139

K § 28a odst. 7:

Zvláštní opatření není sankce. Zvláštní opatření je nápravným opatřením. Proto vedle správního řízení o zvláštním opatření musí vždy také probíhat řízení o správním deliktu (jiném správním deliktu nebo přestupku). Pouhé provedení zvláštního opatření není potrestáním pachatele deliktu.

Aby se zabránilo zneužívání zvláštního opatření např. k řešení sousedských vztahů, je výslovně stanoveno, že zvláštní opatření nelze uložit, pokud je závažnost správního deliktu tak nízká, že je pokuta, která byla zároveň uložena, na dolní hranici sazby stanovené za daný správní delikt. Obecně by tento postup neměl být užíván, pokud je uložena pokuta nižší než například 20 000 Kč. Samozřejmě, že je nutné zohlednit majetkové poměry pachatele. Horní hranice sankce za týrání zvířat je 500 000 Kč. Pokud je uložena nízká pokuta, znamená to, že závažnost činu není vysoká. Pokud není závažnost činu vysoká, není na místě použít zvláštní opatření. Toto opatření není možné použít např. v případě, kdy zvíře zraní člověka. V takovém případě nedošlo k týrání zvířete a není možné řešit ochranu zdraví lidí postupem podle zákona na ochranu zvířat proti týrání, který je určen k ochraně zvířat.

K bodu 140

K § 28b a 28c:

Další problematický okruh současné právní úpravy souvisí s tím, že právní úprava sice stanoví možnost provést zvláštní opatření, ale nestanoví, zda a za jakých podmínek je možné zvíře vrátit původnímu chovateli. Podle dosavadní právní úpravy tak mohlo být zvíře umístěno v náhradní péči až do své smrti a po stejnou dobu byl chovatel povinen hradit náklady spojené s péčí o zvíře, popřípadě je i řadu let musela hradit obec nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Nová právní úprava stanoví proto podmínky pro vrácení zvířete z náhradní péče. Není důvod, aby bylo zvíře v náhradní péči, pokud došlo k nápravě stavu. Jak již bylo řečeno, zvláštní opatření je nápravným opatřením. Jeho hlavním cílem je náprava stavu. Pokud

k nápravě stavu došlo, není na místě další existence zvláštního opatření, které zatěžuje jak obecní úřad obce s rozšířenou působností, tak chovatele. Pokud např. byla zvířata umístěna do náhradní péče z důvodu jejich chovu v nevhodných podmínkách a chovatel provede zásadní zlepšení těchto podmínek, je důvod k tomu, aby mu zvířata byla vrácena. Potrestání pachatele je třeba dosáhnout uložením sankce, nikoliv existencí zvláštního opatření.

Dále dochází v odstavci 3 k rozšíření právní úpravy, aby bylo zabezpečeno, že orgán, který provádí umístění týraného zvířete do náhradní péče, se k tomuto zvířeti skutečně dostane.

Náhradní péčí se rozumí taková péče, kdy jsou zajištěny přiměřené podmínky pro zachování fyziologických funkcí zvířete a zajištění jeho biologických potřeb. Osoba, která provádí náhradní péči, by měla zvířeti zajistit takové podmínky

- a) pokud se jedná o zvířata v útulku, jako ostatním zvířatům v útulku,
- b) pokud se jedná o péči zajišťovanou fyzickou nebo právnickou osobou, jako ostatním zvířatům, která tato osoba chová, nebo takové, jaká jsou zvířatům v takovém chovu běžně poskytovány.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání hovoří o umístění zvířete do náhradní péče, nikoli výslovně o umístění zvířete do útulku. V úvahu přicházejí i jiné možnosti zajištění péče o zvíře. Je možné zajistit náhradní péči o zvíře též smlouvou s jinou osobou, která upraví poskytování péče zvířeti a případně úhradu nákladů s tím spojených. Při respektování podmínek stanovených jinými právními předpisy (např. podmínky pro přesuny zvířat podle § 6 veterinárního zákona) je tedy možné zvíře předat do péče jiné osobě.

Nařízení náhradní péče nesměruje vůči osobě, která tuto péči má zajišťovat, ale vůči chovateli, který týral zvíře či zvířata. Správní rozhodnutí je tedy určeno chovateli – vlastníkovvi zvířete. Osobě, která má náhradní péči zajišťovat, se taková činnost nenařizuje. Nelze nikoho, a to ani správním rozhodnutím, nutit, aby zajišťoval náhradní péči. Spolupráce s osobou, která má náhradní péči zajistit, se obvykle uskutečňuje na základě smlouvy, pokud tuto péči nezajistí obecní úřad obce s rozšířenou působností sám, např. umístěním zvířete do útulku.

Součástí smlouvy, kterou může obec uzavřít, by měla být rovněž povinnost pečovatele poskytnout obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklady o nákladech spojených se zajištěním náhradní péče. Pečovatel je povinen starat se o zvíře s péčí řádného hospodáře.

V případě, kdy je zvíře umístěno do náhradní péče do útulku pro zvířata, nemůže být z útulku vydáno, neboť subjektem, který je pověřen zajišťovat náhradní péči je v takovém případě útulek. Pracovníci útulku nemohou sami svým rozhodnutím měnit subjekt, který zajišťuje náhradní péči. O tom, kdo zajišťuje náhradní péči, rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností. Pokud by někdo projevil zájem o zvíře z útulku, které je tam v náhradní péči, musel by projednat změnu subjektu, který náhradní péči zajišťuje.

Ustanovení odstavce 5 výslovně řeší otázky, které způsobují problémy v praxi, a to narození mláďat v náhradní péči a jiné produkty a užitky zvířete.

Často je současná úprava § 28a kritizována jako časově náročná. Kritizováno je, že může dojít ke zhoršení stavu zvířete nebo k jeho úhynu dříve, než je správní řízení ukončeno. Zákon na ochranu zvířat proti týrání neupravuje případy, kdy hrozí nebezpečí

z prodlení. Takovou situaci je možné pouze částečně a v některých případech řešit použitím ustanovení správního řádu, ale v zájmu ochrany zvířat je na místě výslovné ustanovení upravující postup v případě, kdy je nutno zabezpečit okamžitě zvířeti náhradní péči. Z tohoto důvodu je navrhováno nové ustanovení § 28c. Na základě tohoto ustanovení je možné odejmout chovateli zvíře před rozhodnutím o zvláštním opatření nebo před rozhodnutím o propadnutí nebo zabrání zvířete. Na základě této úpravy je tedy možné rychle a efektivně zabránit dalšímu týrání zvířete.

Při provádění předběžného opatření podle zákona na ochranu zvířat proti týrání se použijí rovněž ustanovení správního řádu upravující předběžné opatření. Předběžné opatření v zákoně na ochranu zvířat proti týrání je upřesněním oproti správnímu řádu, jelikož zvíře je sice věcí, ale věcí se specifickými nároky. Z tohoto důvodu je nutné formulovat ustanovení tak, aby odpovídalo potřebám zvířat. V žádném případě nelze přijmout argument, že úprava obsažená ve správním řádu je dostačující.

K bodu 141

K § 29 odst. 1:

Zmocňovací ustanovení je nutno formulovat nově z důvodu změn uvedených v předchozích ustanoveních.

K bodu 142

K § 29 odst. 2:

Zmocňovací ustanovení je nutno formulovat nově z důvodu změn uvedených v předchozích ustanoveních.

K bodu 143

K § 29b:

Ustanovení o výkonu přenesené působnosti je nutno formulovat nově z důvodu změn uvedených v předchozích ustanoveních.

K ČÁSTI PRVNÍ, k článku II – přechodná ustanovení

K bodu 1

Jedná se o standardní přechodné ustanovení, které je nezbytnou součástí novely právního předpisu upravujícího správní řízení.

K bodu 2

Přechodné ustanovení souvisí s čl. 29 odst. 2 nařízení, který umožňuje vydávání osvědčení o způsobilosti uvedeného v článku 21 zjednodušeným postupem osobám, které doloží odpovídající odbornou praxi v délce nejméně tří let.

K bodu 3

Toto přechodné ustanovení souvisí s § 12f, který upravuje školení k péči o prasata a kurzy k péči o prasata. V praxi není reálné stanovit, aby povinnost upravenou tímto ustanovením plnil chovatel již ode dne nabytí účinnosti zákona.

K bodu 4

Jedná se o standardní přechodné ustanovení, které je nezbytnou součástí novely právního předpisu upravujícího správní řízení. Toto ustanovení se týká správních řízení o udělení oprávnění k chovu pokusných zvířat, k dodávce pokusných zvířat nebo k používání pokusných zvířat. Data uvedená v tomto ustanovení vycházejí z čl. 64 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 5

Toto přechodné ustanovení souvisí s § 15d odst. 3, který upravuje kurz odborné přípravy a získání osvědčení o odborné způsobilosti k navrhování pokusů a projektů pokusů. V praxi není reálné stanovit, aby povinnost upravená tímto ustanovením byla plněna chovateli pokusných zvířat, dodavateli pokusných zvířat a uživateli pokusných zvířat ode dne nabytí účinnosti zákona. Ustanovení souvisí s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 6

Toto přechodné ustanovení souvisí s § 15d odst. 4, který upravuje kurz odborné přípravy a získání osvědčení o odborné způsobilosti k provádění pokusů na pokusných zvířatech, péči o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat. V praxi není reálné stanovit, aby povinnost upravená tímto ustanovením byla plněna chovateli pokusných zvířat, dodavateli pokusných zvířat a uživateli pokusných zvířat ode dne nabytí účinnosti zákona. Ustanovení souvisí s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 7

Jedná se o standardní přechodné ustanovení, které je nezbytnou součástí novely právního předpisu upravujícího správní řízení. Toto ustanovení se týká správních řízení o schválení projektu pokusů. Toto ustanovení je transpozicí čl. 64 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely.

K bodu 8

Jedná se o standardní přechodné ustanovení, které je nezbytnou součástí novely právního předpisu upravujícího správní řízení.

K bodu 9

Ustanovení souvisí s novými ustanoveními § 26a až § 26c, které upravují akreditaci k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání, požadavky na školicí pracoviště, která hodlají pořádat nebo pořádají kurzy na úseku ochrany zvířat proti týrání a podmínky pořádání

kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání a uznávání kvalifikace a navazují na nové ustanovení § 20 odst. 2 zákona na ochranu zvířat proti týrání.

K ČÁSTI DRUHÉ, k článku III – změna zákona o správních poplatcích **K položce 74 písm. b)**

Změnou se zavádí správní poplatek ve výši 500,- Kč za prodloužení povolení k chovu druhu zvířat vyžadujícího zvláštní péči podle § 13 odst. 7 zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Tento zákon toto prodloužení, resp. změnu umožňuje, avšak nebyla dosud zpoplatněna. Do správního poplatku je zahrnuta následující kalkulace nákladů: činnost úředního veterinárního lékaře spojená s přezkoumáním žádosti, její porovnání s obsahem dosavadního povolení, vydání a vypravení správního rozhodnutí a evidence v informačních systémech Státní veterinární správy. Tyto činnosti vykonává úřední veterinární lékař přibližně 1 hodinu, přičemž pro výši úhrnu nákladů vycházíme z vyhlášky č. 227/2008 Sb., kterou se stanoví výše paušální částky nákladů dodatečné kontroly, nákladů vynaložených na ověření souladu se specifikacemi a nákladů vzniklých příslušným orgánům v souvislosti se vstupem nebo dovozem potravin a surovin ze třetích zemí (vyhláška o paušálních nákladech), jež v ustanovení § 2 stanoví částku 500,- Kč na jednoho inspektora za každou započatou hodinu výkonu činnosti. Přestože se jedná o činnosti úředního veterinárního lékaře pro jiné účely, je jejich náročnost v obou případech obdobná.

K položce 74 písm. c), g)

V položce 74 písm. c) zákona o správních poplatcích dochází ke změně terminologie v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Pojem uživatelské zařízení se nahrazuje pojmem uživatel pokusných zvířat. Blíže viz odůvodnění k § 3 písm. w) až y) zákona na ochranu zvířat proti týrání. Pojem akreditace se nahrazuje pojmem oprávnění. Blíže viz odůvodnění k § 15a až § 15g zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Správní poplatek za udělení akreditace k pořádání kurzů na úseku ochrany zvířat proti týrání souvisí se zavedením nového správního řízení. Poplatek je stanoven ve výši 2 000,- Kč vzhledem k předpokládané časové náročnosti tohoto správního řízení. Tato výše vychází z předpokládané časové náročnosti, zpracování žádosti, vyhodnocení všech podkladů a vydání rozhodnutí. Rozsah zpracování žádosti a jejího vyhodnocení je dán především rozsahem náležitostí žádosti a nezbytnými přílohami žádosti o udělení akreditace k pořádání kurzu na úseku ochrany zvířat proti týrání (viz § 26a odst. 2 a 3).

K položce 74 písm. d), e), f)

Touto změnou dochází k zvýšení správního poplatku v písmeni d) za vydání rozhodnutí o žádosti o povolení dopravce, v písmeni e) za vydání rozhodnutí o žádosti o povolení dopravce pro dlouhotrvající cesty a v písmeni f) vydání rozhodnutí o žádosti o vydání osvědčení o schválení silničního dopravního prostředku nebo osvědčení o schválení plavidla pro přepravu hospodářských zvířat za každý silniční dopravní prostředek nebo plavidlo uvedené v žádosti ze 200,- Kč na 1 000,- Kč.

Stávající výše správního poplatku nevycházela z reálné ceny nákladů, které musí správní orgán vynaložit na činnosti pracovníků konajících toto správní řízení. Navrhovaná výše má tuto disproporci odstranit.

K položce 75

V položce 75 zákona o správních poplatcích dochází ke změně terminologie v souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely. Pojem chovné zařízení se nahrazuje pojmem chovatel pokusných zvířat. Pojem dodavatelské zařízení se nahrazuje pojmem dodavatel pokusných zvířat. Blíže viz odůvodnění k § 3 písm. w) až y) zákona na ochranu zvířat proti týrání. Pojem osvědčení se nahrazuje pojmem oprávnění. Blíže viz odůvodnění k § 15a až § 15g zákona na ochranu zvířat proti týrání.

K ČÁSTI TŘETÍ, k článku IV – změna zákona o Policii České republiky

V současné době žádný právní předpis neumožňuje vstoupit policii do obydlí při podezření, že se tam nachází týrané zvíře, a to ani v případě, že věc nesnese odkladu. Cílem navržené právní úpravy je zvýšit ochranu zvířat a umožnit Policii ČR vstoupit do obydlí osoby, pouze však za zákonem stanovených podmínek. Nově se proto navrhuje, aby byl policista oprávněn vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek, a to pouze tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu zvířat, za účelem provedení potřebných úkonů nebo jiných opatření.

Stávající právní úprava chrání životy a zdraví osob. Ale právě v důsledku týrání zvířat mohou být životy a zdraví osob ohrožovány. Týrané zvíře, které trpí nedostatkem vody, krmiva či veterinární péče, je ve stresu, přičemž projevy dlouhodobého stresu např. zvukové projevy, nemožnost vykonávat potřebu mimo obydlí chovatele, mohou ohrozit zdraví osob v blízkosti obydlí chovatele takových zvířat. Zanedbání veterinární péče o zvíře může vést ke vzniku chorob, které jsou přenosné i na člověka (tzv. antropozoonózy). Prosakování výkalů a jiných látek nakaženého nebo uhynulého zvířete do obydlí osob žijících v bezprostřední blízkosti týraného zvířete může vést k rozšiřování těchto nakažlivých chorob a následně k ohrožení zdraví těchto osob. V případě úniku takto týraných velkých zvířat existuje reálná možnost napadení člověka a tím i ohrožení jeho zdraví nebo života. Dle názoru předkladatele i s ohledem na výše uvedené je v zájmu ochrany zdraví a života osob, zdraví a života zvířat a odvrácení závažného ohrožení veřejného zdraví, bezpečnosti a pořádku návrh na změnu zákona o Policii České republiky v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Aby byla ústavně zaručená nedotknutelnost obydlí dotčena co nejméně, navrhuje se stanovit právo vstupu do obydlí z důvodu podezření na týrání zvířete, jestliže věc nesnese odkladu, pouze pro Policii ČR, a nikoliv pro obecní policii, pracovníky krajských veterinárních správ nebo obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Právo vstupu do obydlí z důvodu podezření na týrání zvířete nemají ani pracovníci ochranných organizací.

Podle stávajícího znění § 40 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, může policista při podezření na týrání zvířete vstoupit pouze do jiného prostoru nebo na pozemek. Toto oprávnění se nevztahuje na obydlí. Jiným uzavřeným prostorem se rozumí jiné nebytové prostory, provozovny apod., mohou to být také např. automobily a jiné dopravní prostředky.

V praxi se vyskytují případy, kdy chovatelé mají tzv. množírny zvířat (nejčastěji psů), ve kterých jsou zvířata chována ve velmi nevyhovujících podmínkách. V některých případech tato činnost není vykazována jako činnost podnikatelská, zvířata jsou chována v obydlí chovatele a ve svém důsledku je prakticky nepostižitelná, neboť neexistuje právní možnost jak ověřit, že k týrání zvířat dochází.

Rovněž tak lze uvést případy, kdy chovatel na delší dobu opustí své obydlí (dovolená apod.) a zanechá zde samotná zvířata, aniž by zajistil řádnou péči o ně. Taková situace podle stávající právní úpravy nemá řešení. Bohužel se v praxi již takové případy, které měly za následek smrt zvířat, vyskytly, a ačkoliv se vědělo, že se zvířata v obydlí nacházejí, nebylo možné situaci řešit.

Zákon na ochranu zvířat proti týrání upravuje právo vstupu v § 25 odst. 1. Toto ustanovení se vztahuje pouze na zaměstnance krajských veterinárních správ, kteří provádějí dozor na úseku ochrany zvířat proti týrání, na posuzovatele ve správním řízení, které se týká pokusných zvířat, a na zaměstnance obcí zařazené v obecních úřadech obcí s rozšířenou působností, pokud je to nezbytné k provedení řízení o správním deliktu nebo při provádění zvláštního opatření podle tohoto zákona. Právo vstupu se vztahuje pouze na zařízení, ve kterých jsou chována, dodávána nebo užívána pokusná zvířata, na objekty, v nichž je prováděna obchodní činnost se zvířaty, na objekty a na místa, kde se konají veřejná vystoupení anebo kde jsou provozovány útulky pro zvířata, na objekty chovatelů, v nichž jsou chována zvířata, a na objekty, v nichž jsou zvířata usmrcována. Ani toto ustanovení v sobě neobsahuje oprávnění vstupovat do obydlí z důvodu týrání zvířat.

K ČÁSTI ČTVRTÉ, k článku V – účinnost

K bodu 1

Účinnost zákona je stanovena s ohledem na termíny, které vyplývají z požadavků na implementaci předpisů Evropské unie.

Podle čl. 30 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. Použije se ode dne 1. ledna 2013. Podle čl. 23 tohoto nařízení členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí takto stanovené sankce Komisi do 1. ledna 2013 a neprodleně jí oznámí všechny následné změny těchto ustanovení.

Podle čl. 61 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/63/EU ze dne 22. září 2010 o ochraně zvířat používaných pro vědecké účely členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 10. listopadu 2012. Jejich znění sdělí neprodleně Komisi. Použijí tyto předpisy ode dne 1. ledna 2013. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

K bodu 2

Toto ustanovení souvisí s § 15 odst. 6. Podle tohoto ustanovení se zakazuje provádět pokusy na zvířatech za účelem vývoje nebo zkoušení kosmetických prostředků, jejich prototypů, ingrediencí nebo kombinací ingrediencí. Toto ustanovení omezuje jeho účinnost do doby nabytí účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1223/2009, o kosmetických přípravcích, ve kterém bude testování těchto výrobků na zvířatech zakázáno. Z důvodu jeho přímé aplikovatelnosti nebude možné duplicitně upravovat stejnou problematiku v právním řádu České republiky. Nařízení nabude účinnosti 11. července 2013.

K bodu 3

Toto ustanovení souvisí s § 5e a § 5g odst. 2, které upravují uspořádání, konstrukci a vybavení jatek a metody omračování. Do ustanovení § 5e je promítnut čl. 28 a 29 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování. Příloha II nového nařízení, která upravuje uspořádání, konstrukci a vybavení jatek, začne platit pro existující jatky až od 8. prosince 2019. Podle čl. 29 odst. 1 nařízení se do 8. prosince 2019 čl. 14 odst. 1 použije pouze pro nové jatky nebo pro každé nové uspořádání, konstrukci nebo vybavení, na které se vztahují pravidla uvedená v příloze II a které nebyly uvedeny do provozu před 1. lednem 2013. Je potřebné, aby v České republice do 8. prosince 2019 byla nějaká pravidla stanovena. Toto je zajištěno navrhovaným ustanovením § 5e a § 5g odst. 2.

V Praze dne 4. ledna 2012

RNDr. Petr Nečas, v. r.

předseda vlády

Ing. Petr Bendl, v. r.

ministr zemědělství